

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI ANABİLİM DALI
İÇ MİMARLIK VE ÇEVRE TASARIMI BİLİM DALI**

**İÇ MİMARLIK MESLEĞİ UYGULAMASI
KAPSAMINDA BAZI SABİT DONATILI İŞLERİN
TEKLİF VE ÜRETİM SÜREÇLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Aslıhan AKPINAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Osman PERÇİN**

KONYA - 2025

Bilimsel Etik Sayfası

Öğrencinin	Adı Soyadı	Aslıhan AKPINAR		
	Numarası	22813101005		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	☒	
		Doktora		
	Tezin Adı	İçmimarlık Mesleği Uygulaması Kapsamında Bazı Sabit Donatılı İşlerin Teklif ve Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi		

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin Adı Soyadı
İmzası

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

ÖZET

Öğrencinin	Adı Soyadı	Aslıhan Akpınar		
	Numarası	22813101005		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Doç. Dr. Osman PERÇİN		
	Tezin Adı	İç mimarlık Mesleği Uygulaması Kapsamında Bazı Sabit Donatılı İşlerin Teklif ve Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi		

İç mimarlık mesleği, canlıların yaşadığı ortamlara yansıttığı düzen, işlev ve estetiğin aktarılmasına destek veren yaşam alanlarında biçimlendirme eylemlerini sistematik ilerleten hizmet alanıdır. İç mimarlık, insanoğlu ilk var olduğundan beri yaşadığı ortamları düzenleme, benimseme ve zihinlerinde oluşturduğu imgesel algılama yöntemleriyle mekâna yansıttıkları ruhu ortaya çıkaran tasarımsal bir sürecin sonucudur. Bu iç güdüsel davranış biçimi ve yaratma isteği sonucunda tasarlanan mekanların ruhu, kimliği de içerisindeki donatı elemanlarının yerleşimleri ve kullanım biçimleriyle varlığını sürdüren, yalnızca hacimsel boşluktan oluşmayan alanları meydana getirmektedir. Dolayısıyla mekân taştan, topraktan ziyade içerisindeki donatı elemanları ve kullanıcıları ile birlikte değişen, dönüşen canlı bir varlıktır. Mekânın işlevine göre şekillenen sabit donatı elemanlarının da değişen koşullara, kullanıcılara, çağın getirdiği yeniliklere açık bir sistemde ilerlemesi gerekmektedir.

Mekanların işlevini büyük ölçüde belirleyen, tasarımına ve yerleşimine şekil veren sabit donatı elemanlarının nerede, ne şekilde, hangi aşamalardan geçerek hazırlandığı, sabit donatı imalatını yapan firmalarda çalışan iç mimarların iş programı, sabit donatının imalatına ilişkin fiyat tekliflerinin hazırlanma süreci, imalat öncesinde donatının teslim edileceği mekanların mobilya montajına hazır olma durumları, kullanıcının istek ve gereksinimlerinin süreç içerisinde etki değeri, kullanılan malzemelerin özellikleri, tüm süreç içerisinde müşteri tavrını ve karşılaşılabilecek problemleri tespit etme gibi teknik tüm aşamaların araştırıldığı bu çalışmanın temel hedefi mimari ve endüstriyel meslek alanlarında etkin rol oynayan mekân içi sabit donatıların üretimini üstlenen firmaların belirleyici faktörler olan teklif ve teslim süreçlerinin araştırılmasında literatür olarak eksik kalınan noktaların belirlenmesi, sektörün güncel durumunun incelenmesi, karşılaşılan problemlere çözüm önerileri sunulmasıdır. Buradan hareketle çalışmada, iç mimarlık mesleğinin tarihsel gelişimi, mobilya sektörünün iç mimarlık mesleğindeki önemi ve mobilya sektörünün alt dalı olan sabit mobilya (donatı) sektöründeki firmaların donatı imalatından önce fiyatlandırılma (teklif) ve ürün teslimine kadar olan süreçte müşteriyle etkileşimleri araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İç mimarlık, Sabit Donatı, Mekân, Teklif, Teslim, Müşteri, Üretim.

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü

ABSTRACT

Author' s	Name Surname	Aslıhan Akpınar		
	Student Number	22813101005		
	Department	Interior Architecture and Environmental Design / Interior Architecture and Environmental Design		
	Study Programme	Master's Degree (M.A.)	X	
		Doctoral Degree (Ph.D.)		
	Supervisor	Assoc. Prof. Dr. Osman PERÇİN		
	Title of the Thesis/Dissertation			

Interior design is a service area that systematically advances the act of shaping living spaces, supporting the transfer of order, function and aesthetics reflected in the environments where living beings reside. Interior design is the result of a design process that reveals the spirit reflected in space through the methods of arranging, adopting and projecting the environments in which humans have lived since the beginning of time, and the mental images they have created. The spirit and identity of the spaces designed as a result of this instinctive behaviour and desire to create are sustained by the placement and use of the fixtures within them, creating spaces that are not merely volumetric voids. Therefore, space is a living entity that changes and transforms with its fixtures and users, rather than being defined by stone or earth. Fixed furnishing elements shaped according to the function of the space must also progress within a system that is open to changing conditions, users, and innovations brought about by the era.

The fixed fixtures that largely determine the function of spaces and shape their design and layout, where and how they are prepared, and the stages involved in their preparation; the work schedule of interior designers working in companies that manufacture fixed fixtures; the process of preparing price quotations for the manufacture of fixed fixtures; the readiness of the spaces where the fixtures will be delivered for furniture assembly prior to manufacture; the impact value of the user's requests and requirements throughout the process; the characteristics of the materials used; identifying customer attitudes and potential problems throughout the entire process. The main objective of this study, which investigates all technical stages, is to determine the gaps in the literature regarding the research of quotation and delivery processes, which are decisive factors for companies undertaking the production of fixed interior fittings that play an active role in the architectural and industrial fields, to examine the current state of the sector, and to propose solutions to the problems encountered. Based on this, the study examines the historical development of the interior design profession, the importance of the furniture sector in the interior design profession, and the interactions of companies in the fixed furniture (fittings) sector, a sub-sector of the furniture industry, with customers throughout the process from pricing (quotation) to product delivery prior to the manufacture of fittings.

Keywords: Interior Design, Fixed Fixtures, Space, Proposal, Delivery, Customer, Production.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ	vi
ÇİZELGELER LİSTESİ	ii
KISALTMALAR	vi
ÖN SÖZ	vii
GİRİŞ.....	2
Araştırmanın Konusu ve Problemi	4
Araştırmanın Amacı.....	5
Literatür Araştırması.....	6
Araştırmanın Önemi	8
Yöntem.....	8
BİRİNCİ BÖLÜM	10
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	10
1.1. İç mimarlık Mesleği	10
1.1.1. İç mimarlık Meslek Tanımı	11
1.1.2. İç mimarlık Mesleği Tarihsel Gelişimi	13
1.1.3. İç mimarlık Mesleki Sürecini Etkileyen Faktörler	17
1.1.3.1. İç mimarlık Mesleğine Teknolojik Gelişmelerin Etkisi	17
1.1.3.2. İç mimarlık Mesleğinin Diğer Mimari Disiplinlerle İlişkisi.....	20
1.1.4. İç mimarlık Mesleğinde Mobilyanın Yeri ve Önemi.....	21
1.2. Mekân ve Mekân İç Sabit Donatı (Mobilya) Tasarımı.....	25
1.2.1. Mekân Kavramı	26
1.2.2. Sabit Donatı (Mobilya) Tasarımı ve Mekân İçindeki Önemi	28
1.2.2.1. Sabit Donatı (Mobilya) Tasarımını Etkileyen Faktörler.....	30
İKİNCİ BÖLÜM.....	32
ALAN ÇALIŞMASI	32
2.1. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarında Teklif ve Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi.....	32
2.1.1. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarının Showroom Mağazaları	34
2.1.2. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarının Müşteri Profilleri	39

2.1.3. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarında Çalışan İç mimarın Rolü.....	43
2.1.4. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarında Teklif Hazırlama Süreci.....	46
2.1.4.1. Proje Tipi ve Mimari Özellikleri	46
2.1.4.2. Proje Tasarım Durumu.....	50
2.1.4.3. Sabit Donatıların Malzeme Özellikleri ve Maliyet Çalışması	52
2.1.4.4. Teklif Dosyasında Bulunması Gerekenler ve Müşteriye Teklifin İletilmesi	58
2.1.5. Teklif Onaylandıktan Sonra Üretim Planlaması ve Ön Hazırlık Aşaması	61
2.1.5.1. Proje Saha Kontrolü ve Ölçü Alma (Rölöve)	67
2.1.5.2. Üretim Çizimi Paftasında Yer Alması Gerekenler	69
2.1.6. Sabit Donatıların (Mobilyaların) Üretim ve Teslim Süreci	72
2.1.6.1. Üretimde İmalat Teknikleri	73
2.1.6.2. Nakliye ve Montaj Planlaması	76
2.1.6.3. Teslim Sürecinin Tamamlanması	79
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	83
BULGULAR.....	83
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	128
SONUÇ VE ÖNERİLER	128
KAYNAKLAR	138

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. 1. Elsie de Wolfe'un tasarımı olan bir iç mekân	14
Şekil 1. 2. Parsons School of Design Kurumu.....	15
Şekil 1. 3. Sanayi-i Nefise-i Şahane Okulu	16
Şekil 1. 4. Mekân-kullanıcı-mobilya etkileşim öğeleri.....	22
Şekil 1. 5. Eğitim kümesinde kullanılan mermer grupları	23
Şekil 1. 6. Peter Dieterich tasarımı, çalışma masası	23
Şekil 1. 7. Dekoratif duvar ve zemin tasarımları için inox u tipi listello profilleri....	25
Şekil 1. 8. İç mekan tasarımına örnek görsel	27
Şekil 1. 9. Fransa, XIV. Louis Stili.....	29
Şekil 1. 10. İnsanı Saran Çevreler.....	30
Şekil 2. 1. Sabit donatı imalat firmalarının örnek mağaza görselleri	35
Şekil 2. 2. Şematik Mağaza Yerleşim Önerisi	38
Şekil 2. 3. Müşteri Profilleri Şematik Gösterimi	41
Şekil 2. 4. Tasarımdan Beklentiler ve Üretim Tekniği İlişkisi	42
Şekil 2. 5. Sabit donatı imalat firmasında çalışan iç mimar temsili örnek görsel.....	44
Şekil 2. 6. Autocad çizimi (Projede mutfak mahalinde sabit donatı imalatını etkileyen pencere açıklıklarının şematik gösterimi).....	47
Şekil 2. 7. Autocad çizimi (Projede giriş mahalinde sabit donatı imalatını etkileyen kapı açıklıklarının şematik gösterimi)	48
Şekil 2. 8. İç mimar ile müşteri tasarım durumunun görüşülmesi temsili örnek görsel	52
Şekil 2. 9. Kapı ve sabit donatılarda kullanılan menteşe ve kulp görselleri	55
Şekil 2. 10. Yüzeye bağlamalı kulp örnek görsel	55
Şekil 2. 11. Sabit donatılarda kullanılan kapak malzemelerinin numunelerini gösteren temsili örnek görsel.....	56
Şekil 2. 12. Üretim Tipleri Şematik Gösterimi	62
Şekil 2. 13. Sabit donatı imalatında kullanılan cnc kesim makinesi örnek görseli....	65
Şekil 2. 14. Sabit donatılarda ölçü alma örnek görsel	68
Şekil 2. 15. Lazer metre cihazı il ölçü alma temsili örnek görsel	68
Şekil 2. 16. Üretim Çizimi Paftası Örneği	71
Şekil 2. 17. Üretim Sistemi	72
Şekil 2. 18. Nakliye sonrası montaj aşaması temsili örnek görsel.....	78

Şekil 3. 1. Toplu Müşteri Projelerinin Teklif ve Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi.....	84
Şekil 4. 1. Müşteri Profilleri (grafik)	128
Şekil 4. 2. Proje Çeşitleri	129
Şekil 4. 3. Projelerin Tasarım Durumları.....	130
Şekil 4. 4. Projelerin Teklif Durumları	131
Şekil 4. 5. Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetimi	132
Şekil 4. 6. Teklif Hazırlama Sürecinde İlerlenmesi Gereken Aşamaların Örnek Bir Şeması.....	135
Şekil 4. 7. Teklifte Onaylanan Projelerin Teslim Sürecinde İlerlenmesi Gereken Aşamaların Örnek Bir Şeması	136

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 2. 1. Maliyet Çalışmasında Olması Gereken Ürünlerin Gruplandırılmış Gösterimi	57
Çizelge 2. 2. Teklif Tablosunda Bulunması Gerekenlerin Sınıflandırılmış Gösterimi	60
Çizelge 2. 3. Üretim Çizimi Paftasında Yer Alması Gerekenler	70
Çizelge 2. 4. Özel Perakende Müşteri Projelerinin Teklif ve Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi.....	81
Çizelge 2. 5. Toplu Müşteri Projelerinin Teklif ve Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi.....	82
Çizelge 3. 1. Sabit donatı imalat sürecinde müşteri profilleri ve teklif değerlendirme aşamalarının veri analizi	85
Çizelge 3.a. 1. Müşteriye ait veri analizi	86
Çizelge 3.a. 2. Müşteriye ait veri analizi	86
Çizelge 3.a. 3. Müşteriye ait veri analizi	87
Çizelge 3.a. 4. Müşteriye ait veri analizi	87
Çizelge 3.a. 5. Müşteriye ait veri analizi	88
Çizelge 3.a. 6. Müşteriye ait veri analizi	88
Çizelge 3.a. 7. Müşteriye ait veri analizi	89
Çizelge 3.a. 8. Müşteriye ait veri analizi	89
Çizelge 3.a. 9. Müşteriye ait veri analizi	90
Çizelge 3.a. 10. Müşteriye ait veri analizi	90
Çizelge 3.a. 11. Müşteriye ait veri analizi	91
Çizelge 3.a. 12. Müşteriye ait veri analizi	91
Çizelge 3.a. 13. Müşteriye ait veri analizi	91
Çizelge 3.a. 14. Müşteriye ait veri analizi	92
Çizelge 3.b. 1. Müşteriye ait veri analizi	92
Çizelge 3.b. 2. Müşteriye ait veri analizi	93
Çizelge 3.b. 3. Müşteriye ait veri analizi	93
Çizelge 3.b. 4. Müşteriye ait veri analizi	94
Çizelge 3.b. 5. Müşteriye ait veri analizi	94
Çizelge 3.b. 6. Müşteriye ait veri analizi	95

Çizelge 3.b. 7. Müşteriye ait veri analizi	95
Çizelge 3.b. 8. Müşteriye ait veri analizi	96
Çizelge 3.b. 9. Müşteriye ait veri analizi	96
Çizelge 3.b. 10. Müşteriye ait veri analizi	97
Çizelge 3.b. 11. Müşteriye ait veri analizi	97
Çizelge 3.b. 12. Müşteriye ait veri analizi	98
Çizelge 3.b. 13. Müşteriye ait veri analizi	98
Çizelge 3.b. 14. Müşteriye ait veri analizi	99
Çizelge 3.b. 15. Müşteriye ait veri analizi	99
Çizelge 3.b. 16. Müşteriye ait veri analizi	100
Çizelge 3.b. 17. Müşteriye ait veri analizi	100
Çizelge 3.b. 18. Müşteriye ait veri analizi	101
Çizelge 3.b. 19. Müşteriye ait veri analizi	101
Çizelge 3.b. 20. Müşteriye ait veri analizi	102
Çizelge 3.b. 21. Müşteriye ait veri analizi	102
Çizelge 3.b. 22. Müşteriye ait veri analizi	103
Çizelge 3.b. 23. Müşteriye ait veri analizi	103
Çizelge 3.b. 24. Müşteriye ait veri analizi	104
Çizelge 3.b. 25. Müşteriye ait veri analizi	104
Çizelge 3.b. 26. Müşteriye ait veri analizi	105
Çizelge 3.b. 27. Müşteriye ait veri analizi	105
Çizelge 3.b. 28. Müşteriye ait veri analizi	106
Çizelge 3.b. 29. Müşteriye ait veri analizi	106
Çizelge 3.b. 30. Müşteriye ait veri analizi	107
Çizelge 3.b. 31. Müşteriye ait veri analizi	107
Çizelge 3.b. 32. Müşteriye ait veri analizi	107
Çizelge 3.b. 33. Müşteriye ait veri analizi	108
Çizelge 3.b. 34. Müşteriye ait veri analizi	108
Çizelge 3.b. 35. Müşteriye ait veri analizi	108
Çizelge 3.b. 36. Müşteriye ait veri analizi	109
Çizelge 3.b. 37. Müşteriye ait veri analizi	109
Çizelge 3.b. 38. Müşteriye ait veri analizi	109
Çizelge 3.b. 39. Müşteriye ait veri analizi	110

Çizelge 3.b. 40. Müşteriye ait veri analizi	110
Çizelge 3.b. 41. Müşteriye ait veri analizi	110
Çizelge 3.b. 42. Müşteriye ait veri analizi	111
Çizelge 3.b. 43. Müşteriye ait veri analizi	111
Çizelge 3.b. 44. Müşteriye ait veri analizi	111
Çizelge 3.b. 45. Müşteriye ait veri analizi	112
Çizelge 3.b. 46. Müşteriye ait veri analizi	112
Çizelge 3.b. 47. Müşteriye ait veri analizi	112
Çizelge 3.b. 48. Müşteriye ait veri analizi	113
Çizelge 3.b. 49. Müşteriye ait veri analizi	113
Çizelge 3.b. 50. Müşteriye ait veri analizi	113
Çizelge 3.b. 51. Müşteriye ait veri analizi	114
Çizelge 3.b. 52. Müşteriye ait veri analizi	114
Çizelge 3.b. 53. Müşteriye ait veri analizi	114
Çizelge 3.b. 54. Müşteriye ait veri analizi	115
Çizelge 3.b. 55. Müşteriye ait veri analizi	115
Çizelge 3.b. 56. Müşteriye ait veri analizi	115
Çizelge 3.b. 57. Müşteriye ait veri analizi	116
Çizelge 3.b. 58. Müşteriye ait veri analizi	116
Çizelge 3.b. 59. Müşteriye ait veri analizi	116
Çizelge 3. c. 1. Müşteriye ait veri analizi	117
Çizelge 3. c. 2. Müşteriye ait veri analizi	117
Çizelge 3. c. 3. Müşteriye ait veri analizi	118
Çizelge 3. c. 4. Müşteriye ait veri analizi	118
Çizelge 3. c. 5. Müşteriye ait veri analizi	119
Çizelge 3. c. 6. Müşteriye ait veri analizi	119
Çizelge 3. c. 7. Müşteriye ait veri analizi	119
Çizelge 3. c. 8. Müşteriye ait veri analizi	120
Çizelge 3. c. 9. Müşteriye ait veri analizi	120
Çizelge 3. c. 10. Müşteriye ait veri analizi	120
Çizelge 3. c. 11. Müşteriye ait veri analizi	121
Çizelge 3. c. 12. Müşteriye ait veri analizi	121
Çizelge 3. c. 13. Müşteriye ait veri analizi	121

Çizelge 3. d. 1. Müşteriye ait veri analizi	122
Çizelge 3. d. 2. Müşteriye ait veri analizi	122
Çizelge 3. d. 3. Müşteriye ait veri analizi	123
Çizelge 3. d. 4. Müşteriye ait veri analizi	123
Çizelge 3. d. 5. Müşteriye ait veri analizi	124
Çizelge 3. d. 6. Müşteriye ait veri analizi	124
Çizelge 3. d. 7. Müşteriye ait veri analizi	125
Çizelge 3. d. 8. Müşteriye ait veri analizi	125
Çizelge 3. d. 9. Müşteriye ait veri analizi	125
Çizelge 3. d. 10. Müşteriye ait veri analizi	126
Çizelge 3. d. 11. Müşteriye ait veri analizi	126
Çizelge 3. d. 12. Müşteriye ait veri analizi	126
Çizelge 3. d. 13. Müşteriye ait veri analizi	127

KISALTMALAR

3D	: Üç Boyutlu
3DS MAX	: Üç Boyutlu Modelleme ve Animasyon Programı
AR-GE	: Araştırma ve Geliştirme
AKT.	: Aktarıcı (literatür kaynakça belirtilen alanlarda)
CAD	: Bilgisayar Destekli Tasarım (Computer-Aided Design)
CAM	: Bilgisayar Destekli Üretim (Computer-Aided Manufacturing)
CNC	: Bilgisayarlı Nümerik Kontrol (Computer Numerical Control)
AVM	: Alışveriş Merkezleri
CNC	: Bilgisayarlı Nümerik Kontrol (Computer Numerical Control)
MDF	: Orta Yoğunluklu Lif Levha (Medium Density Fiberboard)
RAL	: Renk Eşleştirme Sistemi
PVC	: Polivinil Klorür
TV	: Televizyon
VB.	: Ve Benzeri

ÖN SÖZ

Mekân, taş veya topraktan ziyade canlıdır. Tasarımcısı olan iç mimarların dönüştürmesini, onarmasını, yeni kimlikler kazandırmasını bekler. Mekânın temel taşlarından olan sabit mobilya öğelerinin mekâna ve tasarıma uygun yapılması, mekân kimliğinin ortaya çıkmasında en önde gelen iş disiplindir.

Yüksek lisans çalışma dönemim boyunca bilgi ve desteğini esirgemeyen, sabırlı ve çözüm odaklı yaklaşımıyla bana yol gösteren, rehberlik eden danışmanım Sayın Doç. Dr. Osman PERÇİN'e en içten teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmam süresince akademik kimliğimde bilimsel araştırma ve tez yazma konusunda bizlere en iyi şekilde eğitim vermek, bizleri bu yolda bilinçli yetiştirmek adına emeklerini esirgemeyen katkı sağlayan Sayın Prof. Dr. Murat ERTEKİN ve Sayın Doç. Dr. Oğuzhan UZUN'a ayrıca teşekkür ederim.

Hayatımın her anında yanımda olan, desteklerini hiç esirgemeyen Ailem'e ve çok kıymetli Eşim'e, tez çalışmamın konusu seçmemde büyük etkisi olan çalışmış olduğum ve veri analizlerini elde ettiğim Sabit Donatı/Mobilya İmalat Firması Ekibim'e teşekkürlerimi sunarım.

Aslıhan AKPINAR

Konya, 2025

GİRİŞ

İnsanların yaşam tecrübelerini kullanarak duysal, duygusal, bilinçsel ve hayal gücüyle şekillendirdikleri mevcut olanı değiştirme eylemleri ve bulunduğu ortamı gözlemlerken karşılaştıkları problemlere çözüm bulma durumları geçmişten günümüze süregelen bir etkileşim halidir (Apaydın, 2015). Tasarı, biçimlendirme, dönüştürme olarak ifade edebileceğimiz bu güdüsel eylemler, değişen yaşam koşulları ve dünya düzeninin de bir sonucu olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bundan dolayı insanoğlu yaşam biçiminde karşılaştığı problemlere tasarlama yetisiyle doğru çözümlere ulaşabilmek için birçok yöntemler geliştirmiş, bu yöntemler yazılı ve uygulamalı olarak tecrübe edilmiş ve birçok mekanların, mekân içerisindeki donatı elemanlarının eğitim programlarının temelleri atılmıştır.

Canlıların yaşam alanları olarak tanımlayabileceğimiz, işlevine göre biçimlenen mekanların tasarım sürecinde ilk olarak geçmişten günümüze gelen deneyimlenmiş yöntemler neticesinde mekandaki donatı elemanlarının işlev ve estetik açıdan sorunlarıyla karşılaşmaktadır. Mekânın işlevini büyük ölçüde belirleyen donatı elemanlarının özelliklerine ve mekânın fiziki özelliklerine dair elde edilen veriler, belirli analizler doğrultusunda planlanan eylemlere göre alanında uzman iç mimarlar tarafından tasarım önerileri oluşturulmaktadır. Bu aşamada oluşturulan tasarım önerileri, çizimler ve üç boyutlu görseller gibi sunum teknikleriyle mekânın kullanıcılarına gösterilmektedir. Tasarım önerileri arasından kullanıcıya en uygun olanı tercih edilerek mekânı oluşturan her bir donatı elemanı seçilen malzeme çeşidine göre imal edilir ve tasarım gerçek boyuta ulaşır (Carvalho, 2021).

Bu çalışmada, bütün aşamalar sonucunda mekanların başta donatı elemanları ve diğer bileşenlerinin tasarıma uygun ölçü ve estetikte uygulanması önemine değinilmiştir. Çünkü mekân içerisinde tasarım sonucu uygulanan işlemler ve tasarım elemanlarının tümü sabit donatı elemanlarının işlevine, boyutlarına, malzeme detaylarına uygun olarak belirlenmektedir.

İlk bölümde, iç mekân tasarım ve problemlerine öneriler sunma, tasarım ve uygulama sürecini baştan sona takip etme uygulamalarını içeren iç mimarlık mesleğinin tanımı, geçmişten günümüze tarihsel gelişimi, teknolojik gelişmelerin iç

mimarlık mesleği üzerindeki etkisi ve iç mimarlık mesleğinde mekân içi mobilya tasarımını etkileyen faktörlere değinilmiştir. Burada özellikle sabit donatı tasarımını etkileyen etmenlerin önemi belirtilmiştir.

İkinci bölümde, sabit donatı tasarımının ve üretim süreçlerinin nasıl ilerlediği, sabit donatı imalat firmalarının bünyesinde çalışan iç mimarların ne gibi görevler üstlendiği ve sabit donatı imalat firmalarının çalışma sistemleri literatür kaynakları ve sabit donatı sektörünün yakından gözlemlenmesiyle elde edilen bulgular sayesinde detaylıca açıklanmıştır. Bu çalışma sistemlerinin ön aşaması olan satış-pazarlama teklif süreci, teklifte yer alması gerekenler, teklifte yer alan ürünlerin satış fiyatının nasıl hesaplandığı gibi bir sabit donatının teklif sürecinden üretim sürecine ve müşteriye teslimine kadar olan süreçte neler yapıldığı, hangi uygulanan sistemlerin eksik veya yanlış olduğu araştırmalar ve gözlemler neticesinde saptanmış, gerekli çözüm önerileri bölüm sonunda belirtilmiştir. Tasarım, teklif ve üretim süreçleri şematik çizelgelerle ifade edilmiş, pazarlama, tasarım, üretim ve teslim süreçleri detaylıca belirtilmiştir.

Üçüncü bölümde; Türk Sabit Mobilya Endüstrisi'nde Konya'da orta ölçekli işletme tipine örnek olan bir sabit donatı imalat firmasından yalnızca yüksek lisans tez çalışmasında kullanımına yönelik alınan mobilya verileri doğrultusunda, yüz adet ayrı müşterinin projesine ait yapılacak sabit donatı elemanlarının teklif ve üretim süreçleri değerlendirilmiştir. Bu veriler doğrultusunda hazırlanan tabloya göre çeşitli konularda yüzdelik oranları gösteren grafikler ve yorumlamaları yapılmıştır. Elde edilen bu bulgular, sabit mobilya imalatında dikkat edilmesi gereken hususları, hangi durum veya malzemenin yoğunlukta olduğunu, iç mimarlık mesleğinin uzmanlık alanlarından donatı tasarımının nasıl ilerlediğini aktaran bilgilendirici bir çalışma olma hedeflenmiştir.

Sonuç bölümünde, ikinci bölümdeki literatür ve gözlem araştırmaları ile üçüncü bölümdeki elde edilen bulgular ışığında sektördeki eksiklikler dikkate alınarak, sabit mobilya imalatına yönelik örnek bir teklif ve teslim süreci planı oluşturulmuş, donatı elemanı tasarımı ve imalatını öğrenmek isteyen geleceğin iç mimarları, endüstriyel tasarımcıları, sabit donatı imalatının yapan firmalarına ışık

tutacak bir bilgilendirme, piyasanın durumunu aktarma, eksik veya hatalı olan noktalara çözüm önerileri sunma niteliğinde bir çalışma olmuştur.

Araştırmanın Konusu ve Problemi

Mekânı vurgulayan ve ortaya çıkaran bileşenler arasında donatı elemanları ilk sırada gelmektedir. Donatı elemanlarının doğru yerde ve doğru şekilde kullanılması mekânın içindeki boşluğu gideren ve mekânın ruhunu yansıtan duyguyu kullanıcıya hissettirecektir. İmgesel etkiler özellikle insanlar için yaşanan çevredeki iklime, kültüre, eğitim ve deneyimlere göre farklılık gösterir. Bu farklılıkların beraberinde mekân ile insan arasındaki bağ da mekân içerisindeki donatıların gelişimine yön vermektedir (Carvalho, 2021).

Tasarımcının ele aldığı problemlerin başında gelen tasarım sorununun merkezinde mekân ile mekân içerisindeki sabit/hareketli donatıların arasındaki ilişki gelir. Dolayısıyla mekânın işlevini ve estetik tasarım konseptini büyük ölçüde belirleyen donatı elemanları, kullanıldığı renkler, desenler ve malzemeler mekânın kimliğini oluşturmaktadır (Canbolat, 2017).

Bu araştırmanın konusu, iç mimarlık mesleğinin görev alanları, iç mekân tasarımlarına etki eden faktörler, mekâna özgü sabit donatılarının teklif ve üretim süreçlerinin nasıl olduğu, sabit donatı imalat firmalarında çalışan iç mimarların çalışma süreçleri ve karşılaştığı problemler, sabit mobilya mağazalarının tasarımının müşterilerin memnuniyetine ve satın alma potansiyeline nasıl etki ettiği aşağıda yer alan varsayımlar doğrultusunda ortaya konulmaya çalışılacaktır.

- İç mimarlık mesleğinin çalışma alanları incelenerek mesleğin önemi ve mekân tasarımındaki rolü
- İç mekân tasarımının en önemli ögesi olan sabit donatı elemanlarının tasarım ve üretim sürecinde birbirinden bağımsız gibi görünen iş dallarının birbirini ne kadar etkilediği sonucuna ulaşılması.
- Mekâna özgü sabit donatı tasarımında; kullanıcının istekleri ve mekânın işlevi tasarım sürecini temelden etkileyen nitelikler olarak görülebilir.

- Mağazaların tasarım ve konseptinde tercih edilen kombinasyonlar ve kullanıcının odağını toplayacak imgeler satın alma potansiyelini artırabilir.
- Sabit mobilya tasarımlarında tasarımı ortaya çıkaran ve tasarım sürecini yöneten iç mimari tasarımcılar mekânın kalitesini, insan ile mekân arasındaki bağı mekânın işlevi ve verdiği enerjiyle kullanıcıyı memnun etme derecesini gözlemleyerek belirleyebilir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, iç mimari projelerinin etkin bir şekilde yönetilebilmesi, birçok farklı işleve göre şekillenen mekân ve mekân içerisindeki sabit donatıların tasarımı üretimi ve teslim edilişleri aşamalarından oluşan süreçlerin verilen örnekler üzerinden incelenmesi sayesinde bilgilendirme ve mevcut sistemlere alternatif çözümler sunması hedeflenmiştir. Araştırmanın amacı, sabit donatı imalat firmalarının çalışma prensipleri, iş sistemleri, donatı elemanlarının teklif ve üretim süreçlerinin değerlendirilmesi gibi durumların örnek sabit donatı firması verileri analiz edilerek elde edilen bulgular doğrultusunda sektördeki güncel iş akışındaki eksiklikler, çözülmesi gereken problemler, literatürde incelenmesi, üzerinde durulması gereken konular işlenecektir. Bunun yanında mekanlara özgü sabit mobilya tasarım sürecinde tasarımcının izleyeceği yolu en doğru şekilde ilerletmek ve tasarlanan ürünlerin, üretilebilir ve montajı sorunsuz yapılabilir durumda olacak şekilde estetik kaygı düzeyinin yanında fonksiyonel olması ve kullanıcının sosyokültürel yapısına, ekonomik durumuna uygun olması amaçlanmıştır.

Çalışma kapsamında; mekâna özgü sabit mobilya tasarımının gelişim süreci ve tasarımda kullanıcı ihtiyaç ve isteklerinin etkisi açıklanmıştır. Boşluğun tasarıma uygun şekilde donatılması ve uygun bölücülerle sınırının belirlenmesiyle oluşan mekanların tasarım süreçlerini iyi yönetmek ve doğru bir sıralamayla akışı ilerletmek kullanıcıyla mekân arasındaki etkileşimi güçlendirecektir.

Literatür Araştırması

Tez çalışmasına başlangıç aşamasında, iç mimarlık mesleği, iç mimarlık mesleğinin tarihsel gelişimi, mekân kavramı, mekân içi donatı elemanları, sabit donatıların üretim süreçleri, sabit donatı imalat firmaları, mobilya sektörü gibi konularda detaylı incelemeler yapmak için yerli ve yabancı kaynaklardan kapsamlı bir literatür taraması yapılmıştır. Bu tarama esnasında, iç mimarlık mesleği ve sabit donatı elemanlarının teklif ve üretim süreçlerinin değerlendirilmesi ile ilgili yapılan benzer araştırmalar da incelenerek, mevcut çalışma daha kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Bu kapsamda, kitaplar, tezler, internet kaynakları, mimari ve iç mimari dergiler, bildiriler ve makaleler detaylı bir şekilde incelenmiştir. Elde edilen bilgi ve bulgular doğrultusunda tez çalışmasının temelini oluşturan konu analizi ve alan değerlendirmeleri için önemli bir referans kaynaklar oluşturulmuştur. Yapılan literatür taramasından elde edilen başlıca kaynaklar aşağıda belirtilmiştir.

Aksu, (2001), İstanbul Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi'nde yer alan çalışmasında, Türkiye Mobilya Sanayii işletmelerinin yönetsel ve sistemsel kapasiteleri değerlendirilmiştir. Çalışmanın kapsamında büyük ölçekli işletmeler üzerine araştırmalar yapılmıştır. Çalışmanın amacı, mobilya sektöründeki firmaların planlama, organizasyon, yönetim, koordine ve kontrol gibi işletim sistemlerinin uygulanma düzeyleri incelenmiştir.

Baş, & Onaran, (2022), çalışmasında iç mimarlık mesleki oluşum ve uygulama süreçleri, geçmişten bugüne mesleki gelişimi, teknolojik gelişmeler ve bilgisayar destekli tasarım programlarının mesleki önemi, mesleğinin uygulama süreci aşamaları detaylı bir şekilde anlatılmış, iç mimarlıkta kullanılan araç gereç ve yöntemler tanıtılmıştır.

Yıldırım, (1999), doktora çalışmasında, insanların yaşama ve barınma fonksiyonlarını en çok üstlenen konut mekanlarının yaşamsal gereksinimler ve eylemlerin en yoğun olduğu mahal olan mutfak alanında kullanıcıların istek ve gereksinimlerini değerlendirmek adına 105 adet konut mutfağının özellikleri, diğer mekanlarla ilişkileri, kullanıcıların istek ve gereksinimleri saptanmıştır.

Özturan, (2010), makalede Endüstri Devrimi ile gelişen üretim teknikleri temel bir değişim içerisine girmiştir. Bu alanlara dair yapılan bilimsel çalışmaların artmasıyla üretimde makineleşme oranı artmakta, üretim sistemleri ve programları yeniden oluşmaktadır. İnsan faktörü, çalışma sisteminde iş gücü olarak bulunmak yerine makineleri kullanan, ürünlerin maliyet değerlendirmesini yapan, satış ve pazarlamasıyla ilgilenen personeller olarak işlev değişikliğine uğramıştır. Dolayısıyla teknolojik faktörler üretim süreçlerini geliştiren, çağdaş mekân tasarımlarını ortaya çıkaran, yaşam biçimlerini değiştiren dönüşümlerin önünü açmaktadır.

Tanrıkut, (2019), tez çalışmasında, mekân algısını biçimlendiren tasarım öğelerinin marka oluşumu ve kurum kimliğiyle olan ilişkisini açıklamaktadır. Burada kurumların markalaşmasına destek olan iş sistemleri ve örnek aşamalarından bahsedilmiş, kurum kimliğini oluşturan etmenlere değinilmiştir.

Aydın, (1998), tez çalışmasında, üretim yapan işletmeler adına önemli bir değer olan kapasite ele alınmış, yapılan çalışmalar doğrultusunda mobilya üretim sistemlerinde üretim esnasında kapasite ve işletim sistemine etki eden faktörler ve bu faktörlerin ortaya çıkma nedenleri araştırılmıştır.

Gürpınar, & Barca, (2007), çalışmasında Türk mobilya endüstrisinin uluslararası pazarlardaki rekabet gücü değerlendirilmiştir. Türk mobilya endüstrisindeki rekabet kavramı, kaynakları ve sektörün güç kapasitesi ve devamlılığı, ulusal ekonomiye katkısı, sanayi alanında kazandırdığı istihdam ve ihracattaki pazar payından dolayı bilimsel araştırmanın ana konusunu oluşturmuştur.

Üst, (2015b), doktora tez çalışmasında “Toplu Konutlarda Yaşama Mekanları ile Seri Üretim Mobilya Etkileşimi üzerine Bir Araştırma” konusu üzerine çalışmalar yapılmış, toplu konut ve seri üretim mobilyalarının tasarım aşamaları değerlendirilerek, konut iç mekân tasarımında donatı elemanlarının önemine, donatı tasarım süreçlerinde konut iç mekân fiziki özelliklerinin etkilerine dayanan veriler ve bulguların analizleri yapılmıştır. Bunun yanında konutların tasarım ve oluşum süreçleriyle, donatı elemanlarının tasarım ve üretim süreçleri değerlendirilmiştir.

Öncer'in (1991) Orman Ürünleri Sanayisinde Üretim Planlaması ve Kontrolü, adlı kitap çalışmasında üretim süreçlerinde planlama, iş sistemi, kontrol ve takibin amaçlanan miktardaki üretimi, tahmin edilen kâr payını yükselten verimliliği konu alan çalışmaları kapsamaktadır. Üretim sistemindeki verimi artırıcı çözümler ve planlamalar sunan çalışmada, üretim öncesinde yapılacakların sistematik bir şekilde planlaması ve üretim esnasında devamlı takip ve kontrol edilmesinin hata payını en aza indireceği, giderlerin ve kazançların net bir şekilde belirleneceği, yapılan ticari anlaşmalardaki kazanma oranlarını tahmin edebilmeyi, malzemelerin temin edilebilme, üretilebilme durumunu, olumsuz koşullara karşı alınacak tedbirleri içeren bilgi ve bulgulara yer verilmiştir.

Araştırmanın Önemi

İnsanların yaşam tarzı, gereksinim ve kültürlerine göre şekillenen ve mimari disiplinlerin uzmanlığında tasarlanan mekanlar ve içerisindeki donatıların hem fonksiyonel hem de estetik açıdan kullanıcıyı tatmin etmesi amaçlanmaktadır.

Tasarım süreci, tasarlanan mekanlarda fonksiyonel olarak kullanıcıyı rahat ettirmesinin yanında psikolojik açıdan da iyi bir enerjide olması ve huzur vermesi hedeflenerek ilerlemelidir (Tanrıkut, 2019). Bu nokta da mimari yapıya özgü kimliği en çok yansıtan iç mekanların tasarımını biçimlendiren sabit veya hareketli donatıların işlevleri ve estetik görünüşleri mekanla bütünleşik olmalıdır. Özellikle çalışma da bahsedilen sabit donatı imalat firmalarının işletim sistemleri ele alınmıştır. Dolayısıyla sabit donatıların üretildiği malzemeler, renk tonlarının birbiriyle ve mekanla uyumları, kullanıcıya sunduğu kolaylıkları gibi kriterler tasarım ve imalat sürecini yönlendiren durumlardır. Sabit mobilya imalat firmalarının satış-pazarlama açısından her türlü detayın önemini belirtmek, showroom mağazaları içerisinde çalışan iç mimari tasarımcının görevlerini, tasarım sürecini, kullanıcı profilini tanıtmak, mesleki açıdan tasarımcının kabiliyetlerini açıklamak ve çalışmadan yararlanmak isteyen tasarımcılara yol göstermek açısından son derece önemlidir (Çelik, 2008).

Yöntem

Bu çalışmada sabit donatılı işlerin teklif ve üretim süreçlerinin değerlendirilmesi bir sabit donatı (mobilya) imalat firması örneklemiyle belirlenmiştir.

Konya ili merkez ilçesinde yer alan sabit donatı tasarım ve üretim firmasının 2022-2025 yılları arasında (yaklaşık 3 yıl) tasarlanan, imal edilen, montajı yapılan veya teklif verilmiş ama üretimi yapılmamış olan rastgele 100 adet müşterisinin talep ettiği ürünlerin satış teklifleri ve bu tekliflerin son durumları veri arşivlerinden seçilmiş, elde edilen bulgular veri tablolarına işlenmiş, sonuçlar grafikler halinde sunulmuştur.

Bu çalışmada ayrıca “İşlevine göre tasarlanan iç mekanlar içerisinde mekana özgü sabit mobilya tasarımının gelişim sürecinde hangi aşamalar yer alır?”, “Sabit mobilya tasarımı ve imalatını üstlenen mağazaların tasarımı ve atmosferi nasıl olmalıdır?”, “Sabit donatı imalat firmalarında talep üzerine hazırlanan teklif ve üretim süreçleri nasıl ilerler?” gibi sabit mobilya tasarımının oluşum ve gelişim sürecini yöneten mimari ve endüstriyel tasarımcıların iç mekanı ve mekana özgü sabit donatı elemanlarını tasarlarken nelere dikkat etmesi gerektiğini, neyi araştırması gerektiğini ve nereden başlaması gerektiğini anlatan bilgilere yer verilmiştir.

Çalışma, bilimsel araştırma teknikleri kullanılarak literatür taraması yapılmış, çalışmanın konusunu içeren önceki çalışmalar detaylı bir şekilde incelenmiştir. Araştırmada literatür kaynak taramasından elde edilen bilgi ve bulgulara ek bir örneklem çalışması olarak sabit donatı imalatını yakından tanıtmak sektördeki iş sistemini araştırmak adına Konya’da yer alan sabit donatı imalat firmalarından orta ölçekli bir işletme seçilmiştir. Seçilen işletmeden yalnızca yüksek lisans tez çalışmasında kullanılmak ve bilgilendirmek amacıyla alınan verileri doğrultusunda yüz adet müşterinin sabit donatı imalatı için teklif talep ettiği projelerin teklif durumlarını, malzeme detaylarını, üretilme aşamalarını içeren bir tablo hazırlanmış, bu tablo esas alınarak sabit donatı imalatına dair değerlendirmeler yapılmıştır.

Literatür taraması ve örneklem çalışmasının doğrultusunda elde edilen bilgi ve bulgular neticesinde araştırılmamış alanlar, eksik noktalar, çözülmesi gereken problemler belirlenerek, yeni araştırmaların gerekliliği ortaya konmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. İç mimarlık Mesleği

İnsan; yaratılışı itibariyle iradesi gelişmiş bir varlıktır. Bundan dolayı tarih öncesi çağlardan bu yana içerisinde bulunduğu ortamı gözlemleme ve hali hazırda kabul görmüş algıları değiştirme eylemlerinde bulunmuştur. Bu eylemleri yaparken de duygu, düşünce ve hayal gücünü işin içine dahil ederek tasarlama eylemini gerçekleştirmektedir (Kaptan, 2013). Tasarlama eyleminin biraz kökenine inildiğinde aslında evrenin var olma amaçlarından birisi olan, belirli bir düzen dahilinde seçim yapma ve ortaya çıkarmanın aşamalarını kapsayan bir süreç olduğu anlaşılmaktadır (Baş ve Onaran, 2022).

İnsanoğlunun başta yalnızca ihtiyaçları adına sonrasında ise seçimleri doğrultusunda ortaya çıkardığı iç mekanlara yönelik tasarım eylemleri; yaşadıkları çevrenin şartlarına göre şekillendirilmesi ve geliştirilmesi temellerine dayanmaktadır (Baş ve Onaran, 2022). İç mimarlık mesleğinin kökeni, insanın içerisinde bulunduğu sosyal ve kültürel çevresini gözlemleyip düzenleyerek kendi tercihlerine has mekanlar oluşturduğu ilk yerleşik dönemlere uzanmaktadır (Kolektif, 1994). Böylelikle birçok meslek dalı gibi iç mimarlık mesleği de geçmişten günümüze insan eylemlerinin gelişiminin bir sonucu olarak kabul edilebilmektedir.

Tasarımın kullanıcıda bıraktığı etkiyi en pozitif şekilde ortaya çıkarmak ve kullanıcı memnuniyetini kazanmak için iç mimarın kendisini kullanıcının yerine koyması gibi psikolojik ve fizyolojik açıdan değerlendirmeler yaparak karşısındaki hedef kitleyi ve tasarlanacak alanı tanıması, bilmesi gerekmektedir. Aksi halde tasarladığı ürün ya da mekanla alakalı eksik bilgisi olan veya hiçbir fikri olmayan mimari tasarımcı iç mimar, tasarım sürecini ve tasarım anlayışını kaliteli bir şekilde ortaya çıkaramayacaktır.

İç mimarlık mesleği uygulamaları kapsamında hizmet bekleyen her birey kendini özel hissetmektedir. Bundan dolayı iç mimarlar; başka mesleki disiplinlerde

yer alan iş insanlarından ayrılarak hitap ettiği hedef kitlelerin beğeni, istek ve ihtiyaçlarına çözüm bulabilecek birikimde olmalıdırlar. Fakat iç mimarlar hazırladıkları hizmet planlamasında daha alışlagelmiş klasik bir yöntem kullanılmaktadır. Müşteri/kullanıcı ilişkileri, sözleşmeler, ücret belirlenmesi ve ödemelerin toplanması, iş takibi, üretim süreçleri bütün bu aşamalar yüzyıllardır yapılan iş deneyimlerinin birikimidir (Kaptan, 2012).

1.1.1. İç mimarlık Meslek Tanımı

Türk Dil Kurumu'na – TDK (2025) göre iç mimar; “Bir yapıyı, kullanım ve estetik bakımından ele alıp insanın fiziksel ve ruhsal özelliklerine uygun olarak tasarlayan kimse, dekoratör” dür.

İç mimar bir yapıyı ele alıp hitap ettiği hedef kitlenin ihtiyaç, istek ve talepleri çizgisinde, almış olduğu bilimsel ve tekniksel eğitimle ilerleme kaydederek estetik kaygı taşıyan ve fonksiyonel problemlere çözüm üreten, tasarımda mekanların en uygun halini ortaya çıkaran mimari tasarımcıdır (Çelik, 2008). Başka bir deyişle mekanları estetik, fonksiyonellik ve işlevselliği göz önünde bulundurularak kullanıcının mental ve fiziksel sağlığına iyi gelecek şekilde dönüştüren, biçimlendiren meslek dalıdır (Karahana, 2019).

Hasol'a (2008) (Çelik akt., Hasol, 2008) göre iç mimarlık; bir yapının iç mekanlarında, donatım, döşeme ve mobilya tasarımlarını yapan, mimarlık mesleki disiplininin uzmanlık alanıdır. Kaptan'a (2001) (Çelik, akt., Kaptan, 2001) göre iç mimarlık; mimari kütle içinde yer alan alanların, kullanıcı gereksinimlerine ve bu alanların işlevlerine göre şekillenmesi; form, doku, renk, malzeme, aydınlatma, sabit veya hareketli donatı elemanları ve aksesuarlar ile iç mimar tarafından tasarlanması eylemleri olarak tanımlanmaktadır.

Foundation for Interior Design Education Research (FIDER) (2013) ‘in (İç mimarlık meslek süreci, 2022) tanımlamalarına göre profesyonel iç mimarın sahip olması gereken temel özellikler şunlardır;

- Kullanıcının istek ve gereksinimlerini belirlemeli,

- Elde ettiği bilgi ve bulguları iç mimarlık mesleğine entegre etmeli,
- Tasarımı; mekânın işlevi ve fonksiyonelliği doğrultusunda estetik kaygı taşıyarak ergonomik olarak ilerletmeli,
- Tasarım ve yerleşim önerilerini hedef kitleye (müşteriye) sunma aşamasında yalın ve anlaşılır bir anlatım tekniği kullanmalı,
- İç mekân tasarım dosyasında; yerleşim planları, mekânı değişik açılardan gösteren üç boyutlu görseller, tavan ve döşeme planları, yapının farklı alanlardan kesitleri, sabit donatı (mobilya) üretim çizimleri, aydınlatma tasarım planları, hareketli mobilyalar, aydınlatma, armatür, vitrifiye ürünler gibi çeşitli aksesuarların oluşturulduğu mekânı tamamlayan ürünlerin listesi yer almalı ve tüm detayların, malzemelerin ve teknik özelliklerin, aşamaların yer aldığı teknik şartnameler hazırlanmalı,
- Tasarım aşamasından sonra uygulama esnasında mekanik, elektrik ve statik gibi tasarımı uygulama aşamasında diğer mesleki disiplinlerdeki profesyonellerle birlikte iş planlamasını yürütebilmeli ve tasarımı uygulanabilirliği konusunda yönlendirebilmeli,
- Müşterilerin mekân tasarımını uygulama aşamasında yapılacak işlere dair aldığı teklifler, anlaştığı sözleşmeler gibi evrak işlerini hazırlamalı ve yönetmeli,
- Tasarımın mekâna uygulanması aşamasında ve bitiminde yapılan işi kontrol etmeli, yerinde çözümler ve değerlendirmelerde bulunmalıdır (İç mimarlık meslek süreci, 2022).

Kaliteli bir tasarım; sanatın ve bilimin harmanlanmasıyla hayatımızın vizyonunu artırmaktadır. Bu bağlamda tasarımcının hayata bakış açısı, yaşamış olduğu tecrübeler ve gözlemler, edindiği bilgi birikimleri tasarlanan ürünün şekillenmesinde güçlü bir altyapı oluşturmaktadır. Bu altyapı tasarımcının kimliğini tasarlanan ürün veya mekâna yansıtmakta ve kullanıcıya tasarımı vasıtasıyla dokunuşunu ifade etmektedir. Tasarımcının kimlikssel dokunuşunu, aynı tasarım problemine; bilgi ve tecrübe birikimlerinin farklılığı, yaşadıkları coğrafi ortam, sahip oldukları kültürel

değerler gibi çevresel faktörlerin farklılığı ve duygusal yaklaşımların farklılığından dolayı farklı tasarım çözümleri getirmelerinden gözlemleyebiliriz. Bu kriterler neticesinde tasarımcının problemi çözme yeteneği, zihninde oluşturduğu imgesel ifadeler ve tasarıma yüklediği anlam düzeyi birbirinden farklılık gösterecektir (Karahan, 2019). İç mimar, iç mekânların tasarım sürecinde hedef kitlenin beğenisi ve memnuniyetini kazanmasının yanı sıra kullanıcının sosyo-ekonomik durumunu (SED), sahip olduğu kültürel değerlerini, yaşam tarzını ve karakterini iyi analiz ederek tasarımına yön vermelidir.

Tasarlanan ve yeni bir ruh kazandırılan mekanlarda; fonksiyonelliğin ve estetiğin bir aradalığını konsepte ve kullanıcının yaşam tarzına uygun olarak tercih edilen renkler, aydınlatmalar, sabit donatılar, hareketli mobilyalar, duvar, zemin ve tavan kaplamalarının uyumuyla yansıtılmaktadır. Mimari yerleşim planlarında yapının taşıyıcılarını koruyarak tasarımlarını destekleyecek ve kullanışlılığı artıracak revizelerde bulunan iç mimarlar, bu revize ve yönlendirmeleri mekânın kullanışlılığını en üst seviyeye çıkaracak ve kullanıcıyı aldığı hizmetten dolayı özel hissettirecek şekilde planlamalıdır (Petermans ve Pohlmeier 2014).

1.1.2. İç mimarlık Mesleği Tarihsel Gelişimi

İç mimarlığın meslek olarak kabul edilmesi ile ilgili oluşumlar, 19. Yüzyıl sonlarında Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'nin öncülük etmesiyle başlamıştır (Olca, 2012).

1877 yılında uygulamalı sanatlar alanında eğitilmiş Amerikalı kadınlar yetiştirmek amacı ile Candace Wheeler 'in desteklediği New York Dekoratif Sanatlar Derneği'nin kurulmasıyla ABD'de iç mimarlık ile ilgili bir topluluk oluşturmak adına ilk girişim olarak görülmektedir (Uslu, 2008).

İç mimarlık mesleğinin temel ögesi tasarlama eylemi üzerine eski ve köklü bir eğitim anlayışına sahip olan New York'taki Parsons School Of Design, 1896 yılından itibaren iç mimari tasarımcıların eğitimi ve öğretimi konularında profesyonel olarak ilerlemeye başlamıştır. Buna karşın 20. Yüzyıl başlarında tasarım konusunda dönemin önemli isimlerinin çoğu profesyonel uzmanlık eğitimi almadan tecrübe birikimleri ve

yetenekleri ile iç mimarlık mesleğini uygulamışlardır. Bu duruma örnek olarak Elsie de Wolfe örnek gösterilebilmektedir. Wolfe esasında meslek hayatına bir aktris olarak başlamıştır. Fakat görsel algılama düzeyi yüksek olduğundan tasarım ve dekorasyon işine yönelmiştir (Çelik, akt., Tate ve Smith, 1986). 1904 yılında New York ‘ta bir dekorasyon mağazası açmış ve Colony Club adlı ilk bayan kulübünü düzenlemiştir. İlk proje çalışması Frick Museum olan Frick Maison Konutu’nun giriş katını tasarlamasıyla başlamıştır (Şekil 1.1.). Böylece, modern anlamda iç mekân üslubuna zemin hazırlamış ve “Elsie de Wolfe Stili”ni ortaya çıkarmıştır. Bu stil, iç mekân tasarımlarında Victorian Dönemi’nin tasarım ilkelerinin modern düşünce ve anlayışa entegre edildiği yeni bir oluşumdur.

Şekil 1. 1. Elsie de Wolfe’un tasarımı olan bir iç mekân (Baş ve Onaran, 2022)

O dönemde gelen talepler doğrultusunda New York Uygulamalı ve Güzel Sanatlar Okulu (New York School of Applied and Fine Arts) iç dekorasyon ile ilgili kurslar vermiştir. Böylece “Güzel Ev (House Beautiful)” ve “Ev ve Bahçe (House and Garden)” dergilerinin çıkması, medya yoluyla o dönemde iç mimarlığa verilen önemin arttığını göstermektedir (Kaptan, 2003).

Parsons School of Design kurumundan (Şekil 1.2.) sonra 1916 ’da New York School of Interior Design, 1951 yılında da Fashion Institute of Technology

kurulmuştur (Çelik, akt., Tate ve Smith, 1986). Asya tarafında da iç mekân tasarımı ve iç mimarlıkla ilgili çeşitli programlar bulunmaktadır. Bunlardan bazıları ABD ve İngiltere'deki üniversitelerle paralel eğitime sahiptir. Bu sayede öğrencilerin uluslararası çağdaş tasarımlarının artması teşvik edilmektedir (Çelik, akt., Tate ve Smith, 1986).

Şekil 1. 2. Parsons School of Design Kurumu (Çelik, 2008)

İngiltere'de iç mimari tasarımcılarının eğitimi 20. yüzyılın ortasında resmileşmiştir. 1968 yılında beş sanat okulu iç mekân tasarımı konusunda diploma programları vermeye başlamış ve Sir Hugh Casson'ın desteğiyle, İngiltere'deki Royal College of Art'da ilk lisansüstü program kurulmuştur (Çelik, akt., Tate ve Smith, 1986).

İç mimarlık mesleği 20. Yüzyılın ilk yarısında yapılanmış ve kurumsallaşmıştır. 1925 yılında Paris'te düzenlenen Uluslararası Modern Dekoratif ve Sınaî Sanatlar Sergisi ile iç mekân Avrupa'da gelişmekte ve yaygınlaşmakta olan mühim bir değer olmuştur. Ancak yükselmekte ve gelişmekte olan iç mimarlık mesleğinin yaygınlaşması, 2. Dünya Savaşı kaynaklı bir süre sekteye uğramıştır. Aynı dönemde Bauhaus anlayışının savaş nedeniyle de olsa dünyaya yayılması ise özellikle eğitim alanında yenilikler getirmiştir. Bu etki sonucunda tasarım kavramının yaygınlaşması, iç mimarlığın hem eğitim alanında hem de profesyonel alanda tekrar organize olmasını gerektirmiştir (Kaptan, 2013). Böylece iç mimarlık meslek eğitimi,

yirminci yüzyılın başlarında uzmanlaşmanın da etkisiyle bölünmeye ve özelleşmeye başlayan tasarım mesleklerinin bir uzantısı olarak olgunlaşmaya başlamaktadır. İç mimarlık alanına ait bilginin hızlı bir biçimde kullanılma istemi uzmanlaşmanın meslek alanında, dolayısıyla eğitim alanında da etkin olmasını gerektirmektedir. Profesyonel düzeyde ilk iç mekân uygulaması, yirminci yüzyılın başlarında, uzmanlaşma kavramının geliştiği ve olgunlaşarak iş çevreleri ve eğitimi de etkilediği Amerika Birleşik Devletleri 'nde görülmektedir. İç mimarlık mesleğinin kuramsal ve uygulama alanlarındaki alt yapısının oluştuğu bu ülkede, aynı zamanda iç mimarlık eğitimi de kurumsallaşmaktadır. İlk yıllarda iç dekorasyon olarak adlandırılan meslek ve eğitimi, bu yüzyılın ilk yarısından sonra değişen ve gelişen kavramların ışığında iç tasarım ve iç mimarlık olarak adlandırılmaya başlanmaktadır (Çelik, 2008).

Türkiye’de de iç mimarlık, Amerika Birleşik Devletleri’nde olduğu gibi, “İç Dekorasyon” olarak tanımlanmaya başlamıştır (Kaptan, 2013). 1882 yılında öğretim ve eğitim kurumu olarak Sanayi-i Nefise Mektebi (bugünkü ismi ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) kurulmuştur ve geleneksel eğitim planlamalarının hâkim olduğu bir çevre ile uyum sağlamıştır. Akademi bu uyumu geliştirebilmek için birtakım değişimlerden geçmiştir. 1924 tarihli yönetmelikte varlığından bahsedilen, fakat 1927 de Namık İsmail tarafından netlik kazandırılan, ‘İç Mimarlık ve Endüstri Tasarımı’ mesleği zaman geçtikçe önem kazanmış ve geliştirilmiştir (Çelik, 2008). Dolayısıyla Türkiye’de iç mimarlık konusunda eğitim ilk olarak 1925 yılında, bugünkü adı Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olan, Sanayi-i Nefise Mektebi’nde başlamıştır (Şekil 1.3.).

Şekil 1. 3. Sanayi-i Nefise-i Şahane Okulu (Kaptan, 2013)

1929 yılında Mektebi Sanayi-i Nefise-i Şahane Okulu, Tezyinat Bölümü'nde, iç dekorasyona yönelik çalışmalar ortaya çıkaran Philip Ginther'in göreve tayin edilmesiyle dahili tezyinat atölyesi (iç dekorasyon) kurulmuştur (Kaptan, 2013). 1930'lu yıllardaki iç mimarlık çalışmaları günümüzde değişiklikler geçirmiş ve çalışmaların bir kısmı kaybolmuş olduğundan bugün o dönemlere ait örnek çalışmaları temin edebilme imkânı bulunmamaktadır. Sonraki yıllarda eğitim kurumlarındaki büyüme ve değişimlerle birlikte tasarımlar daha kaliteli ve hedef kitle olarak çok sayıda insana hitap eden konuma gelmiştir. Üretim ağının güçlenmesi iç mimarların endüstri alanıyla birlikteliğini geliştirmiş ve mesleğin kendi içinde çeşitli uzmanlık alanlarını oluşturmalarını sağlamıştır (Uslu, 2008). Dünya'da yaşanan değişim ve yeniliklerin sayesinde 1957 yılında İstanbul'da Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksekokulu kapsamında çağdaş ve yenilikçi anlayışın hâkim olduğu iç mimarlık eğitimi veren bir bölüm kurulmuştur. Eğitim ve öğretim alanındaki bu gelişmeler, iç mimarlık mesleğindeki büyümenin önemli bir göstergesi olmuştur. Bunun yanında iç mimarlık mesleğinin gelişimi adına Türkiye'de yaşanan bu süreç, aslında dünya ile neredeyse eş zamanlı olarak gerçekleşmiştir (Kaptan, 2013).

1.1.3. İç mimarlık Mesleki Sürecini Etkileyen Faktörler

Mimarinin temel işlevi, insanlara olumsuz doğa koşullarından korunmaları ve yaşamsal eylemlerini güven duygusu içerisinde sürdürebilmeleri için dış dünya ile olan ilişkilerini düzenlemelerine yardımcı olacak mekanlar sunmaktır. Kısacası mimarinin ortaya çıkma nedeni insanın mekân yaratma isteğidir (Ölçer, 2015). Buradan hareketle mekanları işlevine ve konseptine göre yineleyen iç mimarlık mesleğinin mesleki sürecini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır.

1.1.3.1. İç mimarlık Mesleğine Teknolojik Gelişmelerin Etkisi

Teknoloji kavramı, bilim ve buluş keşiflerinden hareketle araştırılan bir konu üzerinde yeni bir çalışmayı geliştirmek ve hizmet edeceği alana dair gerekli bilgi, bulgu ve çözümleri sağlayabilmek şeklinde tanımlanabilmektedir (Özturan, 2010). Bir başka deyişle, çeşitli yöntem ve teorileri araştıran ve yeni teknikler ortaya koyan bilim dalıdır. Teknoloji (technologos), Eski Yunanca kökenli bir kelime olup “techne”

(teknik) sanat ve zanaat bağlamında “yapmak” ve “logos” ta bilmek anlamında kullanılmıştır. Marx, teknik kavramını nesnelleşmiş bilgi gücü olarak adlandırır ve toplumsal ilişkilerden ayıramayacağının üzerinde durur (Özturan, 2010).

20. yüzyıl şehir hayatının sürekli değişimlerden geçtiği bir yüzyıl olmuştur. Savaşlar, teknolojik gelişmeler kentsel çevreyi ve dolayısıyla yaşantıyı sürekli bir değişime uğratmıştır. İnsanlar ulaşım ve iletişim ağının gelişmesiyle bir önceki yüzyıla kıyasla daha fazla ve daha hızlı hareket etmeye başlamışlar, yaşantılarını da sürekli bu hareket etrafında değiştirmişlerdir. Aile yaşantısında da sosyal açıdan değişimler olmuş, nesiller arasında bakış açısı, yaşam tarzı, kültürel ve sosyal değerler gibi farklılıklar oluşmaya başlamıştır. Özellikle 21. yüzyıl ortalarında yaşanan gençlik alt kültürü yeniliği ile daha önceleri kendilerine figür olarak benimsedikleri babalarının, annelerinin müziğini dinleyen, onların yaptıklarını taklit eden gençliğin aksine, kendi kişisel seçimlerini yapan ve kendilerine has bir yaşam tarzı oluşturan genç nüfus ortaya çıkmaya başlamıştır. Bundan dolayı yaşanan mekanlar da bu değişimle birlikte yenilenmek ve dönüşmek durumunda kalmıştır. 1945 ve 1965 yılları arasında dünyaya gelen bu yeni neslin yaşam alanlarının tasarlanmasına dair beklentisi, mekân içinde uyarlanabilir ve tercih seçeneği verilmiş çözümlerdir. Bu yeni nesil “one size fits all” yani “herkese uygun tek model” anlayışını reddetmektedir. Bunun yerine kültürel, ailesel, finansal ve sağlık durumlarındaki değişikliklere rahatlıkla adapte edilebilen mekanlar talep etmektedirler. Mekanlarda tercih edilen mekânı işlevine ve tasarımına göre donatan malzemeler; kolay ve ekonomik bir şekilde temin edilebilir ve işçilik açısından çok emek vermeden zahmetsiz geliştirilebilir yani “upgrade” edilebilir sistemler, mekanlar ise yeni teknolojiyi kabul edebilecek şekilde talep edilmektedir (Arslan, 2006).

Teknolojideki ilerlemeler, çağdaş yaşamı “değişim” kavramının yanında onu etkileyen olumlu veya olumsuz faktörlerin etkisiyle yeniden biçimlendirmektedir. Çağdaş mekân ifadesi ise iletişim, ulaşım, dolaşıma yönelik ve bunların etkilediği zaman mekân, yaşam şekillenışı ve etkileşimi ile yeniden tanımlanmaktadır (Özturan, 2010). Zamanla artışın görüldüğü bireysel yaşam tarzını tercih eden kişilerin farklılık gösteren ihtiyaçları ve tüketim alışkanlıkları şehirdeki yaşam işleyişini değiştirmekte

buna bağı olarak mekân biçimlenişini de etkilemektedir. İnsanların yaşam tarzını yakından etkileyen teknolojik gelişmeler, mekanların biçimlenişine de egemen olmaktadır. Buna bağı olarak mekân biçimlenişlerinin yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir (Özturan, 2010).

Teknolojik gelişmeler ve beraberinde getirdiği yeni yaşam biçimlerinin değişimi kaçınılmaz getireceği gerçeğinden yola çıkarak geleceğe yönelik, esnek değiştirilebilen ve her ortama uyum sağlayabilen konut modelleri üzerine araştırmalar yapan tasarımcıların ortak özelliği projelerini hareket kavramı üzerinden şekillendirmiş olmalarıdır (Özturan, 2010). Teknolojinin ilerlemesiyle yapım tekniklerinin geliştirilmesi ve daha hafif, daha dayanıklı yapım malzemelerinin üretilmeye başlanması, mimari alanda kinetik strüktür çalışmalarına hız kazandırmıştır.

Değişen yaşam tarzlarına paralel olarak gerçek yaşam, sanal olarak yaratılan mekanlara doğru kaymakta; kütüphaneler, alışveriş merkezleri, müzeler, bankalar, borsa, eğitim, ticaret gibi pek çok etkinlik ve etkinlik merkezi, bilgisayarlar ve cep telefonları gibi teknolojik aletlerin dijital dünyasına aktarılmaktadır. Bu bağlamda mimari teknik çalışmalarda bilgisayara taşınarak bilgisayar mimarlığı ya da dijital mimarlık başlığı altında farklı mimari ürünler ortaya koymaktadır. Bilgisayar ortamı, sadece binaların tasarım yöntem ve süreçlerini değil, inşaat, işletim, kullanım, bakım, onarım ve ölçülendirme, alan hesaplama gibi diğer alanlarını da etkileyerek tümüyle farklı bir yönde yeniden yapılanmaktadır (Altun, 2007). Bu yapılanmalarda teknolojinin mimarlık ve iç mimarlığın bütün alanlarına etkisi her geçen gün artmakta, farklı alanlarda ve farklı yöntemlerle kullanılmaktadır. Teknolojik gelişmeler; mimari meslek dallarının tasarım aşamalarında tasarımcılara ilham kaynağı olabilecek yapay zekâ destekli sanal mekanlar sunar. Son dönemlerde daha da ivme kaydederek betimleme yoluyla tasvir edilen tasarımların üç boyutlu görsellerini oluşturmaya çalışan yapay zekâ destekli programlar, tasarlama aşamasında zamandan tasarruf etme gibi avantajlar sağlarken tasarımcının projeye daha dikkatli ve özenli davranmasını olumsuz yönde dezavantaj olarak etkileyebilmektedir.

Mimari biçimlendirmede ve boyutlandırmada teknolojik yöntemlere kıyasla geleneksel görselleştirme araçları olan, el çizimleri, maket gibi simülasyon araçları, daha uzun zaman gerektirdiği, yeterince ekonomik olmadığı ve bilgisayar destekli tasarım hassasiyetini taşımadığından dolayı her geçen gün daha az tercih edilmektedir. Bilgisayar donanım ve yazılımları sürecin her aşamasında hız, gerçeklik ve hassasiyet sağlamaktadır (Altun, 2007).

1.1.3.2. İç mimarlık Mesleğinin Diğer Mimari Disiplinlerle İlişkisi

Tasarımcı; tasarımın biçimlenmesinde ve planlanmasında baş rol alan, aşamaları bizzat takip ederek, yön veren kişidir (Karahana, 2019). Bu bağlamda evrenin biçim ve tasarımı; çevresindeki her şeyi gözlemlemesiyle tasarımın ilk aşamalarından olan tanımlama şemasını oluşturan tasarımcıya sınırı olmayan sonsuz bir ilham vermektedir.

Bir tasarımcı olarak iç mimar, her alanda kendini geliştirebilme ve ifade edebilme konusunda eğitim aldığı için tasarım ürünlerinin ucu açıktır ve tasarlama işlevi sınırsızdır. Çünkü tasarım eğitimi sanata ve bilime dayalı kabul görmüş bilgilerin tasarımcının kaleminde oluşturduğu ritimdir. Tasarımın daha çok mimari dalında yer alan iç mimari tasarımcılar bu geniş yelpazeyi iyi gözlemlemeli hayatın her alanından ve farklı meslek gruplarının işleyişinden haberdar olmalıdır.

İç mimarlık proje sunumu aşamasında müşteriye verilen hizmetin her aşamasında kullanılan teknoloji çağdaş olmasına rağmen üretim, donatım ve döşeme gibi iş yapma yöntemlerinin çoğu geleneksel sistemlerini korumaktadır. Bu geleneksel sistemlerin temelinde, iş ile ilgilenen mesleki uzmanların bir araya gelmesi, bilgilerin ve problemlerin paylaşılması, gerekli konuların görüşülmesi ve tasarımı yapan iç mimarın yönlendirdiği şekilde çözümler üretilmesi, en önemlisi yeniliklerin öğrenilmesini sağlayan mimari disiplinler dışında meslek yapıları da bulunmaktadır. Meslek kuruluşları bu anlamda belirli konularda eğitim görerek o sektörde iş yapmaya yetkin meslek insanlarını bir araya toplamaktadır (Kaptan, 2012).

1.1.4. İç mimarlık Mesleğinde Mobilyanın Yeri ve Önemi

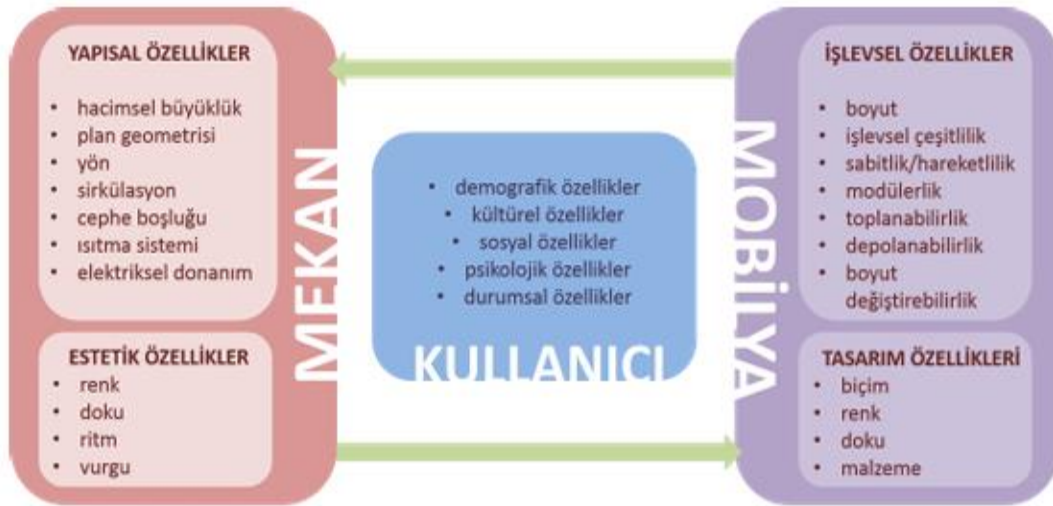
Mimari yapılar bir bütün olarak düşünüldüğünde bu bütünün en önemli parçalarından biri “iç mekân” kavramıdır. İç mekân, yapı alanının veya kabuğunun yüzeyleri ile sınırlanan hacim şeklinde adlandırılabilir (Aydınlatan, 2001). İç mekânın oluşumunda en önemli öğelerden biri donatılar / mobilyalardır. Sosyal ve kültürel değerlerin ana öğelerinden biri olan mobilyalar / donatılar; kültür, coğrafya, iklim, işlev ve farklı zaman dönemlerinde toplumların yerleşik hayata geçmeleriyle birlikte ortaya çıkan barınma, korunma ve dinlenme gibi elzem ihtiyaçları gidermenin yanı sıra; sosyalleşmenin de etki ettiği bir iç mekân öğesi olarak da nitelendirilebilmektedir (Erdem, 2007). Donatıların seçimi, yoğunluğu ve mekân içi yerleşimi, mekân kullanışlılığını etkileyen en önemli etmenler arasındadır.

İç mimari tasarımcılar mekanları tasarlama sürecinde, mekânın ferah ve rahat olmasını hedeflemelidir. Mekân içerisindeki sabit veya hareketli mobilyalar ne kadar düzen içerisinde olursa mekân o kadar ferah algılanmaktadır (Kalay, 2017). Mekanların tasarımı ve donatımı, hitap ettiği hedef kitlenin veya bizzat kullanıcısının bakış açısını, duygu ve düşüncelerini, istek ve gereksinimlerini yansıtan bir ayna gibi yaşam tarzlarını biçimlendirmektedir. Dolayısıyla insan yaşamını sürdürdüğü mekanları kendini mutlu hissettiği şekilde donatmakta ve kendine has kimliğini seçimlerine yansıtmaktadır (Erdem, 2007).

Bireyin zevkleri, gereksinimleri bakış açıları ve yaşam tarzları gibi kişisel özelliklerini içerisinde bulunduğu toplumsal çevre de bir anlamda etkileyebilmektedir. Özellikle donatı tercihleri, sosyoekonomik durum, kültürel çevre, günlük rutinler ve eğitim durumu gibi kavramlara bağlı olarak değişim göstermektedir. Ekonomik durum somut bir olgu olduğundan mekân tasarımını nesnel bir boyutta etkilemektedir fakat kullanıcının tutum ve davranışları, karakteristik kimliği, zevkleri kişiye özgü olgular olduğundan mekân tasarımını spesifik boyutta etkilemektedir. Bireylerin zevkleri eğitim düzeylerine, kültür seviyelerine, yaşadıkları coğrafyaya göre farklılaşmakta, mesleki olarak uzmanlaştıkları alanlar arasındaki farklılıklar bile yaşam alanlarındaki donatı tercihlerine yansımaktadır. Rastgele yapılan gözlemler ve incelemeler, bir

mimar ile bir tüccar ya da bir öğretmen evinin çok farklı tarzlarda donatılmış olduğunu göstermektedir (Üst, 2015b).

Mekân içi donatı tasarımlarında tasarımı meydana getiren malzemenin tercihi çok önemlidir. Mobilyaların yüzeyleri, mekân içerisinde insanın fiziksel ve görsel olarak iletişimde bulunduğu yani ilk algılanan noktalarıdır. Mobilya denildiğinde genellikle ilk akla gelen ahşaptan yapılmış bir ürün olmasıdır. Bu durumun sebebi, ahşabın geçmişten günümüze mobilya üretiminde en çok kullanılan malzeme olmasıdır. Ahşap doğanın sunduğu organik esaslı bir malzemedir. Konut iç mekân sabit veya hareketli mobilyalarında çok geniş yelpazede kullanım çeşitliliği vardır.

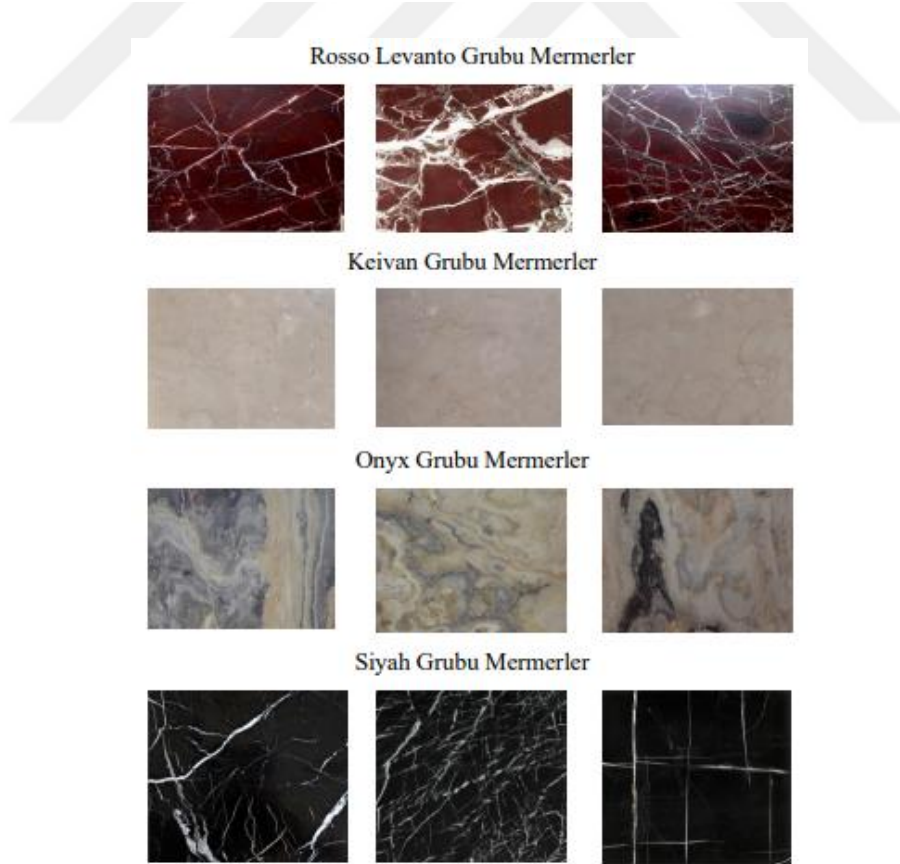
Şekil 1. 4. Mekân-kullanıcı-mobilya etkileşim ögeleri (Üst, 2015b)

Şekil 1.4’ te kullanıcı, mekân ve mobilyanın ilişkisini içeren çalışmada da belirtildiği üzere mobilya tasarımı mekân yerleşimini ve tasarımını etkileyen en önemli unsurlardan birisidir. Sabit veya hareketli donatılarda kullanılan diğer bir malzeme doğal taştır. Malzemenin en belirgin özelliği ağır olmasıdır. Bu özelliği tasarım sürecinde tasarımcı zihninde durağanlık kavramını imgelemektedir (Üst, 2015a). Taş yapısı ve bileşenleri gereği daha çok dış mekân mobilyalarında kullanılırken, Peter Dieterich tasarımı “Seco” olarak adlandırılan çalışma masasında

(Şekil 1.6.) ise alışlagelmiş ayak formlarından ziyade, malzemenin yapısal özellikleri göz önünde bulundurularak düşey ve yatay iki blok mermer kullanılmıştır.

Şekil 1. 5. Peter Dieterich tasarımı, çalışma masası (Üst, 2015a)

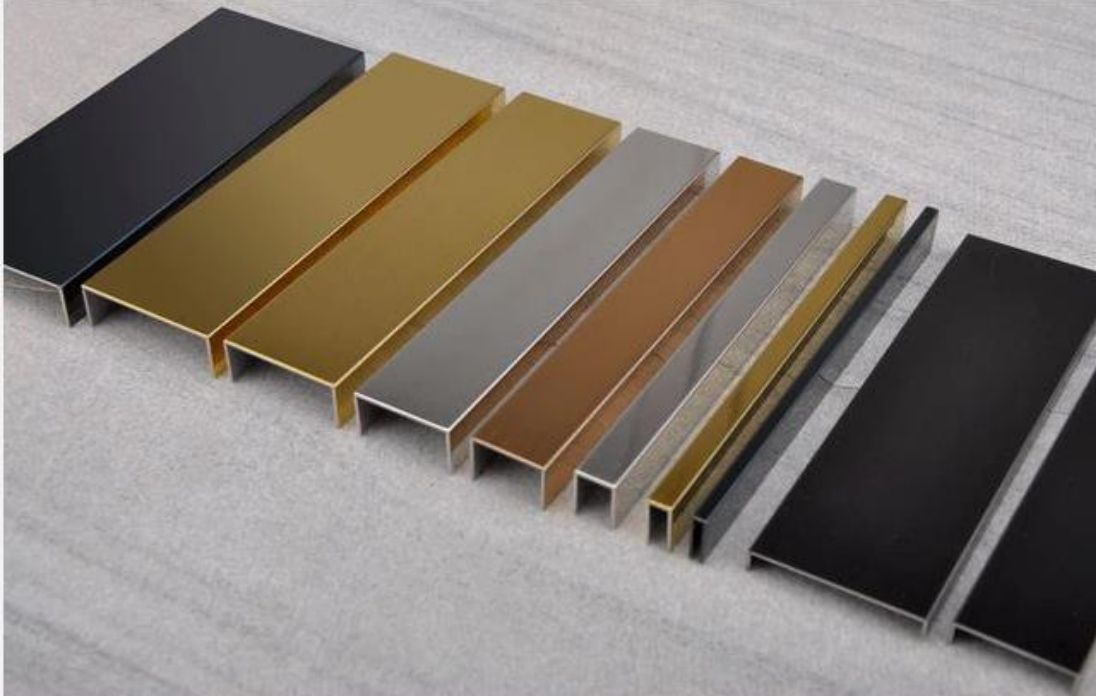
Şekil 1. 6. Eğitim kümesinde kullanılan mermer grupları (Turan, Dandıl, & Bal, 2020)

Doğal taş esaslı donatılara örnek olarak kum taşının belirli bir mekanik yüzey üzerinde düzenlenip ısıtma işlem görmesi ve preslenmesiyle oluşan kuvars adlı malzeme tezgâh, zemin ve duvar döşemelerinde kullanılmaktadır. Kuvars malzeme kum taşı tozlarının preslenmesiyle oluştuğu için özellikle mutfak tezgahlarında damlalık olarak adlandırılan suyun zemine akmasını engelleyen sınır çizgileri olarak şekillendirilebilmektedir. Fakat kuvars malzemenin aksine porselen malzeme yüksek sıcaklıkta pişirilen doğal kil ve mineral karışımlarının preslenmesiyle istenilen renk ve desende tasarlanan yüzeyin sır şeklinde kaplanması sonucu oluşur. Yüzeyine tasarım olarak farklı bir malzeme entegre edildiği için keskin ve net birleşimlerle montajı yapılan porselen donatılar, herhangi bir şekil verme işlemine uygun değildir. Porselen ve kuvars gibi malzemelerin yanında granit, mermer, onyx mermer vb. doğal taş esaslı doğadan temin edilen malzemeler çeşitli işlemlerden geçerek mekanlarda dekor veya kullanım amaçlı tasarım ürünleri haline dönüşebilmektedir. Şekil 6. da çeşitli mermer gruplarının bulunduğu görselden yararlanılmıştır (Turan, Dandıl, & Bal, 2020):

Plastik malzemeler çok çeşitli ve alternatif kullanımlara sahip, fiyat performansı yüksek ve ağırlık olarak hafif malzemelerdir. Plastik malzemeden imal edilen hareketli veya sabit mobilyalar özellikle hafiflikleri sayesinde taşıma ve kullanım kolaylığı sağlamaktadır. Bunun yanında plastik kalıplama yöntemine uyumlu bir malzeme olduğundan dolayı seri üretimi mümkün hale getirmiş, tek bir kalıp sayesinde aynı kalite ve aynı boyutsal özelliklere sahip imal edilen ürünleri, ekonomik olarak daha az maliyetli bir alternatif olma avantajı sağlamıştır (Üst, 2015a). Plastik esaslı malzemeler, ahşap sabit donatı/mobilya malzemeler de de MDF ürünlerin yüzeylerine ısıtma işlem ve presleme gibi teknik yöntem kullanılarak kaplanmasıyla maliyet açısından daha ekonomik malzemeler ortaya çıkmış ve ürün çeşitliliğini artırmıştır. Plastik esaslı PVC ham malzemelerin kullanıldığı bu ürünler highgloss, akrilik laklı panel, membran farklı kesitlerde ve renklerde üretilen lambri duvar giydirmeleri bu ürünlere örnek gösterilebilir (URL-1).

Metal malzemeler, geçmiş dönemlerde birleştirme elemanı, süs ögesi ve taşıyıcı olarak kullanılmış, şu anda ise teknolojinin gelişmesi ve değişen uygulama teknikleri sayesinde tümüyle bir donatı şeklinde tasarlanabilmektedir. Tunç, altın,

gümüş ve demir ham maddeleri geçmiş dönemlerin, çelik ve alüminyum ise günümüzün donatı üretiminde en çok tercih edilen metal çeşitleridir. Metalin şekil verilebilir esneklikte ve bunun aksine mukavemetli olması, donatı tasarımına yenilikler getirmiştir.

Şekil 1. 7. Dekoratif duvar ve zemin tasarımları için inox u tipi listello profilleri (URL-3)

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte üretim tekniklerine alternatif yöntemlerin geliştirilmesi tasarımcıların üretilebilir tasarım konusunda sınırları zorlayan tasarımlarının önü açılmıştır (Üst, 2015a). Mekân içi donatı tasarımları günümüzde sadece dekor ve kullanım amaçlı olmakla kalmayıp hareketli veya sabit seperatör tarzı mekân içinde mekân ayırıcı bölücüler, modüler birleştirilip ayrı ayrı kullanılabilir donatılar, gerektiğinde çıkarılıp işlevi bittiğinde otomatik veya manuel olarak gizlenebilen modüller şeklinde yaşamı kolaylaştıran ürünler olarak tasarlanabilmektedir (URL-2).

1.2. Mekân ve Mekân İçi Sabit Donatı (Mobilya) Tasarımı

Tasarım; zihinde canlanan fikirleri gerçeğe dönüştürebilme yetisidir. Temeli insanlık tarihi kadar eskidir. Tasarım, bir ihtiyacı keşfedip onu karşılamaya yönelik olarak gerçekleştirilir. Bu bağlamda, tasarım sonucunda belli bir fayda ve değer ortaya

çıkar. Tasarım sonucu ortaya çıkan hizmet veya ürünün, insanlarla nasıl bir ilişki kuracağı ve ne gibi yararlarla sahip olduğu anlaşılır olmalıdır. Tasarım olgusu rekabet faktörünün artmasıyla birlikte zaman içerisinde boyut değiştirmiş ve günümüzde giderek önem kazanan kişiye özel tasarım, özgün tasarım, esnek tasarım gibi kavramlar ortaya çıkmıştır. Her kullanıcı profiline uygun ayrı bir tasarım uygulaması yapmak kişiye özel tasarım, diğer tasarımlarda yer almayan özellikler katarak yapılan tasarım özgün tasarım, farklı müşteri özelliklerine uygun olabilecek şekilde değiştirilebilme özelliğine sahip tasarım ise esnek tasarım anlayışını ortaya koyar (Tanrıkut, 2019). Mekân yalnızca bir tasarım dalıyla sınırlandırılmayacağı gibi birçok tasarım anlayışıyla iç içe olduğu için kesin bir tanımlamasını yapılamayacağının yanı sıra zaman içerisinde yeni nitelikler kazanarak gelişmiş, ihtiyaç ve taleplerin dönemden döneme değişkenlik göstermesiyle farklı biçimlere göre şekillenmiştir. Mekân; durağan sabit bir yapıya sahip değildir, değişkendir. Toplumların mekânı kullanım ve işlevlendirmesinde ciddi oranda değişkenlik hakimdir. Bu da toplumların kültürü ve değerlerinin farklı olmasından kaynaklanmaktadır. O halde mekânın yanı sıra kültürlerinde sabit kalmadığını, sürekli bir değişim ve gelişim içinde olduklarını söylenebilir. Kültürel değerler mekânın kullanıcısı vasıtası ile iç mekâna iletilmektedir. Kullanıcının içerisinde bulunduğu kültürel ortam, kullanıcının mekân tasarımına yansıtacağından dolayı kültürel farklılıklar mekanların tasarımlarını birbirinden farklı kılacaktır. Bu sebeple toplumlara göre değişen mekân tasarım ve kullanımları, tasarımcıyı tasarım sürecinde farklı arayış ve gözlemlere yönlendirmektedir.

1.2.1. Mekân Kavramı

Mekân, arapça kökenli bir kavram olup mevcut olma anlamına gelen “kevn” sözcüğünden türetilmiştir (Ölçer, 2015). Mekân; fonksiyonel işlevlerine göre içerisinde insanların yaşamlarını sürdürdüğü düzlem elemanları ve üç boyutlu elemanlarla, belirli sınırlara ve boşluklara sahip, mimarlık, iç mimarlık ve peyzaj mimarlığı meslek dallarının temel konusunu oluşturan, mimari bir eserin var olmasını sağlayan, insanlar tarafından algılanabilen en küçük birimdir. Mekân sadece mimari olarak duvarlarla çevrili bir alan olarak kabul edilmemelidir. Canlıyı veya elementleri oluşturan bileşenlerden bütününe, duygulardan düşüncelere, organlardan

organizmalara, cansız cisimlerden canlı varlıklara kadar evrende yer kaplayan her şey aslında bir mekân kurgusu içerisinde yer almaktadır. Ana hatlarıyla mekân; içinde insan ve diğer varlıkların herhangi bir şekilde bulunabildiği, değişebildiği ve de zaman kavramının dönemlerine bağlı olarak devir daimîlik kazanan alanlardır. Duvarlar ve tavan düzlemleriyle sınırlandırılan hacme iç mekân, kapalı hacmin dışında kalan alana ise dış mekân denilmektedir. İç mekân, mimari oluşumun anlamlı bir bütüne dönüşmesine katkıda bulunan en önemli öğedir (Aslan ve Atik, 2015). İç mekânı, yapının yalnızca iç kısmı şeklinde tanımlamak eksik kalır. Yapının mimar dinamiğine yön veren, atmosferinin hissedildiği, yapının işlevini büyük oranda tanımlayan kilit taşıdır. Aynı zamanda iç mekanlar; içinde insan ve diğer varlıkların herhangi bir şekilde bulunabildiği, değişebildiği ve de zaman kavramının dönemlerine bağlı olarak devir daimîlik kazanan alanlardır. Dolayısıyla mekâna dair yaşanmışlık hissini uyandırır (Aslan ve Atik, 2015)

Şekil 1. 8. İç mekân tasarımına örnek görsel (URL-4)

Mekanları, kişisel mekanlar ve toplumsal mekanlar olarak gruplandırmak mümkündür. Kişisel mekanlar; kişi sayısının daha az ve mahremiyetin hâkim olduğu, insanların yalnız başlarına kalıp dinlenme, uyuma, duş alma gibi kişisel ihtiyaçlarını karşılayabileceği işlevlere göre donatılmış alanlardır. Evler, şahsi mekanlar için en iyi örnek olarak gösterilebilir. Toplumsal mekanlar; çok sayıda kişinin bir arada bulunduğu ve mekânı aynı anda kullanabildiği, içerisinde bulunan işlevlere göre gruplandırılan ve grup içerisinde de alternatiflerinin bulunabildiği mekanlardır (Tuncel, 2009). Kullanıcı sayısının çok olması ve ortak kullanıma göre tasarlanması gereken toplumsal mekanlar, tasarımcıların benzer yerleşim ve çözümlerde bulunmasını mecburi kılar. Bu tip mekanlar kişi sayısı ile paralel şekilde boyutlandırılmaktadır. Buradan hareketle kişisel mekanların aksine genellikle daha büyük alanlara çözümlenmektedirler. Bu tür mekanlara daha çok sosyal mekanlar olarak sınıflandırılan müzeler, alışveriş merkezleri, finansal işlevlere sahip bankalar, yeme-içme sektörüne giren kafeler ve restoranlar, sağlık sektöründe yer alan hastaneler gibi çoklu mekanlar örnek verilebilir (Tuncel, 2009). Mekân, tek bir tasarım dalından ziyade multidisipliner anlayışa sahip birçok alanda farklı farklı imgesel karşıtları olan çok boyutlu bir kavramdır. Bu yüzden mekân kavramını tam anlamıyla doğru bir şekilde tanımlayabilmek için geniş bir yelpazeden ele almak gerekmektedir. Farklı tasarım dallarında değişkenlik gösteren mekân kavramını her bir tasarım dalının temeli ve sürecine göre değerlendirmek gerekmektedir. Genel anlamda ortak paydada birleştirilecek olursa mekân, evrende işlevine göre her ölçüde bulunabilme kapasitesine sahip, kendine özgü biçim, hacim, şekil ve bölücülerıyla sınırlandırılmış alan olarak tanımlanabilir (Tuncel, 2009).

1.2.2. Sabit Donatı (Mobilya) Tasarımı ve Mekân İçindeki Önemi

İnsanın barınma, çalışma gibi yaşamsal gereksinimlerini karşılamak için ortaya çıkardığı sabit veya taşınabilir ürünler var olduğundan beri donatı ve mobilya kavramından söz edilebilir. Dolayısıyla mekâna özgü şekil alan ve yerleşen mobilya ve sabit donatılar gün geçtikçe toplumların iklim veya coğrafyaya bağlı yaşam koşulları, medeniyet anlayışları ve estetik kaygılarına bağlı olarak gelişim göstermiş ve farklılaşmıştır. Dolayısıyla mobilya tasarımı; mekânın işlevine göre çalışma, yeme

içme faaliyetleri, dinlenme, uyuma, seyahat etme gibi farklı fonksiyonlara göre şekillenen mekanların döşenmesine ve donatılmasına yarayan sabit veya taşınabilir objeler bütünüdür. Mobilya ve donatılar; canlıların temeldeki fiziksel ihtiyaçlarını sosyokültürel ve ekonomik durum göz önünde bulundurularak mekâna entegre edilen bileşenler veya sistemler olarak adlandırılabilir. Sabit donatılar; tasarım, teknoloji, hedef kitlenin durum ve istekleri gibi birçok faktöre göre şekil alan, değişebilen canlı bir imgeleme yöntemi olarak görülebilir. Bu nedenle içerisinde günlük yaşamın geçtiği alan ya da birçok eylemin bulunabildiği sahne ortamı olan mekanlar içerisinde araç veya gereç olarak tanımlanabilir. Donatılar; konsepti ve tasarım disiplinine göre sadece sınırlandırılmış bir alana yerleştirilmiş objeler değildir, kültürel değerleri ve yaşam tarzı, ruhsal ve fiziksel enerjisi, hedef kitlenin istek ve sorumluluklarıyla ortak bir paydada birleşmektedir. Geçmişten günümüze mekanların ve kullanıcılarının ekonomik durumu, sosyal çevresi, kültürel değerleri gibi birçok alanda bizlere bilgi veren mekân içerisindeki donatı elemanlarındaki tasarım konseptlerinde günümüz modernitesine hayranlık 17. Yüzyıl 'da ortaya çıkmaya başlamış ve donatı elemanlarının birer imgeleme aracı olarak mekân içerisindeki değerleri daha da artmıştır. Başka açıdan Hollanda Evleri'nde mekân içindeki donatı elemanları sahibinin zenginliğini ortaya koymaktaydı. Fransa'da XIV. Louis Dönemi'nde (Şekil 1.9.) donatı elemanları mimariyi geliştirmeye hizmet ediyordu (Carvalho, 2022).

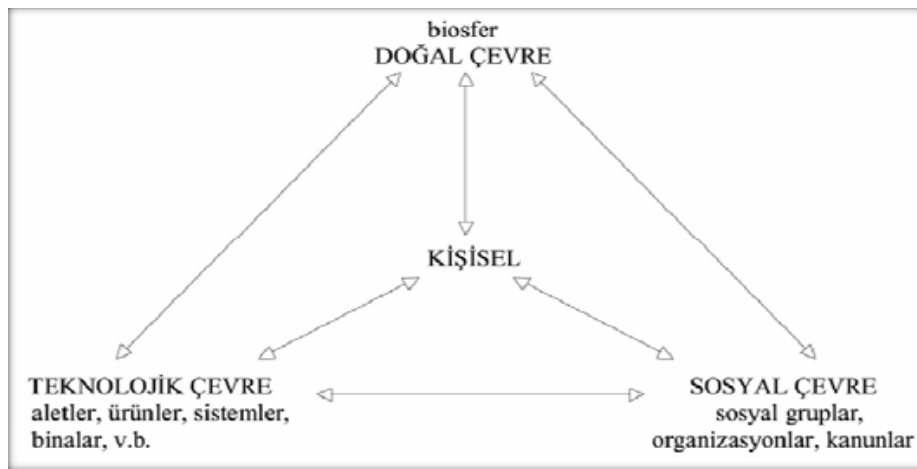

Şekil 1. 9. Fransa, XIV. Louis Stili (Carvalho, 2022)

Buradan hareketle sabit mobilya tasarımı; mekânın genel işlev, konsept ve tasarımına uygun mekânı donatan elemanlardır. Mekânın ve içerisindeki sabit donatı tasarımlarının baş etmeni kullanıcıdır. Kullanıcının yaşadığı ortam ve coğrafya, kültürü ve sosyal çevresi, mesleği, cinsiyeti, yaşı ve bunlar gibi birçok kişisel ve karakteristik özelliği sabit donatıların yerleşim ve tasarımında etkili faktörlerdir. Çünkü yaşadığı ortamın ve coğrafyanın getirdiği yaşam şekli ve iklim şartları, kültürün mekâna olan hakimiyet seviyesi, sahip olunan mesleğin kullanıcı üzerindeki etkisi ve yaşamındaki rolü, cinsiyete ve yaşa bağlı zevk ve seçimler gibi unsurlar sabit donatıların şekillenmesini ve mekâna yerleşimini ortaya koyar. Bu unsurların yanı sıra mekânın ve o mekâna özgü tasarlanan sabit donatıların malzeme özellikleri, renk tonları, dokuları hatta hangi işlevde oldukları kullanıcının ihtiyaç ve isteklerini de etkileyen ekonomik ve sosyolojik durumuyla alakalıdır.

1.2.2.1. Sabit Donatı (Mobilya) Tasarımını Etkileyen Faktörler

İnsan ve mekân arasındaki bağları hem doğuştan gelen içgüdüsel kazanımlar hem de sonradan büyüdükçe edinilen kazanımların mekân içi sabit mobilya/donatı tasarımını etkileyerek kullanıcının ruhuna dokunan rötuşlar olarak ifade edebiliriz. İnsanda doğuştan gelen bu içgüdüsel davranışların yanında bir de çevresel faktörler ile karşılaşıldığı için içerisinde yaşadığı alanların şekillenmesinde insanın doğuştan ve sonradan kazanmış olduğu prensipler oldukça belirleyici olmaktadır. Dolayısıyla sabit mobilya/donatı tasarımının insanın psikolojik ve fiziksel yapısı ile oluştuğu görülebilmektedir (Şekil 1.10.). Kullanıcının zihinsel ve fiziksel özelliklerinin yanı

Şekil 1. 10. İnsanı Saran Çevreler (Yıldırım, 2009)

sıra toplumun karakteristik ve kültürel yapısı, cinsiyet farklılıkları, aile kültürü de mekânın işlevine paralel doğrultuda sabit donatı tasarım ve giydirmeleri açısından önemlidir. Kültürel değerler iç mekânın kullanıcısı vasıtası ile sabit mobilya tasarımına iletilmektedir. Kullanıcının içerisinde bulunduğu kültürel ortam, kullanıcının temel ihtiyaçlarına ve isteklerine hitap eden donatı tasarımına yansıyacağından dolayı kültürel farklılıklar mekanlar içerisindeki sabit donatı tasarımlarını birbirinden farklı kılacaktır. Bu sebeple toplumlara göre değişen donatı tasarımları, tasarımcıyı tasarım sürecinde farklı farklı arayış ve gözlemlere yönlendirmektedir.

Ekonomik durum; kullanıcının mesleğine, yaşına, aile yapısına, sosyal çevresine göre değişiklik gösterebilmektedir. Dolayısıyla mekânda kullanılacak sabit mobilya tasarımlarının ham malzeme çeşitlerini, donatıların birleşim veya montajında kullanılan hırdavat / aksesuar malzemelerinin kalitesini etkileyen marka çeşitlerini etkileyen en temel faktörlerdendir. Bundan dolayı tasarımlarda ve yerleşimlerde kullanıcının ekonomik durumu her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Bunun yanında teknolojik gelişmelerin etkisi de kullanıcının sabit donatı tercihinde belirleyici unsurlar arasında yer almaktadır. Elektronik aletler, cihazlar, mekânın işlevine uygun teknolojik yazılımsal çözümler sabit donatı elemanının yerleşimine ve biçimine yön vermektedir (Üst, 2015b).

İKİNCİ BÖLÜM

ALAN ÇALIŞMASI

Bu bölümde, çalışmada izlenen yöntemler ve kullanılan analiz teknikleri ayrıntılı bir şekilde açıklanmış, alan çalışması olarak bulgular kısmında yer alan tablonun ana başlıklarını oluşturan sabit donatı imalatının teklif ve üretim süreçlerinin detaylı literatür taraması, piyasa incelemesi ve değerlendirmesi yapılarak elde edilen veriler çeşitli başlıklar altında çalışmaya aktarılmıştır.

2.1. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarında Teklif ve Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi

Sabit donatı (mobilya) imalatı alanında hizmet veren firmaların üretim, maliyet, tasarım, ürün tedariki, üretilebilirlik, kalite, iş gücü kapasitesi gibi işletmenin sistemini etkileyen problemleri bulunmaktadır. Türk ve dünya ekonomisinde en önemli endüstriyel hizmetler arasında yer alan sabit ve hareketli mobilya imalat sektörü, tasarımlarda taklit etme, ürün imalatında aynı görüntüyü ortaya çıkaran aynı kalitede veya daha kalitesiz imitasyonlar yapma gibi en fazla ürün kopyalamaların yapıldığı sektörler arasındadır. Bu durum yeni tasarımlarla diğer firmalara fark yaratmak ve marka kimliği oluşturmak amacıyla maddi manevi üstün emek sarf eden rakip firmaların rekabetçi gücünü artırmada büyük hasarlara yol açmaktadır (Şenol, 2010). Benzer şekilde müşterilerin piyasa değerlendirmesi esnasında sabit mobilya imalat firmalarının, firmalar arası tasarım kopyalanması olarak da karşımıza çıkabilmektedir. Müşteri teklif ve ürün tasarımı talep ettiği sabit mobilya firmalarından daha çok ekonomik sebepler kaynaklı tasarım yaptırdığı firmayı tercih etmeyip aynı tasarımı daha az kalitede ve fiyatta yapan firmalara yönelebilmektedir. Bu durum sabit donatı imalat firmalarında çalışan ve müşteriye ürün tasarımı yapan iç mimarların problemi gibi gözükse de işletmelerin önlem alması gerektiği durumlar arasında yer almalıdır. Bu gibi durumların ele alındığı Konya ilinde tasarım ve imalat sektöründe hizmet veren bir sabit donatı (mobilya) imalat firmasının 100 adet müşterisinin talep ettiği ürün teklifleri ve bu tekliflerin son durumları bulgular kısmındaki müşterilere ait veri analizi çizelgelerinde detaylı bir şekilde ele alınmıştır.

Sabit donatı imalatında diğer bir husus olarak tasarlanan ürünlerin üretiminde kullanılan hammadde ve malzemelerden en verimli şekilde faydalanabilmek için üretimin başından sonuna tüm aşamalarının netleştirilmesi ve sürecinin iyi yönetilmesi gerekmektedir. Firma bünyesinde çalışan iç mimarların işi takip etmeleri açısından malzemelerin etkin kullanımı, üretim aşamalarındaki en önemli faktörlerdendir. Belirli bir tasarıma göre maliyeti hesaplanarak satış fiyatı verilen sabit donatıların takipsizlik ve denetimsizlik durumları kaynaklı oluşabilecek hatalı üretimden dolayı ürünün tekrar imal edilmesi işletmeyi ekonomik açıdan kazanç yerine zarara uğratabilmektedir.

Sabit donatı imalat firmalarında kaliteli bir üretim için öncelikle detaylı bir piyasa değerlendirmesi, hitap edilen hedef kitlenin gereksinimlerinin analiz edilmesi ve gerekli tespitin yapılması gerekir. Toplanan bu verilerle işletmeye, sabit donatıların tasarım ve üretim süreçlerinde, kaliteli üretim yapabilme yeterliliğinin takip edilmesi ve sistematik üretim planlamasının kazandırılması sağlanır. Ayrıca, ürün imalatında kullanılan hammadde ve malzeme tedarikçisinin kaliteli olması, satış sonrası ürün teslimine kadar olan süreçte müşteri ilişkilerine önem verilmesi ve ürün işçiliğinin güvenilir olması dikkat edilmesi gereken diğer önemli hususlardır (İnal ve Toksarı, 2006).

Türkiye’de sabit donatı (mobilya) imalatı yapan işletmelerin çoğu, eski dönemlerden kalma alışlagelmiş metotlarla çalışma sistemini sürdüren atölye mantığında küçük firmalardır. Bunun aksine geçtiğimiz 15-20 yıllık süre içerisinde küçük ölçekli işletmelere kıyasla orta ve büyük ölçekli işletmelerde çoğalmıştır. Dolayısıyla büyük ölçekli işletmelerin yanında hiç olmazsa ulusal çapta markalarda piyasada müşteri ilgisini çekmeye başlamıştır (Tanyel, 2000). Buradan hareketle piyasada aktif iş yapan ve belirli bir pazar payına sahip olan büyük, orta ve küçük ölçekli işletmeler:

- ✓ Yerel piyasada, her çeşit proje hizmetleri ve montaj desteği verebilen, satış aşamasından sonra profesyonel ve kurumsal hizmet, pazarlama ve nakliye dağıtım sistemi olan, standart prosedürlere uygun, çoğunlukla seri üretim yapan büyük ölçekli işletmeler,

- ✓ Yerel piyasa da proje imalatı ve montaj desteği verebilen, standart özelliklere uygun olduğu takdirde küçük çaplı seri üretim de yapabilen, ürün çeşitliliği daha az, tasarlanan ürünün üretilebilirliği kısıtlı ve konumlandığı bölgede tanınan orta ölçekli işletmeler,
- ✓ Standart prosedürlere uygunluk kaygısı taşımayan, üretim sürecinde yalnızca zaruri makine, alet ve ekipmanlarla çalışan, üretim kapasitesi sınırlı, yoğunlukla sipariş üzerine üretim yapan, montaj hizmeti veren hatta büyük ve orta ölçekli firmalara belirli bir ödenek karşılığı, taşeron işçi olarak çalışabilen atölyeler, marangozlar vb. gibi küçük ölçekli işletmeler olarak sıralanabilir (Tanyel, 2000).

2.1.1. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarının Showroom Mağazaları

Mekân iç ve dış olarak tanımlansa da aslında bir bütündür. Yapının dış mekânı hangi kimliğe bürünmüştü, iç mekânı da aynı kimlik konseptinde biçimlenmektedir. Böylelikle yapının iç ve dış mekanları bütüncül bir oluşumu meydana getirir. Yapının dış ve iç alanlarının uyum içerisinde aynı tasarım ilkeleri ve konsepti dikkate alınarak tasarlanması gerekliliği anlayışının yanında, kapalı olmasından kaynaklı iç mekanların kendine has bir tasarımı olduğunu söylemek mümkündür (Aslan ve Atik, 2015).

İç mekân, insanların mekân ile kurduğu iletişim ve etkileşimiyle oluşmaktadır. İnsanlar, görsel algılama becerileri sayesinde mekanlarda gördüğü şeyleri zihninde imgeleştirir ve bu imgeler mekanla bağdaştırılan düşünceleri açığa çıkarmaktadır. Satıcı firmalar (sabit donatı imalat mağazaları), hitap ettikleri hedef kitlesine uygun müşteri portföyü oluşturmalı, mağaza iç ve dış mekân tasarımını bu hedef kitlenin gereksinimlerini giderecek ve görsel algılarına dikkat çekecek nitelikte planlamalıdır. İç mimari yerleşimler, grafik tasarımı ve görselleştirme araçları müşterilerin görsel algısını yakalamada önemlidir. Sabit donatı imalat firmalarının showroom mağazaları, firmanın kimliği ve pazarladığı ürünlerin niteliğini müşteriye imgesel olarak aktarması açısından ön planda olduğu için mağaza içi tasarımlar görsel algı oluşturmada etkilidir. Bundan dolayı bir sabit donatı mağazasını tanımlarken iç mekân tasarımı ve görsel algıyı oluşturan imgeler, firmanın kendi tanıtım reklamı gibi ifade edilebilir. Sabit

donatı imalat firmalarının showroom mağazaları tasarımı, satışa yönelik örnek aksesuar ve kapak desenlerinin birbiriyle uyumlu ve trend olan renk tonları içerisinde görsel bir bütünlük oluşturmasıyla satışta tercih olarak seçilebilen çeşitler olarak ticari kazancı artırması amaçlanır. Satış ve pazarlamaya yönelik mekanların tasarımı müşteri algısı yönetiminde oldukça önemlidir. Bunun yanında müşteri algısını etkileyen diğer önemli hususlar arasında mağazanın konumu aynı sektörden diğer mağazalarla kıyaslanabilmesi açısından onlara yakın olması ve ulaşımın kolay sağlanması önemlidir.

Kurumsal perakende mekanları, satıcı ve müşterinin bizzat iletişim kurduğu, satışın karşılıklı etkileşim halinde gerçekleştiği ve firma hakkında bilgi almak için mağazanın gerekli donanımına sahip olduğu mekanlardır. Kurumsal perakende mekanların tasarımında görsel sunum yapılan yerleşimlerin bulunması, mağaza sorumlularının müşteriye olan ilgi ve alakası, satışı yapılacak ürünlerin örnek teşhirlerinin mağazada etkileyici bir şekilde yer alması gibi faktörler müşteri tavrını pozitif yönde etkilemektedir (Topak ve Demirtaş, 2022).

Şekil 2. 1. Sabit donatı imalat firmalarının örnek mağaza görselleri (Kişisel Arşiv)

Mağaza atmosferi; iç mimari konsepti ve yerleşimi, vitrin tasarımı, aydınlatma elemanları, renk tonları, havalandırması, mekân içerisinde tercih edilen görsel ve işitsel sunumlarıyla satıcı firmanın kimliğini yansıtan ve müşteriye etkileyen unsurların

genel tanımı olarak ifade edilebilir. Başka bir deyişle müşteri üzerinde görsel, işitsel ve psikolojik olarak etkileyen soyut ve somut algıların bütünüdür. Müşterilerin görsel ve işitsel algılarını etkileyerek istemsiz ya da içgüdüsel verdikleri psikolojik tepkilerini uyarıcı tasarım ilkeleri ve yönlendiriciler “atmosferics” olarak adlandırılan tasarım kavramının kapsamında bulunmaktadır. Perakende tarzı, atmosferi oluşturan bu imgelerin etkileyciliğine bağlıdır (Baltacı ve Özçelik, 2011).

Mağaza atmosferi, mağazanın tasarımı ve işlevine bağlı olarak iç, dış etkenleri kapsamaktadır.

Dış Etkenler:

- Mağaza ön cephesi- konumu – görünürlük
- Mağazanın çevresi- konumu
- Tabela – levha tasarımı ve boyutu
- Firmanın kimliğini yansıtan tasarım konsepti
- Giriş- karşılama alanı
- Vitrinler
- Mağazanın büyüklüğü- hacmi
- Otopark alanı
- Bulunan çevre nüfus yoğunluğu

İç Etkenler:

- Mağaza işlevi- fonksiyonu
- Zemin döşemeleri
- Tasarım konseptinde kullanılan renk tonları
- Aydınlatma elemanları, doğal ve yapay ışıklandırma

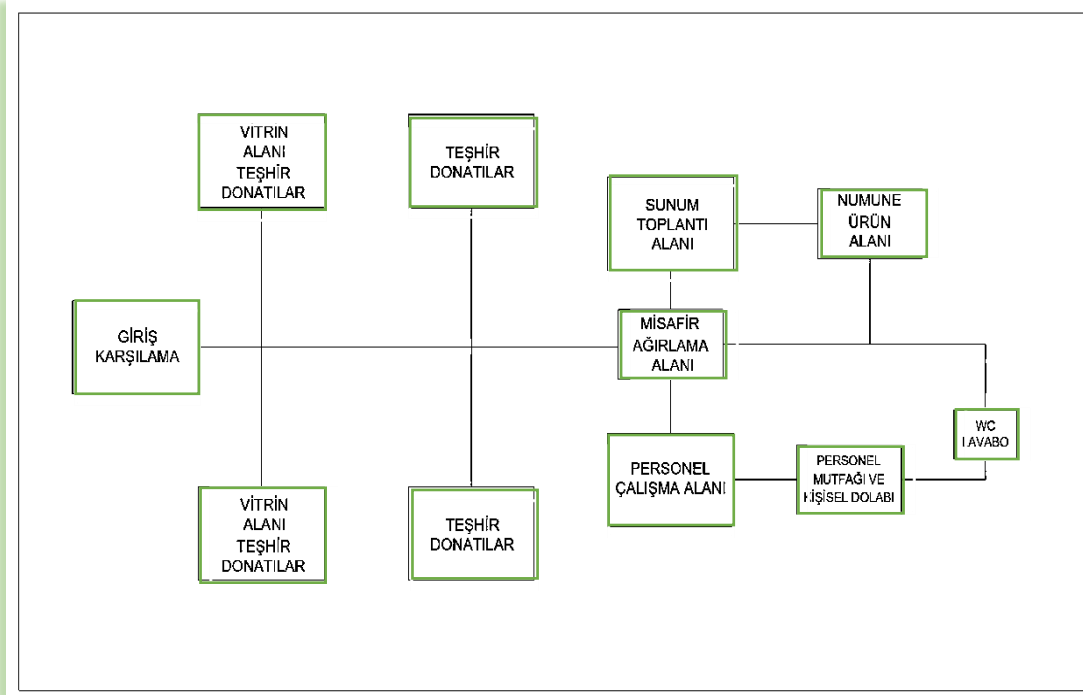
- Mekân sınırlayıcıları – duvarlar – mekân içi bölücüler
- Yürüme – dolaşma aksı genişliği
- Isınma – havalandırma sistemleri
- Mağaza iç mekân ortam kokusu (mevcut olarak varsa markaya özel koku)
- Mağaza iç mekânda çalan müzik veya işitsel bilgilendirmeler
- Teşhir ürünler ve örnek donatı modelleri – sergileme
- Değerlendirilemeyen ölü alanlar
- Mağaza temizlik ve hijyeni
- Teknolojik alet ve donanımların kullanımı

Mağaza Tasarım ve Yerleşimi:

- Müşteri ile görüşme – sunum ve toplantı alanı
- Personel çalışma alanları
- Ürünlerin gösterildiği teşhir donatılar oluşturma
- Ürünleri işlevlerine gruplandırarak yerleştirme
- Mağaza içi sirkülasyon alanlarını belirleme
- İlgi gören sabit donatı mekanizmalarını teşhir ürünlerde tercih etme
- Belirli bir tema çevresinde mağaza tasarım ve yerleşimini belirli aralıklarla yenileme
- Mekân içi modüler veya hareketli düzenlemeler ve donatılar kullanma
- Katalog tarzı ürün model ve renk şablonları oluşturma şeklinde listelenmektedir (Fettahlioğlu, 2014).

Sabit donatı imalat firmalarının showroom mağazaları, firmanın kurum kimliği ve markalaşmasında en önemli simge mekanlarıdır. Dolayısıyla mağaza atmosferi de yukarıda listelenen değerlendirme ölçütleriyle doğru orantılı olarak değişiklik göstermektedir. Mağazanın atmosferini etkileyen en önemli öğelerden bir tanesi de temadır. Tema ve konseptler, müşteri üzerinde bıraktıkları algısal imgeler sayesinde firmanın simgesel nitelikler kazandırmaktadır. Sabit donatı showroom mağazalarının dış cephesi ve vitrin tasarımları firma hakkında bilgi sahibi olmayan müşteriler için bir nevi tanıtım ve ilk izlenim olarak ifade edilebilir. Dolayısıyla mağazanın dış cephesi ve vitrinleri müşterinin dikkatini çekecek, heyecanlandıracak tasarımda yapılması müşteriyi içeri çeken satış pazarlama stratejilerinden sayılmaktadır. Bunu yaparken firmanın kurumsal kimliğini yansıtmalıdır (Canbakal Ataloğlu, 2020).

Buna bağlı olarak bu mağazaların kuruluş yerleri müşterilerin rahat ulaşabileceği, hitap ettiği hedef kitlenin araç sirkülasyonunun ve nüfusunun hâkim olduğu, aynı işleve sahip mağazalarla yakın konumlarda olması müşteri talebini artıran durumlardır. Yukarıda yer alan Şekil 2.2 de mağaza atmosferini etkileyen unsurlar dikkate alınarak örnek bir mağaza yerleşim etüdü yapılmıştır.

Şekil 2. 2. Şematik mağaza yerleşim önerisi

Sabit donatı imalat firmaları mekanlara özel donatılar ürettikleri için farklı işlevlere sahip donatıların mağaza içerisinde sergilenmesi ve müşteriler tarafından görsel iletişim ve algılama adına önemlidir. Görsel algı ve sunumu etkileyen mağaza içi aksesuarlar, ürünlerin müşterilerde satın alma isteği yaratacak şekilde desteklemektedir (Oğuzhan ve Ultav, 2024).

Kurumsal kimliği doğru aktarmak ve müşteri algısını pozitif yönde yakalamak adına mağaza konumu ve vitrin cephesi önemlidir. Firmanın kurumsal kimliğini koruması ve standartlarını belirlemesi adına hitap ettiği hedef kitleyi iyi analiz etmeli, farklı konseptlerde cazibeli vitrin sahneleme tasarımlarını geliştirmeli, vereceği hizmet planında bunları göz önünde bulundurmalıdır (Canbakal Ataloğlu, 2020).

2.1.2. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarının Müşteri Profilleri

Müşteri, belirli bir sistem içerisinde üretilen ürünü, işlevi, estetiği ve büyüklüğü orantısında hesaplanan ederi karşılığında satın alan, ürünü pazarlayan ve üreten firmaların sektörde devamlılığını sağlayan kişidir. Müşteriler, firmalar açısından yalnızca ürünü kullanan kişi olmanın dışında ciddi bir gelir kaynağı, kazanç elde edeceği bir ticari durum olduğundan hoşnut edilmesi, memnuniyetinin kazanılması gerekir. Müşterilerin hoşnut edilmesi ve sürekliliğini devam ettirmek adına satın alınacak mal veya hizmet durumunun ne şekilde ne kadar süre içerisinde teslim edilmesinin yanı sıra ürünün eksiksiz ve hasarsızlığına, kullanıcının ihtiyaç ve gereksinimlerini karşılanmaya, sözleşmede belirtilmiş taahhütlerin ne aşamada gerçekleştiğine dikkat etmek firmalarının müşteri karşısında dikkat etmesi gereken durumlardır. Buradan hareketle müşteri, bir işletmeden belirli bir değer karşılığı ürün veya hizmet desteği alabilen şahıs ya da kuruluş olarak tanımlanabilir. Özellikle sabit donatı imalat firmalarında müşteri aynı zamanda talep edilen ürünlerin kullanıcısıdır (Acuner ve Keskin, 2000). Müşteri profilleri aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir (Ersoy, 2002):

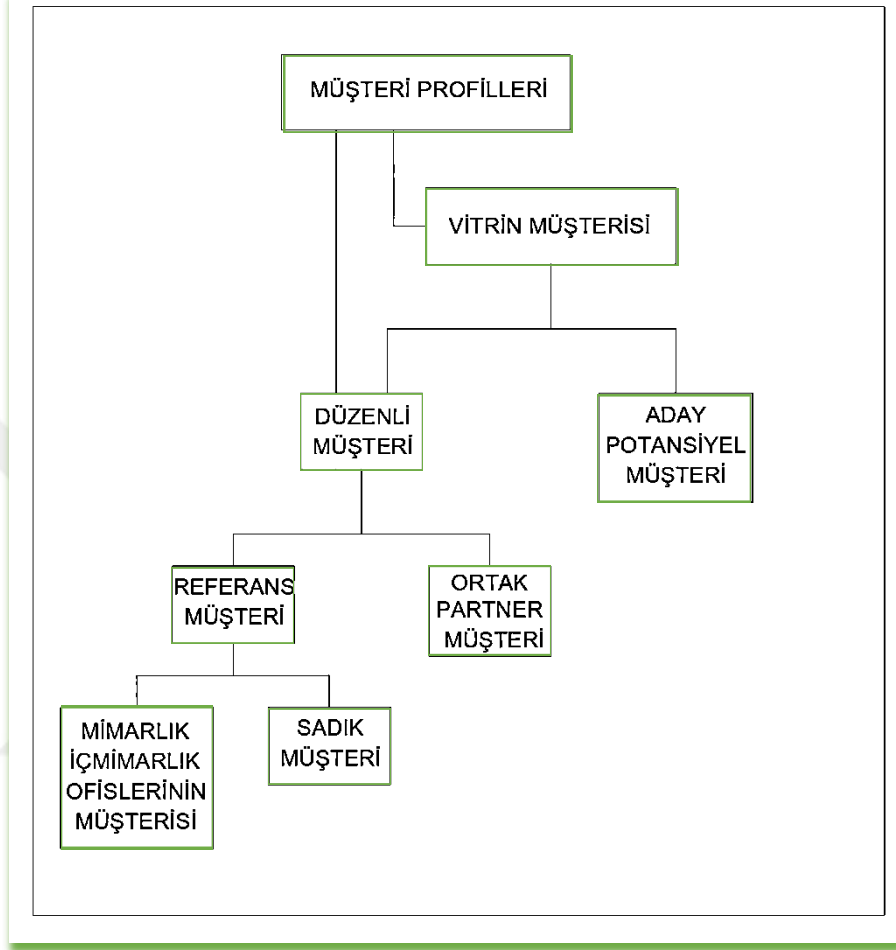
- Müşteri: İşletmeden bir defa ürün veya hizmet desteği satın alan şahıs ya da kuruluştur.

- **Düzenli Müşteri:** İşletmenin imajı ve kalitesi kendisine uygun olan, işini eksiksiz ve hatasız teslim ettiğini düşündüğü işletme ile devamlı bir iletişim ve ticari beraberlik içerisinde bulunan devamlı müşterilerdir.
- **Aday (potansiyel) Müşteri:** Gelecek zaman aralıklarında işletmenin müşterisi olabilme ihtimali olan ve işletme tarafından talep edilen potansiyel yeni alıcılardır.
- **Sadık Müşteri:** İşletmeyi diğer alıcılara öneren, devamlı olarak işletmeye dair olumlu tutumunu çevresine aktaran, taraflı bir müşteridir.
- **Ortak (partner) müşteri:** İşletmenin çıkarlarını gözeterek kendi çıkarları ile bir tutan ve işletmeyi kendi ortağı gibi kabul eden müşteridir (Ersoy, 2002).

Bu müşteri tiplerine ek olarak bu çalışmanın yürütüldüğü işletmeye ait ve genel olarak pazarda sabit donatı tasarım ve imalat sektörünün sahip olduğu müşteri tipleri de vardır, bunlar:

- **Mimarlık-İç mimarlık Ofislerinin Müşterileri:** İşletmenin çıkarlarını gözeterek kendi çıkarları ile bir tutan ve işletmeyi kendi ortağı gibi kabul eden müşteridir.
- **Vitrin Müşterisi:** Sabit donatı imalat firmalarının dikkat çekici ve ulaşılabilir lokasyonlara sahip showroom mağazalarının göz alıcı ve cezbedici vitrin tasarımları sayesinde aday (potansiyel) müşteriler, fikir sahibi olmak isteyen müşteriler, ihtiyacı olan piyasa değerlendirmesi yapan ciddi alıcı müşteriler gibi müşteri tipleri vitrin sayesinde firmanın imajını imgeleştiren müşterilerdir.
- **Referans Müşteri:** Sabit donatı imalat firmasına daha önce hiç müşterisi olmamış ancak teslim ettiği işleri incelemiş, firmayla iş yapan diğer

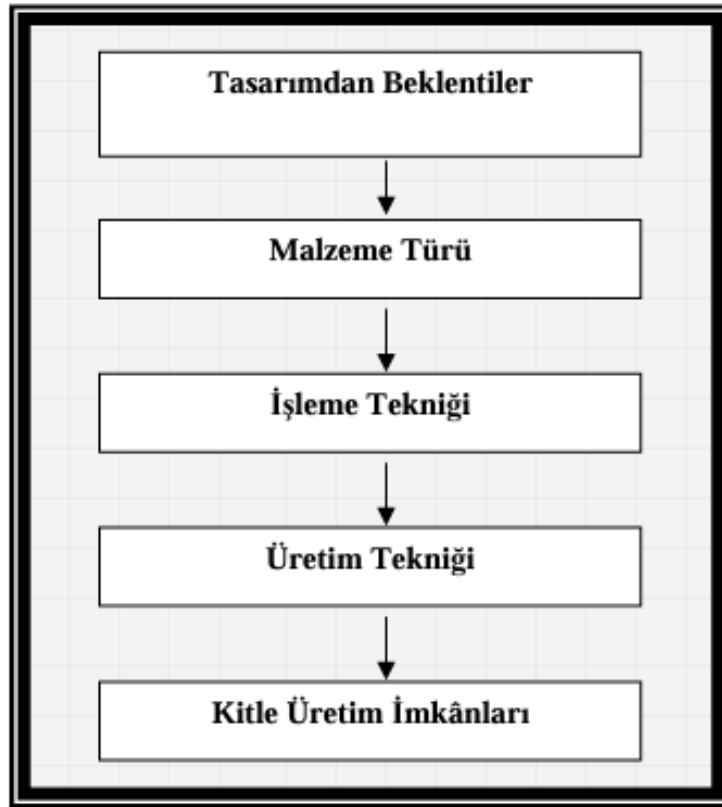
ticari müşterilerden olumlu duyumlar almış ve buradan hareketle firmayla iş yapmak isteyen ciddi alıcı müşterilerdir.

Şekil 2. 3. Müşteri profilleri şematik gösterimi

Her sektörde olduğu gibi sabit donatı imalat sektöründe de iş akışı ve faaliyet alanlarına göre değişkenlik gösteren müşteri profilleri Şekil 2.3’ de ifade edilmiştir. Müşteri profillerini tanımak, taleplerini anlamak donatı elemanının satışından teslimine kadar tüm aşamalarda dikkat edilmesi gereken bir konudur. Çünkü müşteriyi kazanabilmek kadar kaybetmemekte önemlidir. Müşteri kaybetme durumlarının sebepleri arasında her sektörde olduğu gibi sabit donatı sektöründe de çoğunlukla işletmenin kendi hata ve eksikliklerinden dolayı ortaya çıkan memnuniyetsizliklerden meydana gelmektedir (Küçükhemek, 2010). Günümüz koşullarında işletmeler, hangi tipte olursa olsun müşterilerin satın aldığı veya almak istediği üründen ne gibi beklentilerinin olduğu, bu beklentileri karşılamak adına nasıl bir teklif sunmak

gerektiği, müşterinin hoşnut olmadığı kısımları belirleyip memnuniyeti artırmak için ciddi bir emek harcamak, her detayı atlamadan ilerlemek durumundadırlar. Müşteri açısından bir ürünün onu memnun edip etmediğini anlaması, herhangi bir talebini karşılayıp karşılamaması durumu bir açıdan değerlendirme sürecidir. Müşteri memnuniyeti ve aday (potansiyel) müşteriden referans veya düzenli müşteri sınıfına girebilmesinde en büyük etkenler, ürün performansı, kalitesi, firmanın tavrı, süreci yönetimi ve teslimine bağlıdır.

Şekil 2. 4. Tasarımdan beklentiler ve üretim tekniği ilişkisi (Şenol, 2010)

Müşteri satın alma aşamasında tüm değişken standartları, koşulları gözeterek ilerlemektedir. Dolayısıyla satış öncesi, satış anı ve satıştan sonra teslim süreci gibi müşteriyile olan baştan sona tüm aşamalarda müşterinin memnuniyetini kazanmak firmanın markalaşması, büyümesi ve imajı adına çok önemlidir (Cengiz, 2013). Bu memnuniyeti kazanmak adına müşterinin beklentileriyle satış sonrası teslim edilen ürünlerin birbiriyle uyumlu bir şekilde örtüşme benzeşme durumudur. Bir başka deyişle nesnel değerlendirmelerin sonucunda seçilen alternatifin beklentileri karşılamasıdır (Küçükhemek, akt., Bloemer ve Ruyter, 1997). Diğer yandan

işletmelerin müşteri kaybetmesi durumunda bu durumun nasıl olduğunu anlayabilmek, işletmenin büyümesi, gelişmesi ve rekabet gücünü elde edebilmesi için ihtiyacı olan birçok şeyi fark etmiş ve bu doğrultuda eksikliklerini tamamlamak adına ne yapacağını planlamış olur (Küçükhemek, akt., Bloemer ve Ruyter, 1997). Ortaya çıkarılan tasarımı, tasarımı etkileyen faktörlerden bağımsız olarak değerlendirmek yanlış olur. Tasarımda göz önünde bulundurulması gereken en önemli faktörlerden birisi üretilebilir olmasıdır. Mevcut imkânlarla üretilemeyecek bir tasarım çalışmasının verimli çalışma olmayacağı açıktır. Tasarımdan beklentiler ve üretim tekniği ilişkisi Şekil 2.4’ te verilmektedir (Şenol, 2010). Türkiye mobilya sektöründe özgün tasarım kültürü oluşturabilmesi, sektörün yapısal problemlerini çözmesine bağlıdır. Ülkemizdeki bazı büyük ölçekli firmaların tasarım bölümleri olup, bazıları da serbest tasarımcıların ürünlerini üretmektedir. İletişim dünyasındaki gelişmeler, küçük işletmelerin büyük firmaları taklit ederek yaşamlarını zorlaştırmakta ve günümüz tüketici profili de özgün ürünler peşinde koşan bir karakter sergilemektedir. Türkiye ekonomisinin gözde sanayi dalları arasında olan mobilya sektörü, en fazla taklitçilik yapılan sektörler arasında yer almakta olup bu da model oluşturmak için büyük kaynaklar harcayan işletmelere darbe vurmaktadır (İnal ve Toksarı, 2006).

2.1.3. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarında Çalışan İç mimarın Rolü

Mobilya sanayisinde diğer pek çok mesleki alanlara kıyasla tasarım giderlerine daha büyük bütçeler ayrıldığı için aynı hizmet alanında faaliyet gösteren firmalar arasındaki rekabete etkisi de büyüktür. En sade haliyle bir tasarım, müşterinin istek ve gereksinimlerine uygun, firma tarafından imal edilen bir donatıyı kazançlı bir şekilde satışını gerçekleştirebiliyorsa ve firmanın aynı sektördeki firmalara kıyasla kurumsal kimliğine olumlu etki eden bir teslim gerçekleştiriyorsa, bu tasarımın kaliteli bir tasarım olarak değerlendirilmesi muhtemeldir (İnal ve Toksarı, 2006). Tam bu noktada sabit donatı imalat firmalarında çalışan iç mimarların mesleki önemi açığa çıkmaktadır. Kaliteli bir tasarımın meydana gelmesinde tasarım ilkelerinin donatı elemanının tasarımı esnasında dengeli bir şekilde kullanılması, mekânın fiziki ve çevresel özelliklerinin iyi analiz edilmesi, kullanıcı gereksinimlerinin göz önünde

bulundurularak çizilmesi iç mimarın mekanlara özgü sabit donatı tasarımında dikkat etmesi gereken mühim hususlardandır.

Şekil 2. 5. Sabit donatı imalat firmasında çalışan iç mimar temsili örnek görsel (Kişisel Arşiv)

Sanayi sektöründeki pek çok firma sahipleri bu durumların yanında kazanç oranını üst düzeye çıkarmak, rakip firmaların önüne geçmesini engellemek ve girdileri karşılamada avantaj kazanmak için belli standart düzeyinde ürünler üretmekte, hedef kitlesindeki müşterilerin ürünlerini hızlı bir şekilde teslim yapmakta ve maksimum hizmet vermektedir (İnal ve Toksarı, 2006). Sabit donatı imalat firmalarında çalışan iç mimarların donatı tasarım sürecinde ürün işlevi ve estetiğiyle alakalı aşağıda yer alan beş niteleyici etkenin tümünü dikkate alarak tasarım yapmak büyük önem arz etmektedir:

- Fonksiyonellik, donatı elemanlarına kazandırılan fonksiyonları karşılayabilme kabiliyetidir.
- Güvenilirlik, güncel şartlar içerisinde donatı elemanının kullanıldığı süre zarfında mukavemetini koruma durumunu ortaya çıkaran bir nitelendirme.

- Dayanıklılık, güvenilirlik durumunun tam aksine olumsuz koşullar içerisinde donatı elemanının sahip olduğu işleve göre kazandırılan özelliklerinin hiç bozulmadan maksimum ne kadar süre devam ettirdiğini belirleyen nitelendirmedir.
- Estetiklik, donatı elemanının kullanıcı görsel algısını üzerine çeken ilk izlenim halidir.
- Donatı elemanının boyutu, kullanıcıya uygun ergonomik ölçülerde, mekân içerisinde tasarım konseptiyle bütünlük içinde ve mekânın zemin, duvar gibi tüm öğeleriyle nizami bir görüntü oluşturacak şekilde harikulade olması da donatı tasarımı ve üretiminde dikkat edilmesi gereken diğer önemli bir nitelendirmedir.
- Emniyet, donatı elemanının ona kazandırılan fonksiyonel özelliklerini kullanıcının kendisine tehdit unsuru içermeden donatıyı kullanabilme halidir (Burdurlu ve Ejder, 1999).

Bu nitelendirmeler neticesinde, donatı elemanlarının tasarım ve üretim süreçlerinin kolay ve sorunsuz ilerleyebilmesi adına süreci yöneten iç mimarların, üretimi/montajı yapan ustaların her projeye bu hassasiyetle yaklaşması gerekmektedir.

Bu tez kapsamında çalışılan sabit donatı tasarım ve imalat yapan firmada yapılan gözlemler doğrultusunda bir sabit donatının müşteriye satış fiyatını vermeden önce firma iç mimarı tarafından minimum mimari plan veya rölöve ölçülerine göre iki boyutlu çizimlerinin yapılması, ürünün maliyetini hesaplamak ve ekonomik açıdan kazancı belirlemek adına ilk aşamada yeterli olabilmektedir. Çizim yapılmadan hazırlanan fiyat teklifleri, maliyet öngörülemediği için firmayı ekonomik açıdan kazanç elde etmenin aksine zarara uğratabilmektedir. Sabit donatı elemanlarının tasarımları, hem kullanıcının istek ve gereksinimlerine hitap etmeli hem de üretilebilirliği mümkün olacak şekilde ilerlemelidir. Donatı tasarımı aşamasında müşteriden gelen istekler, iç mimar tarafından değerlendirilip istenilen estetik veya fonksiyonel özelliğin donatıya kazandırılıp kazandırılmayacağı durumu belirlenmelidir. Aksi takdirde müşteri ve iç mimar arasında netleşmeyen durumlar,

donatının teslim süreci aşamasında görsel ve fonksiyonel olarak beklentiyi karşılamamasına, müşteri tarafından kabul edilmemesine, ürünün yeniden üretilmesine hatta sabit donatı imalatını yapan firmanın imajını zedeleyici tepkilere kadar gidebilmektedir.

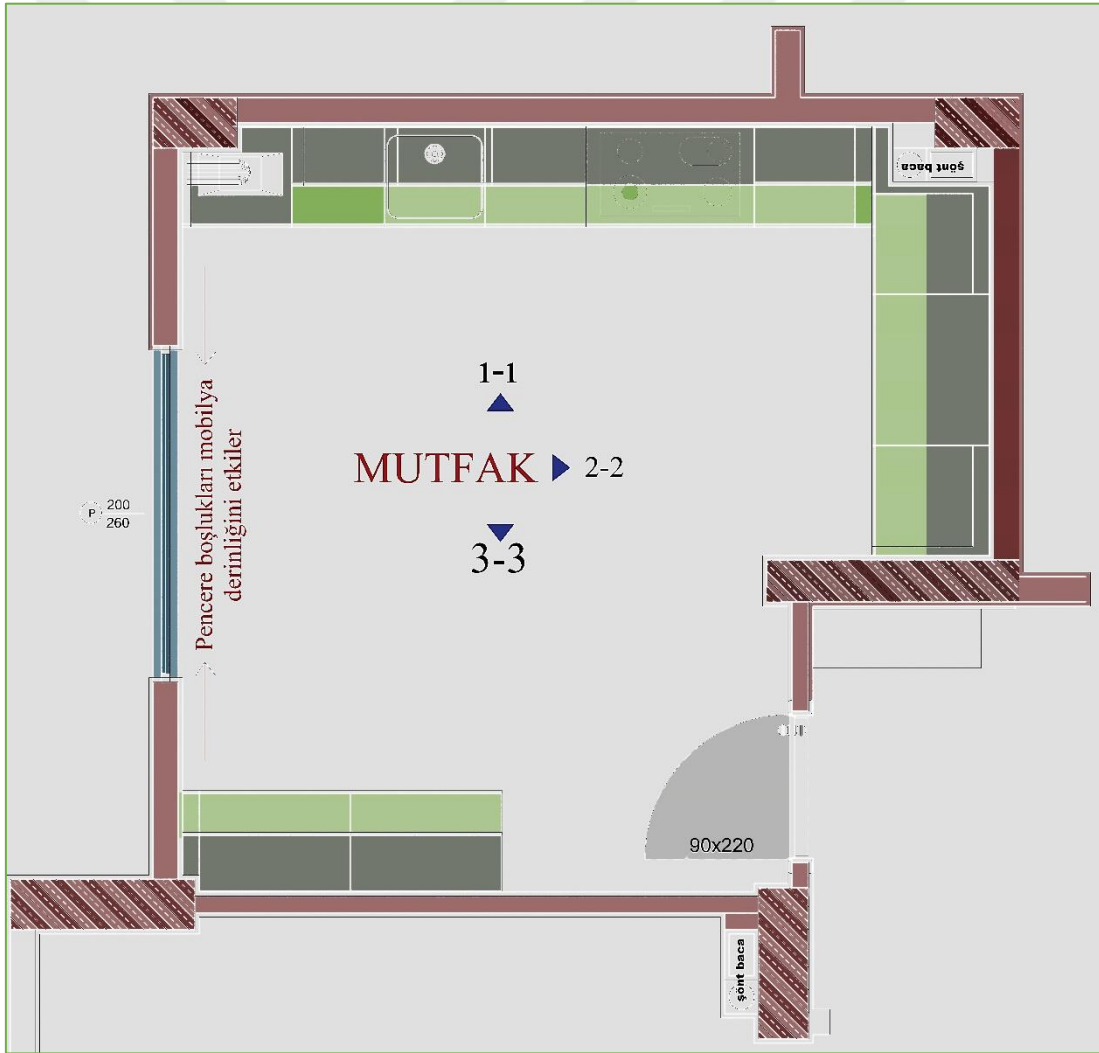
Mekânın tasarım konsepti donatıya da aktarılmalıdır. Mekânın büyük oranda donatan sabit donatılar, konsepti şekillendiren en önemli mekân öğeleri arasındadır. Mekânın yapısal özellikleri, donatı yerleşimlerinin doğru işlevde ve konumda olması açısından önemlidir (Kaynak, 2019). Tasarımdan üretime aktarılan donatı elemanlarının üretim sürecini kolaylaştıran durumlar arasında donatı parçalarının tasarıma uygun ölçülerde, renkte ve desende olması firma iç mimarı tarafından listelenmelidir. Üretilen ürünlerin birleştirilmesi aşamasında iç mimarın yaptığı CAD vb. bilgisayar destekli programlarda hazırladığı teknik çizimler ve üç boyutlu görseller parçaların doğru yere sabitlenmesi konusunda mobilya ustalarına yönlendiricidir. Çizim esnasında dikkat edilmesi gereken diğer bir husus, tasarladıkları donatının sunumunda müşterinin ve ustaların rahatlıkla anlayabileceği bir çizim diliyle iletlenmesidir. Donatı tasarım ve imalatı tüm aşamalarında titizlik ve disiplin gerektiren, kontrollü takip edilmesi gereken mesleki hizmet alanıdır. Bundan dolayı sabit donatı firmalarında çalışan ve tasarlanan donatının teknik çizim ve dokümanlarını bu hassasiyette oluşturması gereken iç mimarlara büyük görev düşmektedir (Tatlı, 2010).

2.1.4. Sabit Donatı (Mobilya) İmalat Firmalarında Teklif Hazırlama Süreci

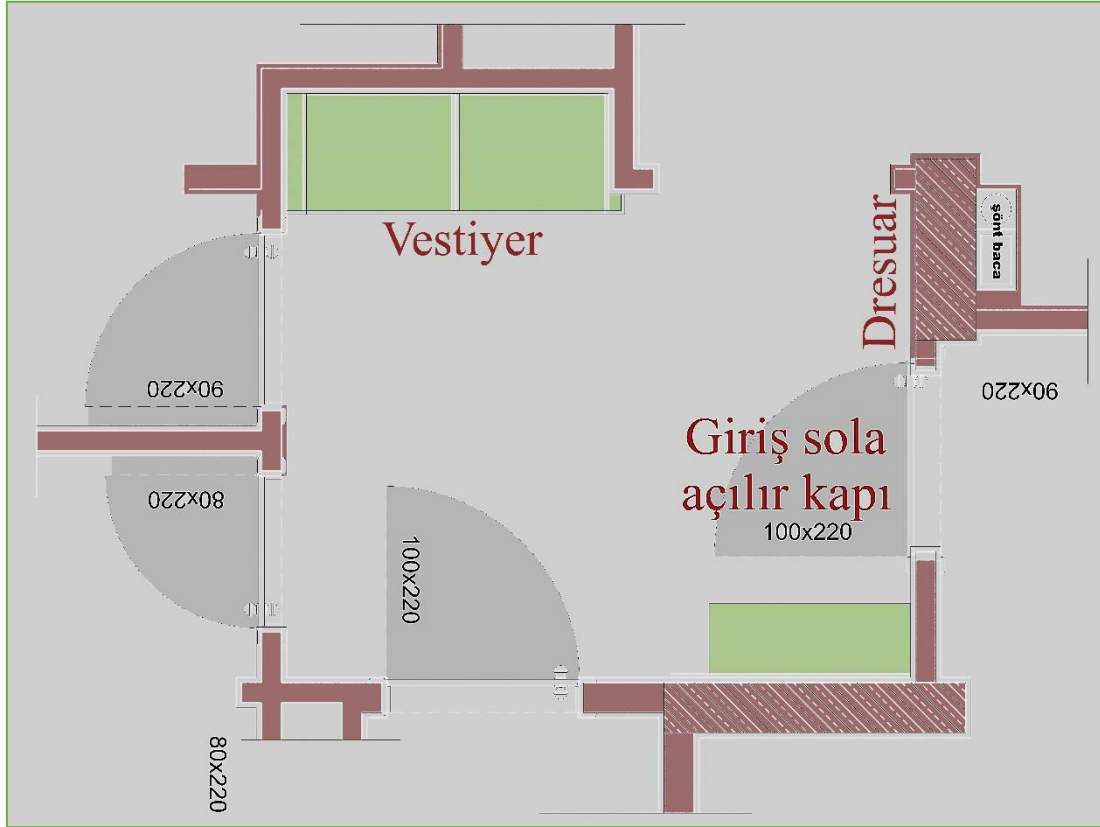
2.1.4.1. Proje Tipi ve Mimari Özellikleri

Mekâna özgü sabit donatı elemanlarının tasarımı; mekânın mimari özellikleri olarak sınıflandırılabilir. Boşluk içerisindeki kapladığı alan, geometrik yerleşim şekli, giriş yönü, sirkülasyon aksı, havalandırma ve ısıtma sistemleri, dış cephesi, dış mekanla iç mekânın bütünlüğü gibi durumlara göre şekillenmektedir (Üst, 2015b). Mekânın geometrik planı genelde dörtgen olsa da bazı durumlarda ölü alanlara sahip düzgün dik kenarlı olmayan mekanlarla da karşılaşılabilir. Bu tip mekanlarda ölü alan olarak adlandırılan elverişli olmayan alanlar sadece estetik amaçlı sabit donatı

elemanlarıyla kapama şeklinde geri açılmaksızın kapatılabilmektedir. Mekânın giriş yönü de sabit donatı elemanlarının yerleşiminde önemli bir faktördür. Şekil 2.6. ve Şekil 2.7’ deki çizimlerde görüldüğü gibi giriş kısmında büyük olasılıkla mekâna giriş kapısı bulunmaktadır, kapının açılma yönü, mekanlar arası geçişi sağlayan kapı boşlukları, pencere açıklıkları gibi unsurlar o mekandaki yapılacak herhangi bir sabit donatının derinliğini, boyutunu, yönünü etkilemektedir. Isıtma ve havalandırma sistemlerinin kurulumu özellikle tavan tasarımlarında yer alan sabit mobilya giydirmeler ve duvar giydirmelerin tasarımlarına göre konumlandığı için sabit donatı imalat firmasında çalışan iç mimarların kullanılacak sistemleri bilmesi, zamanında yani şantiye esnasında müdahale etmesi, uyarması ve iş takibi yapması gerekmektedir.

Şekil 2. 6. Autocad çizimi (Projede mutfak mahalinde sabit donatı imalatını etkileyen pencere açıklıklarının şematik gösterimi (Kişisel Arşiv)

Şekil 2. 7. Autocad çizimi (Projede giriş mahalinde sabit donatı imalatını etkileyen kapı açıklıklarının şematik gösterimi (Kişisel Arşiv)

Diğer bir mimari husus ise mekânın dış cephe ve iç mimari tasarımlarının birbiriyle bütünlük içinde olması adına sabit donatı elemanlarına yapılan müdahalelerdir. Bu gibi durumlarda mimari yapının mekânsal özellikleri, konsepti, imal edilme amacı, konumu yani çevresindeki mimari yapıların tasarım konsepti gibi etkenler mimari cephenin tasarımını belirlemektedir. Dış cephe mimarisinin iç mekâna yansıtılmasında ise konsepti en çok yansıtan iç mekân öğeleri sabit veya hareketli donatı elemanlarıdır.

Mekânlar ve mekân içi donatı elemanlarının tasarımında en belirleyici faktörlerden biri mekânın işlevidir. Tasarımı şekillendiren ve sabit donatıların kullanım amacını belirleyen mekân işlevi bu kapsamda önemlidir. Örneğin sağlık sektörünün mekanları olan hastaneler, klinikler, ticari alış-satış faaliyetlerinin yoğun olduğu alışveriş merkezleri (AVM'ler), evrak ve dosyalama işlerinin yoğun olduğu ofisler, bürolar gibi birçok farklı alan kullanıcıların gereksinimleri ve mekân işlevi doğrultusunda mekânın fiziki özelliklerine göre biçimlenen sabit donatı tasarımlarının

ana kaynaklarını oluşturmaktadır. Mekân tiplerinden en kapsamlı ve farklı çeşitlerin olduğu mekân tipi olarak barınma amaçlı kullanılan mesken konut iç mekanlarıdır. Birçok fonksiyonun yer aldığı konut mekanlarında çok fazla planlama ve çözümlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Ayrıca bu planlamaya ek olarak mekanlarda bulunacak her kullanıcının kendine has istek ve gereksinimleri de olacaktır (Üst, 2015b). Konut tipleri aşağıda yer alan durum ve özelliklere göre bölümlendirilebilir: (Üst, 2015b)

Kat Sayısına Göre Konut Tipleri;

- Az Katlı Konut Tipleri: Müstakil Konutlar- Yalılar- Ayrık Evler- İkiz Evler- Gecekondular,
- Çok Katlı Konut Tipleri: Toplu Konutlar- Apartmanlar- Rezidanslar- Sosyal Konutlar (Kamu),

Konumlarına Göre Konut Tipleri;

- Şehir İçi Konut Tipleri
- Şehir Dışı / Kırsal Konut Tipleri

Yerleşim Planına Uygun Konut Tipleri

- Avlulu ve Bahçeli Evler, Teraslı Evler, İkiz Evler, Tiny House Tipi Üçgen Evler, Safranbolu Tipi Sıralı Evler,

Gelir Düzeyine Göre Konut Tipleri

- Gelir Düzeyi Yüksek Kullanıcılı Konut Tipleri: Rezidanslar- Yalılar- İkiz Evler- Müstakil Evler,
- Gelir Düzeyi Orta Kullanıcılı Konut Tipleri: Site İçi Toplu Konutlar- Apartmanlar,
- Gelir Düzeyi Düşük Kullanıcılı Konut Tipleri: Gecekondular- Sosyal Konutlar (Kamu tarafından yapılan, düşük maliyetli),

Mekanlarda bilhassa birçok işlevin bir arada yer aldığı konutlarda kullanıcının ihtiyaç ve yaşam gereksinimlerini giderebileceği faaliyetler ve bu faaliyetlerin uygulanabileceği form ve işlevde tasarlanan mekanlar aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir:

- Giyinme Soyunma (depolama, kıyafet değiştirme): Giyinme odaları, yatak odaları, dinlenme odaları, giriş rüzgarlık alanları
- Beslenme (yeme-içme, servis, yeme hazırlama): Mutfak, yemek odaları, restoranlar, kafeler, bar alanları.
- Eğlence / etkinlik (dans etme, oyun oynama gibi fiziksel aktiviteler): alışveriş merkezleri, organizasyon salonları,
- Dinlenme (uyku, oturma, uzanma, istirahat): Yatak odaları, ofis dinlenme odası, oturma odaları.
- Temizlik (yıkama, durulama, boşaltma): Banyolar, wc-lavabolar, çamaşır odaları, bulaşık yıkama alanları
- Eğitim Öğretim ve Sosyal Kültür Kazanımı: okul alanları, kütüphaneler, kültür sanat merkezleri, kurslar.
- Çalışma, imalat, onarma, ticaret: ofisler, atölyeler, fabrikalar, mağazalar.
- Kamu hizmet alanları: hastaneler, bankalar, makam binaları, tarihi binalar vb.
- Diğer faaliyet alanları (Kaynak, 2010).

2.1.4.2. Proje Tasarım Durumu

Proje, belirli gereksinime veya bir probleme çözüm sunma ya da bir imkânı kullanma durumuyla ilgili hizmet dallarından oluşturulan bir grubun, başlama ve bitirme tarihleri belirlenen, belirli bir bütçe ayrılan, kullanıcı memnuniyetini ve proje değerini dikkate alarak olabilecek her türlü risk yönetimini planlama, belirli hedefler ve amaçlar paralelliğinde hazırlanan iş akışını başlatma, yönetme, takip etme ve teslim etme aşamaları olarak adlandırılmaktadır (Baş ve Onaran, 2022).

Genel olarak proje, her iş dalından farklı ürün çeşitlerinin ortaya çıkartılması aşamasına verilen kapsayıcı bir terimdir. Dolayısıyla bu çalışmada mekanların iç mimari tasarım projeleri ve sabit donatılarının üretim süreçleri değerlendirilmiştir. İç mimari projeye başlama aşaması, müşteriden gelen taleple birlikte başlamaktadır. Müşterinin beklentileri ve problemleri ile alakalı ön görüşme yapılır. Görüşme içeriğinde projeye ayrılan bütçenin miktarı, başlangıç ve teslim süreleri, iş planlamasında yer alacak alanında deneyimli ekiplerin belirlenmesi gibi konular yer almaktadır (Baş ve Onaran, 2022). Ön görüşme sonrasında müşteri piyasa değerlendirmesi yapar ve uygun bulduğu iç mimarlık veya mimarlık firmasıyla anlaşma imzalayarak projesini başlatmaktadır (Baş ve Onaran, 2022). Anlaşma imzalandıktan sonra projenin iş teslimi süresi başlamıştır. Dolayısıyla projenin konumlandığı alanda çevre analizi yapılır, mimari yapının fiziksel özellikleri incelenir, not alınır, gerekli yerlerde iç mimari tasarıma katkı sağlayacak müdahalelerde bulunulur ve rölöve ölçüleri alınır. Mimari uygulama projesi teknik çizimlerle rölöve ölçüleri kontrol edilir ve müşterinin istek, gereksinimleri ve mekânın işlevi doğrultusunda iç mekân tasarımı ve çizimleri yapılır. Tasarımdan sonra mekânda önemli bir yeri olan, birçok sistem ve elemanın yerleşimini etkileyen sabit donatıların imalatı için mobilya imalat firmalarıyla görüşülür ve teklif talep edilir. Eğer kullanıcı iç mimarlık veya mimarlık firmalarından iç mekân tasarım desteği almamışsa, mekân tasarımı olmadığı için tüm iç mekân elemanlarının konsept ve yerleşimi kendisine aittir. Sabit donatı elemanlarının yerleşimi için kurumsal sabit donatı imalat firmalarıyla görüşebilmektedir. Sabit donatı imalat firmalarına gönderilen ve teklif talep edilen mimari projelerden iç mekan tasarımları iç mimarlık ofisleri tarafından profesyonel şekilde yapılmışsa ve bu tasarım projelerine fiyat teklifi talep ediliyorsa tasarımda imal edilecek ürünlerin üretime uygunluğu firma iç mimarı tarafından kontrol edilir, üretime uygun olan tasarımlara firma tarafından teklif verilir, uygun değilse yapılan tasarım çizimleri üretilebilirlik çerçevesinde CAD vb. bilgisayar destekli programlarla revize edilir ve ona göre teklif verilir (Tatlı, 2010).

Eğer müşterinin teklif talep ettiği mekânın tasarım projesi yoksa bu sefer firma iç mimarı tarafından mekânın ölçülerine ve diğer faktörlere (tesisat, elektrik, havalandırma vb.) dikkat edilerek talep edilen sabit donatının iki boyutlu yerleşim çizimleri veya üç boyutlu görselleri şematik olarak çizilir ve ona göre teklif hazırlanır. Bazı durumlarda müşteriler, iç mimarlık ofislerinden proje tasarım desteği almak yerine kurumsal sabit donatı imalat firmalarında çalışan iç mimarlardan sabit donatıyı yerleştirirken mekân tasarım desteği talep etmektedir. Dolayısıyla tadilat yapılacak veya yeni yapım aşamasında olan mimari projelerin tasarım durumu, iç mekân yerleşimi, mekanların konsepti ve işlevi sabit donatının imalatını etkileyen önemli etmenlerden biridir.

Şekil 2. 8. İç mimar ile müşteri tasarım durumunun görüşülmesi temsili örnek görsel (URL-5)

2.1.4.3. Sabit Donatıların Malzeme Özellikleri ve Maliyet Çalışması

Sabit donatıların üretim sürecinde en önemli konulardan biri donatı elemanlarının üretiminde kullanılan malzemelerdir. Tasarımda tercih edilen malzeme, sadece sabit donatı elemanının estetik görüntüsünü vermek amacıyla kullanılmamalı, üretilebilir ve fonksiyonel işlevine hizmet edebilir şekilde olmalıdır. Dolayısıyla sabit donatı imalatında kullanılacak malzemenin donatının işlevine uygunluğu ve donatı elemanının estetiğini ortaya çıkaran üretilebilirlik durumu olmak üzere iki başlıkta ele

alınabilir. Mobilyanın hem üretilme gereksinimi hem de işlevini sürdürdüğü mekânın ve sosyal çevrenin kültürel, coğrafi, ekonomik vb. koşullarını karşılayabilmesi adına imal edildiği malzemenin bu koşullara ve kullanım biçimine uygun bileşenlerde olması gerekmektedir. Sabit donatıların imalatında kullanılan malzemeler çok çeşitli yüzey özelliklerine ve desenlerine sahip olabilmektedir. Genel itibariyle donatı elemanının gövde yani iç kısmını daha az maliyetli malzemeden dış yani kapak, kapama, taç, baza kısmını daha gösterişli ve maliyetli yapılmaktadır. Bu tez kapsamında çalışılan sabit donatı tasarım ve imalat firmanın kullandığı malzemeler ve özellikleri aşağıda verilmiştir:

Gövde malzemeleri;

- Suntalam (yongalam)
- Mdflam
- Printpan
- Kontratabla
- Cam
- Metal
- Plastik
- Taş
- Kompozit (Kaynak, 2019)

Kapak malzemeleri (URL-9);

- PVC ultraviyole (UV) akrilik laklı paneller,
- PVC ham malzemeli pres baskı highgloss paneller,
- Lake boyalı paneller,
- Ahşap kaplama ürünler,
- Alüminyum çerçeveli reflekte veya renkli camlı ürünler,
- Ayna veya desenli camlı ürünler,

- Laminat kaplama ürünler, şeklinde listelenebilmektedir.

Parlaklığı 80 gloss üzerinde olan yüzeylere highgloss denir, Türkçe’de kelime anlamı “yüksek parlaklık” demektir. Daha net tanımıyla highgloss, parlak ve pürüzsüz pvc kaplı ahşap yüzeye denir. Glossmax terimi de highgloss kelimesi ile aynı anlamda kullanılır. Dekorasyon ve mobilyalarda parlak paneller üretebilmek için ortaya çıkmış bir üründür. Sunta ya da MDF levha yüzeyine PET, PVC folyo ya da her ikisinin birlikte lamine edilmesi ile elde edilir (Uzun ve Sarıkahya, 2021).

PVC ham malzemeli ürünler büyük orman ürünleri işi yapan tedarikçi işletmelerden, 210x280cm, 122x280cm, 183x366cm gibi büyük ebatlarda plaka plaka temin edilmektedir. Üretim esnasında ölçülerine göre kesim ve kenar bantlama dışında ekstra bir işlem görmemektedir. Müşteri renk ve dokularını tedarikçi işletmelerin hazırlamış olduğu numune kataloglardan belirlemektedir. Bir başka kapak ve dekor ürün malzemesi de lake boyalı MDF ürünlerdir. Ham MDF üzerine astarlama yapıldıktan sonra poliüretan veya akrilik sistem boyaların uygulanması usulüyle yapılan kapaklara lake kapak denir (Uzun ve Sarıkahya, 2021). MDF yüzeyin mat veya parlak tasarımdaki renk tonuna uygun RAL kodu veya özel karışım boya kullanılarak ortaya çıkarılan lake boyalı ürünlerin üzerine boyama haricinde CNC işlem, çitalama gibi farklı doku yüzeyleri oluşturan detaylar yapılabilir. Dolayısıyla boya ve yüzey deseni işlemlerinden dolayı işçiliği artan lake boyalı ürünlerin satış fiyatı hazır tedarik edilen malzemelere kıyasla daha yüksektir. Şekil 2.9., Şekil 2.10. ve Şekil 2.11. de malzemelerin örnek görselleri eklenmiştir. Lake boyalı ürünlerin maliyetiyle benzer olan alüminyum çerçeveli camlı kapakların çerçevesi siyah, gold, rose, krom gibi renk tonlarından oluşan metal malzeme, ortaları ise füme, bronz, reflekte ve temiz olmak üzere çeşitli tonlardan oluşan ayna veya cam şeklinde yapılmaktadır.

Gövdeli olmayan dekor duvar giydirmeler, tavan giydirmeler, TV üniteleri, galeri boşlukları gibi alanlarda çoğunlukla gösteriş ve vurgulamayı arttıran, mekânın daha geniş gözükmesini sağlayan boy aynalar, CNC işlemleri lake boyalı paneller, çitalamalar, metal strüktürlü dekorlar kullanılmaktadır.

Sabit donatılarda gövdeli ürünlerin kapak kısımlarında açmak için kullanılan kulp aksesuarları da oldukça geniş bir yelpazede yer almaktadır. Yüzeye bağlamalı kulplar, kapak arkası gizli gola kulplar, alüminyum kapağa entegre kulplar ve lake boyalı ürünlerde kapak üzerine CNC işleme açılan kendinden j kulplu olanlar olmak üzere tasarıma uygun çeşitli seçimler yapılabilmektedir.

Şekil 2. 10. Yüzeye bağlamalı kulp görseli, (URL-6)

Şekil 2. 9. Kapı ve sabit donatılarda kullanılan menteşe ve kulp görselleri (URL-7)

Sabit donatıların imalatında ana malzeme ahşap ve ahşap bileşenli yeni nesil malzemelerdir. Her malzeme çeşidinin kendine has bir dokusu ve biçim verilebilme özelliği olmasının yanında farklı tipteki ahşap bileşenli malzemelerin şekil verilebilme ve biçimlenme özelliği de birbirinden farklıdır (Altınok, 1987). Renk, şekil, boyut, doku gibi tasarım ilkelerinin kazandırılması gereken sabit donatı elemanlarının malzemelerinin birtakım yöntemlerle biçimlenmesinde üretim ve ölçülendirme açısından uygun olup olmadığına dikkat edilmelidir. Bunun yanında tasarlanan sabit donatıya ait malzeme tercihi yapılırken kullanıcının bütçe sınırı ve teklifte vadedilen malzeme çeşidine göre üretim sürecini ilerletmek gerekir. Sabit donatı firmaları tarafından hazırlanan bu tekliflerin en önemli kısımlarından biri olan malzeme detayları, kullanıcı olan müşterinin rahatlıkla anlayabileceği sade yalın bir dille ve doğru ifadelerle belirtilmeli, malzeme hakkında net olmayan bir durum bırakılmamalıdır. Çünkü malzemenin eksik veya hatalı ifade edilmesi üretilen donatı elemanının üretim sürecini ve maliyetini yakından ilgilendirmektedir.

Şekil 2. 11. Sabit donatılarda kullanılan kapak malzemelerinin numunelerini gösteren temsili örnek görsel (URL-8)

Çizelge 2. 1. Maliyet çalışmasında olması gereken ürünlerin gruplandırılmış gösterimi

MOBİLYANIN MALİYET ÇALIŞMA TABLOSUNDA OLMASI GEREKENLER		
AHŞAP İŞLERİ	Mobilyaların Gövde Malzemeleri	
	Mobilyaların Kapak Malzemeleri	
	Pvc ve Kesim İşleri	
	Gövdesiz Dekor Mobilyaların Malzemeleri	
HIRDAVAT VE AKSESUARLAR	Mutfak ve Kiler Mobilyaları	Çekmeceler
		Katlanır Kalkar Kapak Sistemleri (Aventos)
		Köşe Mekanizmaları
		Tezgâh Altı Dolap Düzenleyiciler
		Kiler Boy Dolap Aksesuarları
		Kaşıklık ve Çöp Kutuları
	Vestiyer, Ayakkabılık, Giyinme Odaları ve Gardroplar	Sürgü Ray Sistemleri
		Gardırop İçi Düzenleyiciler
		Ayakkabı Çanta Alanı Düzenleyiciler
		Led Elektrik İşleri
NAKLİYE VE MONTAJ (İŞÇİLİK)	Montaj Ekiplerine Hak Ediş Ödeneği	
	Ulaşım Maliyeti	
	Şehir Dışı Projelerde Ek Giderler (Kalacak Yer, Yemek, Ulaşım Giderleri)	

Sabit donatı elemanlarının imalat sürecinde malzeme seçimi kadar seçilen malzeme ve aksesuarlara uygun satış fiyatının belirlenmesi adına maliyet tablolarının oluşturulması da önemlidir. Yukarıda yer alan Çizelge 2.1’deki verilere göre maliyet çalışılması satış fiyatının belirlenmesinde her detayın atlanmadan hesaba katılması, firmanın zarara uğramaması ve gerçek bir fiyat vermesi adına önemlidir.

2.1.4.4. Teklif Dosyasında Bulunması Gerekenler ve Müşteriye Teklifin İletilmesi

Mevcut tasarımı olan veya sabit donatı imalat firmalarında çalışan iç mimarlar tarafından tasarlanan donatı elemanlarının maliyetleri hesaplandıktan sonra projenin durumuna ve müşterinin ödeme planına göre satış fiyatı belirlenir. Satış fiyatlarının belirlenmesindeki en etkili kısım donatı elemanlarının yapılacağı malzeme çeşidi ve seçilen malzemenin donatı elemanına dönüşmesinde makine ve iş gücü bakımından ne kadar emek sarf edileceği söz konusudur. Çünkü kapak modellerinin, dekoratif duvar ve tavan giydirmelerin, gövde malzemelerinin çeşidi ve yapım aşamalarının zorluğu donatı elemanının işçilik maliyetini oluşturmaktadır. Bunun yanında satış fiyatını belirleyen en önemli unsurlardan bir tanesi de nakliye ve montaj aşamasında sarf edilen iş gücü ve giderlerdir. Nakliyenin hangi araçla nereye gideceği, gönderilen mekânda kaç kişilik ekiple kaç gün çalışılacağı, konaklama durumu, şantiye içerisinde kullanılan ekipmanlar (paletli veya römorklu araç kiralamaları vb.) gibi birçok gider malzeme maliyetinin yanında ayrıca düşünülmesi gereken ve donatı elemanının satış fiyatını belirleyen önemli unsurlar arasındadır.

Satış fiyatının belirlenmesinin ardından teklif dosyası hazırlanmaya başlanır. Teklif dosyasında satış fiyat tablosu sabit donatının yapılacağı mekanların işlevlerine, yükseklik olarak bulunduğu katlara, adetlerine ve mahallerine göre gruplandırmaları içeren teklif fiyat tablosu yer alır. Teklif dosyasında mutlaka sağ veya sol üst köşede teklif verilen tarih belirtilmelidir. Yine sağ veya sol üst köşede müşteri ismi, proje adı, projenin yapılacağı şehir ve ülke belirtilmelidir. Fiyat teklifi hazırlanan ürünlerin malzeme ve teknik özelliklerini belirten ayrıca bir tablo oluşturulmalı ve madde madde ürünlerin fiyat tablosunun alt kısmına yazılmalıdır. Malzeme ve teknik özelliklerin yanı sıra donatı elemanlarında kullanılacak hırdavat ve aksesuar çeşitleri, bu

aksesuarların markaları yazılmalıdır. Opsiyonel olan aksesuar ve donatı elemanları net olarak üretilmesi varsayılan ürünlerin fiyat teklif tablosuna dahil edilmemelidir veya fiyat farkı hesaplanıp ayrıca bir fiyat tablosu oluşturulmalıdır.

Donatı elemanlarının imalatını etkileyen ve fiyata dahil olmayan hizmetler, aksesuarlar ve malzemeler net bir şekilde belirlenmeli ve “fiyat dahil değildir” ibaresini ifade edecek biçimde yazılmalıdır. Malzeme ve hizmet detaylarının yanında ürünlerin teslim edileceği tarih veya tarih aralığı teklifte açıkça belirtilmelidir. Çünkü sabit donatı imalatında yaşanan problemler arasındaki sebeplerin çoğu teslim süresi kaynaklı ortaya çıkanlardır. Bunun önüne geçmek adına müşteriye arada bırakmadan firmanın teklif hazırlama aşamasında her olasılığı hesaplamalı, tasarım ve imalat alanlarının süreçlerini belirlemeli ve bu sistematik planlamaların sonunda teslim süresini yazmalıdır.

Teslim süresi teklifin anlaşılması ve sözleşmenin imzalanmasından itibaren veya anlaşıldıktan sonra şantiyenin hazır olma aşamasından itibaren başlamalıdır. Şantiye hazır olmadan anlaşılan sabit mobilya tekliflerinde mekânın sabit donatı montajına hazır olmaması, ne zaman tam olarak rölöve alınacağı tarihi gibi durumlar öngörülememektedir. Buradan hareketle donatı elemanını etkileyen net konular teklifte açıkça belirtilmelidir ve donatı elemanını etkileyip net olmayan hiçbir konu bırakılmamalıdır. Net bir şekilde belirtilmesi gereken diğer bir ifade ürünlerin ödeme planıdır. Ödeme planında ortak nokta teklifte anlaştıktan sonra teklifte belirtilen tutarda peşinat ödenmesidir. Bu peşinat ödeme geri iade edilmeyecek olup ödenecek tutardan düşürülecektir.

Müşterilerin sistematik olarak firma verilerinde yer alması, ödeme planlarının, satış fiyatlarının, fatura bilgilerinin unutulmaması ve karışmaması adına teklif dosyaları hem dijital hem de ıslak imzalı şekilde muhafaza edilmelidir. Bu tez kapsamında çalışılan sabit donatı tasarım ve imalat yapan firmanın teklif şemasının içeriği aşağıda Çizelge 2.2’ de verilmiştir.

Çizelge 2. 2. Teklif tablosunda bulunması gerekenlerin sınıflandırılmış gösterimi

TEKLİF TABLOSUNDA OLMASI GEREKENLER	Üst Kısım	Sabit Mobilya Firmasının (Satıcının) Adı ve Logosu
		Müşteri Bilgileri ve Tarih
	Orta Kısım (Mobilya Teklif Tablosu)	*Birim Fiyatlar, * Tutarlar, *Kdv Oranları, *Adet / Mtül Ölçüleri
		Kullanılan Aksesuarlar
		Mobilyaların Malzeme ve Teknik Özellikleri
	Sonuç Kısım	Dahil Edilmeyecek Detaylar
		Nakliye Montaj Durumu, Teslim Süresi veya Tarihi
	Alt Bilgiler	Ödeme Planı, Firma Bünyesindeki Markalar
		Firmanın Adres ve İletişim Bilgileri

Teklif dosyası oluşturulduktan sonra hazırlanan dosya müşteriye iletir. Müşteri, aynı proje adına farklı sabit donatı imalat firmalarından aldığı teklifleri değerlendirir ve piyasanın genel durumunu öğrenir. İşi ya fiyatı uygun olana verir, diğer teklifler reddedilir ya da işi vermek istediği güvendiği firmaya doğrudan verir. Bu olasılık düşüktür. İlk aşamada verilen satış fiyatını kabul etmek müşteriler için zordur. İkinci aşamada müşteri kalitesini ve sistemini beğendiği sabit donatı imalat firmasından verilen teklif üzerinde fiyat revizesi talep eder. Ürünlerin satış fiyatı müşteriye uygun değilse ürünlerin malzemeleri ve üretim teknikleri (işçilik) daha ekonomik olan işçiliği ve giderleri daha az olan malzemeler seçilerek tasarım ve fonksiyonlarını değiştirmeyen ekonomik çözümlere gidilir. Malzeme değişikliklerden dolayı fiyat revizesi yapıldıktan sonra satış fiyatları ekonomik olarak müşteriye hala uygun değilse bu sefer teklif tablosunda yer alan ürünlerden ihtiyaç standart ürünlerin (mutfak, banyo, vestiyer, dolap vb.) dışında ürün eksiltilmesine gidilir. Bu aşamaların başında veya son kısmında teklif tamamen onaylanır ya da tamamen reddedilir.

Teklifin reddedilmesinden sonra talep edilen işin teklif dosyaları muhafaza edilir ve müşteriden talep gelmediği sürece herhangi bir ilerlemeye gidilmez. Teklif son haliyle onaylandıysa anlaşılan teklif üzerinden sözleşme hazırlanır, sabit donatı imalat firmasının sahibi ve müşteri tarafından ıslak imzalanır, müşteri bilgileri alınarak firmanın muhasebe ve satış birimine ürünlerin satış işlemleri sözleşmeyle birlikte gönderilir. Böylece satış işlemi tamamlanmış olur. İşe başlamadan önce sözleşmede anlaşılan tutarda bir ön ödeme alınır. Satış işlemlerinin ardından müşteriyle ön görüşmeler yapılır ve müşterinin beklentileri, talepleri, gereksinimleri belirlenir. Burada her iki taraf (müşteri-firma) için de teklif dosyasının hukuki bir garantisi ve güvenilirliği vardır. Önemli olan teklifin muhafaza edilmesi ve müşteriye rahatsız eden durumlar karşısında firmanın kendisini garantiye alması, firma imajını koruması açısından önemlidir.

Her firmada bu süreçler aynı değildir. Dolayısıyla tez kapsamında çalışılan sabit donatı tasarım ve imalat yapan firmanın iş sistemi incelenmiş, sektördeki diğer firmalarla birlikte değerlendirilmiş ve ortak paydada oluşan aşamalar oluşturulmuştur.

2.1.5. Teklif Onaylandıktan Sonra Üretim Planlaması ve Ön Hazırlık Aşaması

Sabit donatı imalat firmalarında üretim sistemleri ve takip yöntemlerini incelemek, alanında başarılı firmalardan bilgi edinebilmek için firmaların üretilebileceği ürün çeşitleri, üretim kapasiteleri, fabrika/atölye büyüklükleri, hitap edilen hedef kitle ve müşteri portföyü, firma bünyesinde çalışan personel sayısı, uzmanlık alanları ve iş deneyimleri, imalat yöntemlerini destekleyen teknolojik aletlerin kullanımında firmanın tutumu ve iş akışına etkisi gibi üretim planlamasını ve üretime ön hazırlığı destekleyen nitelikleri değerlendirmek gerekmektedir. Bu nitelikler bu sektörün piyasasında yer alan firmaları yakından tanımak, ürün pazarlarını öğrenmek ve sistemdeki problemleri belirleyip çözümler sunmak açısından önemlidir. Dönemimizin üretim planlaması ve teslimi ile ilgili AR-GE çalışmaları, araştırmalar yapan alanında başarılı uzmanları üretim planlamalarına dair farklı gruplandırmalar hazırlamışlardır (Öncer, 1991). Özgen' in aktardığına göre üretim sistemleri aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir (Özgen, 1987):

EILON;

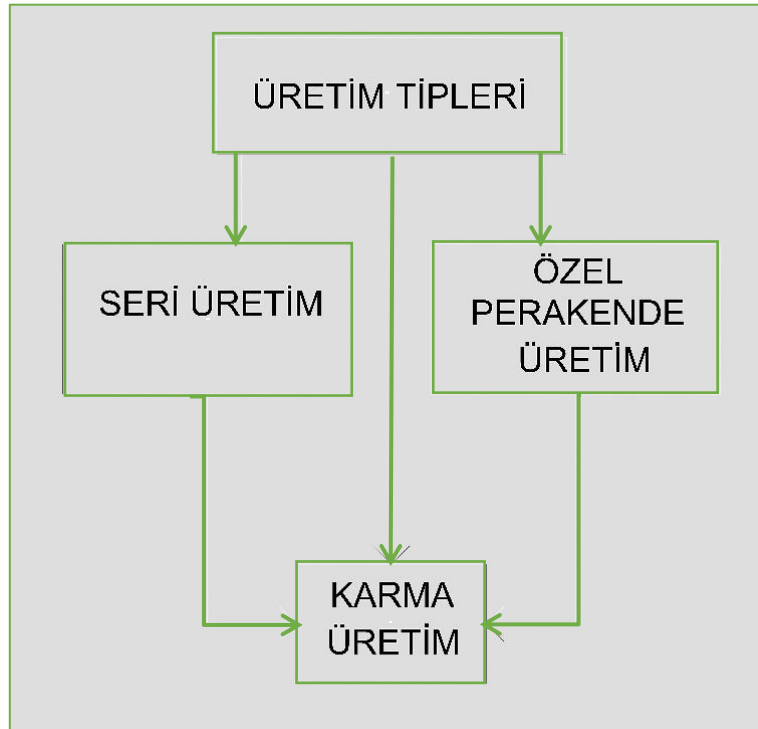
- Sipariş Üzerine Üretim (Özel Perakende Üretim)
- Seri Üretim
- Sürekli üretim

STARR;

- Akış Türü Üretim
- Sipariş Üzerine Üretim (Özel Perakende Üretim)
- Proje Türü Üretim

Sözelimi üretim süreçlerini konu alan çalışmalarda ve yukarıdaki gruplamaların neticesinde ortak görülen üretim tipleri üç ayrı grupta toplanabilir:

- Özel Perakende (sipariş üzerine) Üretim
- Seri ya da Sürekli Üretim
- Parti Tipi ya da Karma Üretim Tipleridir.

Şekil 2. 12. Üretim Tipleri Şematik Gösterimi

Yukarıda yer alan Şekil 2.12 yararlanılan kaynaklardan (Öncel, 1991) elde edilen bilgiler doğrultusunda oluşturulmuştur.

Özel perakende üretim, müşterinin özel kendine has koşullarına ve yaşam şartlarına uyumlu olarak istenilen ölçülerde ve malzeme çeşitlerinde, istenilen sayıda üretilen ve standart ölçü olarak değil mekâna özel olarak imal edilen üretim sistemidir (Aydın, 1998). Özel perakende üretimlerde, farklı fonksiyona sahip her donatı elemanı tek mekâna göre yapıldığı için donatılar tek tip üretilmektedir. Bu üretim çeşidinde mekân sayısı ve büyüklükleri standart mekanlara kıyasla değişken olduğu için mekanlara özgü sabit donatı elemanlarının çeşitliliği de fazladır fakat müşteriye özel tek ürün olduğu için üretilen ürün sayısı azdır. Ürünler tek adet ve tek tip yapıldığı için makine ve insan gücü kullanımı oranı düşüktür. Bunun yanında imal edilen donatı elemanlarının çeşidi ve sayısı her perakende müşteri de farklı olduğu için öncesinde hangi çeşit üründen ne kadar ve ne modelde üretileceğini planlamak ve üretimi ona göre yönetmek mümkün değildir (Aydın, 1998). Özel perakende üretim tipinde ürün sayısının az, çeşidinin fazla olması, üretilecek ürünlerin tasarım ve çizim yönünden mekâna özgü ince düşünülmüş müşteriye özel olarak tasarlandığı için üretim planlamasının detaylı yapılmasını ve her detayın takip edilmesini gerektirmektedir. Bunun yanında müşteri kitlesinin talebinde dönemsel değişkenlikler olması da özel perakende üretimde firmanın kazanç oranını etkilemektedir. Özel perakende üretimler, genelde müstakil veya site içi villa konutların, bahçeli evlerin, yalıların, ofis veya restoranların müşteri talep ve gereksinimleri doğrultusunda şekillenen sabit donatı tasarımlarıyla giydirildiği mekân özel mekân tipleridir. Bu tip mekanların yerleşimi, işlevi, tasarımı değişkendir. Dolayısıyla içerisine tasarlanan sabit donatı elemanlarının yerleşimi ve donatımı da birbirinden farklı spesifik şekilde biçimlenmiştir. Bu durum her ne kadar üretim planlamasında, ürünlerin üretilebilirliği ve detayları adına harcanan mesaiden dolayı toplu üretimlere kıyasla negatif bir tutuma yanaşırsa da özel perakende üretimde firma ile müşterinin yaptığı anlaşmadan firma kazancı tatmin edici düzeyde olmaktadır.

Seri üretim; işletme içerisindeki belirli makine, tesis ve insan gücünün bir süre bir ürüne odaklanıp sadece onu imal etme durumudur. Mobilya sektörünün her

alanında iş akışı ve ürün çeşidinden kaynaklı seri üretim kavramı birbirinden değişik özellikler barındırsa da hepsinin ortak noktası bu üretim modelinin aynı ürünün üretiminin devam ettirilmesidir. Seri üretim modeli, kütle üretimi ve akış üretimi olmak üzere kendi içinde iki başlığa ayrılmaktadır. Bunlardan birincisi kütle üretim sistemi, tasarım ve çizimlerine göre imal edilen bir sabit donatının aynı tasarım çizgisinde (renk tonu, dokusu, modeli vb.) ve aynı ölçüler çerçevesinde aynı üründen uzun vadede fazla sayıda imal edilmesi olarak tanımlanabilir. Firmalar, kütle üretimi sırasında; makine, ekipman, yerleşim düzeni gibi değişikliklerle diğer çeşitlerdeki donatı elemanı üretimlerini sürdürebilmektedir. Bu üretim tipi daha çok büyük firmaların çok sayıda üretim yapabilme kapasitesinin bir sonucu olduğu için aynı anda diğer üretim sistemlerinin de devam ettirilmesi muhtemel olmaktadır. Seri üretimin ikinci alt dalı akış üretim sistemi, belirli dönemlerde ürün çeşitliliği en aza indirilerek yalnızca bir çeşit ürünün üretilebilecek şekilde üretim planlamasının yapılması olarak ifade edilebilir (Aydın, 1998). Seri üretim modelinin en avantajlı özellikleri arasında donatı elemanı tipinin az sayıda olup üretimin çok sayıda olmasıdır. Burada anlatılmak istenen herhangi bir işlevi yerine getirmek için tasarlanan sabit donatı elemanlarının aynı ölçülerde ve aynı tasarımlarda olması ürün çeşitliliğini azaltır ve az mesai ile çok iş yükü hafifletilir. Projenin tipine ve mimari özelliklerine göre belirli zaman aralıklarıyla müşteri az sayıda çeşit çok sayıda ürün talep ederek mekanlarının tasarım ve yerleşimini bu doğrultuda iletir. Bu durum müşteri talebinin yanı sıra devamlılık kavramını da kapsamaktadır. Firmalar seri üretim için tüm makine ve ekipmanlara sahip olmayabilir, bu durumda devreye dışarda kendilerinde bulunmayan makine ve ekibin daha profesyonel şekilde hizmet verdiği spesifik firmalardan (taşeron mantığında) hizmet desteği almaktadır. Seri üretimin en önemli kolaylığı, aynı üründen çok sayıda üretim yapılacağı için tasarım sade ve anlaşılır olması, birleşimlerinin kolay olması, dolayısıyla yüksek iş gücü sarfetmeden fazla ürün depolanabilen bir üretim sistemidir. Seri üretimin bir diğer avantajı firma personelleri ve firmanın iş sistemi açısından paylaşılan iş bölümüyle belirli bir program ve ürün gamı dahilinde uzmanlaşması mümkündür. Dolayısıyla işin detaylı öğrenilmesi ve pekişmesiyle oluşan bu sistemler profesyonel anlamda donatıyı imal eden firmaya verimi ve kazancı artıran olumlu etkiler bırakmaktadır (Öncer, 1991). Seri üretim

sisteminde üretilecek donatı elemanı çeşitliliği özel üretime kıyasla daha az ürün sayısı ise daha fazladır.

Şekil 2. 13. Sabit donatı imalatında kullanılan CNC kesim makinesi örnek görseli (Kişisel Arşiv)

Üretilen ürün sayısının fazla olmasından dolayı üretim esnasında hata payı gözetilmeli ve olabilecek her olumsuz koşula karşı bir çözüm düşünülmelidir. Bu çözümlerin başında, sabit donatısı yapılacak mekânın ölçülerini, fiziki özelliklerini (elektrik, tesisat, kolon, kiriş vb.) iyi kontrol etmek, çizimlerin ve ölçülendirmenin eksiksiz olmasına özen göstermek gerekmektedir. Bu tez kapsamında sektörde gözlemlenen sabit donatı tasarım ve imalat yapan firmalarda yapılan gözlemlerde her detayın özenle incelenmesinin ardından oluşabilecek sorunlara karşı en büyük çözümün hata payı olarak bırakılarak giderilmeye çalışılması sabit donatı endüstrisinde tartışılması gereken problemler olarak değerlendirilmiştir. Sanayi endüstrisinin ekonomisine yön veren sektörlerden olan mobilya imalatının özellikle büyük projelerde piyasa diliyle hata payı olarak adlandırılan çözüm yöntemiyle ilerlenmesi fazlasıyla geleneksel ve düşünülmemiş bir çözüm yöntemidir. Dolayısıyla çözüm olarak adlandırılan bu soruna daha nitelikli daha profesyonel yöntemler geliştirmek gerekmektedir. Özellikle seri üretimde gövdeli ürünlerin imalatı çoğu

büyük firmada bu şekilde ilerlemektedir. Bu durumu geliştirmek adına ilk etapta sabit donatı imalat firmalarının tüm projelere daha profesyonel yaklaşması, excel vb. Microsoft Office programlarını veya benzeri programları kullanarak üretim ölçülerini takip edebilecekleri işleri daha kolaylaştıran dijital listeler oluşturması olası bir çözümdür. Bilgisayar destekli üretim uygulamaları, ürünlerin daha az hatalı ve daha az sürede üretilmesi gibi avantajları yüksek bir iş planlama yöntemidir (Tatlı, 2010).

Seri üretimin firmanın maddi kazanç ve pazar payını artırmasının yanında diğer olumlu etkileri de mevcuttur. Bu etkilere örnek olarak yapılan üretimin zamanla firma bünyesinde çalışan personelleri geliştirmesi ve uzmanlaşması durumudur. Aynı donatı elemanlarından birçok sayıda imal edilmesi, üretim ölçülerinin daha hızlı ayarlanmasını, çizimlerin daha profesyonel olmasını, mobilya tekniğinin firma bünyesinde çalışan iç mimarlar ve ustalar tarafından daha iyi kavranmasının önünü açmaktadır. Bu tip üretim sistemini bünyesine daha çok katan sabit donatı imalat firmalarının üretim süreçlerini sistematik aşamalar dahilinde oluşturması, firmanın kaynaklarını kullanımda daha dikkatli davranması, bu sistematik aşamaların doğrultusunda üretim sistemini aşamalarının takip etmesi, hata yapma olasılığını en aza indiren ve kolay ilerlemeyi sağlayan teslimler ortaya çıkarmaktadır (Öncer, 1991). Bu sistematik ilerleyiş, sermaye ve alt yapı açısından her firmanın oluşturabileceği bir iş yöntemi olmadığından seri üretimi yapan firmalar genellikle büyük ölçekli firmalardır.

Karma üretim; özel perakende üretim ve seri üretim tiplerin bir arada ilerlemesinde oluşan bir üretim sistemidir. Müşterinin tipine, mimari projenin tasarımına, kullanıcıların talep ve gereksinimlerine bağlı olarak seri üretim çoğunlukta olma üzere özel perakende üretiminde yer aldığı karma üretim sistemini günümüz donatı imalat firmalarının sıklıkla kullanmaktadır (Aydın, 1998). Daha çok toplu mimari projelerde kullanılan bu üretim sisteminde, seri üretimde olan ürünler standart ölçülere ve tasarımlara sahipken özel perakende üretimler müşterinin talepleri doğrultusunda değişkenlik gösterebilmektedir. Bir diğer hususta toplu mimari projelerde daha çok kullanıldığı için birden fazla müşterinin dahil olmaktadır. Bu konuyu biraz açmak gerekirse toplu mimari projelerdeki standart ürünler (seri üretim)

daha çok şantiye yürütücüsü olan müteahhit firmaların takibinde ilerlemektedir. Aynı yerleşim planına sahip birçok mekânın ayrı sahipleri kullanıcılar ise özel perakende müşteri diye adlandırdığımız müşteri tipine girer ve talep ettikleri mekâna özgü sabit donatıların sayısı bir adet olarak yapılmaktadır. Dolayısıyla karma üretimde sabit donatı imalat firması, müşterilerin ve piyasanın istek ve gereksinimlerini karşılamak üzere üretimde devamlılığı karşılamanın yanı sıra kullanıcı müşterilerin özel taleplerine uygun olarak da üretim yapmaktadır (Gürpınar ve Barca, 2007).

2.1.5.1. Proje Saha Kontrolü ve Ölçü Alma (Rölöve)

Sabit donatıların üretim sürecinde mimari uygulama projesindeki yerleşime ve mekânın rölöve ölçülerine göre yapılan sabit donatı tasarımlarının üretim çizimleri mekânın son haline dönüştükten sonra rölöve alınmasıyla çizilmektedir. Burada esas olan rölöve almadan önce mekânın tasarımları öncülüğünde yapılacak işlerin listelenmesi ve sabit donatıların yerlerine göre işlerin tamamlanmasıdır. İç mekân tasarımını yapacak olan iç mimarlık firmasının tüm mekanların ölçülerini alarak yapacağı tasarıma göre mekânın içerisindeki sistemlerin yerleşimlerini ayarlaması gerekmektedir (Pakben, 2013). Sonrasında sabit donatı imalat firmalarının iç mimarları, mekânın son ölçülerini kontrol ederek iç mimarlık firmasının yapmış olduğu tasarımı üretilebilir şekilde çizmesi ve ürünleri bu doğrultuda üretilecek şekilde süreci takip etmesi gerekmektedir. Eğer mekânın tasarımı için kullanıcı olan müşteri herhangi bir iç mimarlık desteği almamışsa mekânın tasarımları yoksa bu sefer sabit donatıların tasarım ve üretim sürecinin yönetimi sabit donatı imalat firmalarının iç mimarlarına aittir. Bu durumda sabit donatı imalat firmalarının iç mimarları tarafından mekânın rölöve ölçüleri alınır, müşterinin istek ve gereksinimleri doğrultusunda donatı elemanlarını tasarımı yapılır.

Her iki durumda da proje mekanının sabit donatı montajına hazır olup olmadığını kontrol etmek adına sabit donatı imalat firmasının iç mimarları tarafından ara ara projenin son durumu takip edilir. Şantiye sahasının tamamlanma süreci daha çok müşteriye ilgilendiren bir durumdur. Çünkü sabit donatı imalatının teslim süreci, mekân ölçü almaya hazır olduktan sonra mekânın rölövesinin alınmasıyla başlar. Bu durum teklifte ve sözleşmede açıkça belirtilmelidir. Proje içerisindeki mekanların sabit

donatı montajına hazır olduğunu öncelikle kaba işlerin tamamlanmasından (pencere, duvar, çatı vb.), ince işler kapsamına giren zemin ve tavan döşemelerinin tamamlanmasından, tesisat elektrik yerlerinin ayarlanmasından, alçı-sıva-boya ve alçıpan işlerinin tamamlanmasından öngörülebilmektedir (Pakben, 2013). Dolayısıyla neredeyse tüm saha işlerinin bittiği evrede projenin rölövesi alınır ve alınan ölçüler doğru bir şekilde dijital programlarda çizilerek tasarımı yapılan sabit donatıların

Şekil 2. 15. Sabit donatılarda ölçü alma örnek görsel (URL-10)

Şekil 2. 14. Lazer metre cihazı ile ölçü alma temsili örnek görsel

üretim teknikleri oluşturulur. Projenin rölövesi alınırken mekânın planı şematik olarak kâğıda serbest el ile çizilir, şerit metre ve lazer metre ile ölçülerek yazılır. Bu yöntem geleneksel ve çok bilinen bir yöntemdir. Bu yöntemi geliştirmek sistematik hale getirmek için projenin mimari uygulama çizimleri çıktı alınıp onun üzerine yazılabilir, daha da kolay ve dijitali ise rölövenin video ve fotoğraflama şeklinde ilerlemesidir.

Video oynatıcı sistemle hem mekânın ölçüleri hem de hangi ölçünün nereye denk geldiği saptanacak olup video oynatma sayesinde ölçüler takip edilerek kontrolü sağlanacaktır. Sabit donatıların ölçüleri iç mekânın ölçülerine ve fiziki özelliklerine bağlı imal edileceği için iç mekân rölöve işlemlerinin doğru yapılması gerekmektedir (Şenol, 2010).

2.1.5.2. Üretim Çizimi Paftasında Yer Alması Gerekenler

Sabit donatı üretiminde ürünlerin hatasız ve eksiksiz bir şekilde üretilbilmesinin en önemli hususlarından birisi üretim çizimi paftalarıdır. Üretim çizimi paftalarında sabit donatının ölçü ve özelliklerine göre yapıldığı mekânın yerleşim planları, mekân içerisindeki elektrik-tesisat yerleri, havalandırma alanları, giriş ve kolonlar gibi mekâna dair birçok ayrıntının ölçüleri ve yerleri bulunmaktadır. Üretim çizimi paftaları, müşteriyle donatı elemanının tasarımı konusunda anlaşma sağlanıp onay alındıktan sonra üretime geçme aşamasında oluşmaya başlar. Rölövesi alınan projedeki mekanların ölçüleri dijital ortama aktarıldıktan sonra projenin mimari uygulama çizimleriyle rölöve ölçüleri kontrol edilir ve üretim çizimleri ona göre iletirilir. Sabit donatıların üretim çizimleri tamamlandıktan sonra çizimler mahallerine göre oluşturulan paftalara yerleştirilmeye başlanır. Paftaların şablonunda müşteri bilgileri, tasarımı yapan iç mimarın bilgileri, pafta içeriğindeki ürünlerin üretime verilme tarihi, projenin adres bilgileri ve paftadaki yer alan sabit donatının işlevi, mahalının yazması gerekmektedir. Bu kısımlar paftanın en üst kısmında belirtilmelidir. Sonrasında aşağı kısma tasarımın üretim çizimleri yer almaktadır. Üretim çizimleri mutlaka plan görünüş ve kesit şeklinde ilerlemelidir. Duvar çizimleri, sabit donatı çizimleri, yazı ve ölçülendirmeler mutlaka farklı lejant (layer) renk ve katmanlardan oluşmalıdır. Zira yapılan çizimlerin dijital veya çıktısı alınıp kâğıt üzerinde bakıldığında hangi çizginin donatıya hangi çizginin duvara veya zemine ait olduğu saptanamaz ve üretimde hata yapmaya sebebiyet vermektedir. Üretim çizimlerinden sonra donatı elemanlarının üretiminde kullanılacak malzemeler ve renk kodları, aksesuarlar, hırdavatlar, kulplar, montaj teknikleri, müşterinin özel talepleri, dikkat edilmesi gereken hususların yer aldığı bir açıklama metni yer alması gerekmektedir. Bu açıklama metni olmadan donatı elemanlarının hangi malzemeden yapılacağı, hangi marka aksesuar ve hırdavat kullanılacağı, kulp detayları gibi dikkat

edilmesi gereken hususlara dikkat edilmez ve üretim hattında problemler açığa çıkmaktadır. Aşağıda yer alan Çizelge 2.3’ de üretim çizimi paftası örneği ve Şekil 2.16’ da örnek üretim çizimi paftası şematik olarak gösterilmiştir.

Çizelge 2. 3. Üretim çizimi paftasında yer alması gerekenler

ÜRETİM ÇİZİMİ PAFTASINDA YER ALACAKLAR		
BAŞLIK KISMI	Firma logosu	Üst kısımda firma bilgisi oluşturulur.
	Tarih	Üretime başlama tarihi ve montaja başlama tarihi bulunmalıdır.
	Müşteri bilgileri	Müşteri adı soyadı, iletişim bilgileri ve şantiyenin açık adresi bulunmalıdır.
	Pafta adı	Vestiyer, gardırop, mutfak dolapları vb. şeklinde yazılmalıdır.
		Bulunduğu kat ve mekânın adı yazılmalıdır.
ÇİZİM ALANI	Teknik çizimler	Plan kesit ve görünüşler çizilir. (CAD programı deseteğiyle)
		Çizimler renk lejantları oluşturularak farklı layerlarla çizilir.
		Mobilyaların bazı kısımları detaylandırılarak çizilir.
	3d görseller	Malzeme renklerine ve dokularına göre mobilyalar üç boyutlu modellenir ve mobilyanın ön görünüş çizimlerinin yanına eklenir. (3ds Max programı desteğiyle)
	Numaralandırma	Çizimler paftaya yerleştirilirken numaralandırılır.
	Ölçülendirme	Mobilyaların en-boy-derinlik şeklinde ölçülendirilir.
DETAY VE BİLGİLENDİRME ALANI	Aksesuarlar	Mobilyalarda tercih edilen hırdavat ve aksesuarın markaları ve ürün kodları yazılır, aksesuarlar mobilya ölçülerine göre seçilir.
	Teknolojik aletler ve ankastre ürünler	Özellikle mutfak mobilyalarındaki ankastre ürünler ve teknolojik aletlerin marka ve kodları yazılmalıdır, mobilyaların teknik çizimi yapılırken bu ürünlerin ebatları göz önünde bulundurulmalıdır.
	Mobilyaların malzeme ve montaj bilgileri	Mobilyaların hangi malzemeden yapılacağı, renk kodları, desen modelleri, montajında dikkat edilmesi gereken hususlar yazılır.

FİRMA LOGOSU	PROJE ADI - MÜŞTERİ ADI
TARİH: -	TASARIM: FİRMA İÇMİMARININ ADI SOYADI
PAFTA ADI: -	MAHAL: MONTAJI YAPILACAK MEKAN

ÇİZİM ALANI

ÜÇ BOYUTLU GÖRSELLER

MALZEME ÖZELLİKLERİ, AKSESUARLAR,
MONTAJ TEKNİKLERİ, ADETLERİ YAZAN
AÇIKLAMA METNİ ALANI

Şekil 2. 16. Üretim çizimi paftası örneği

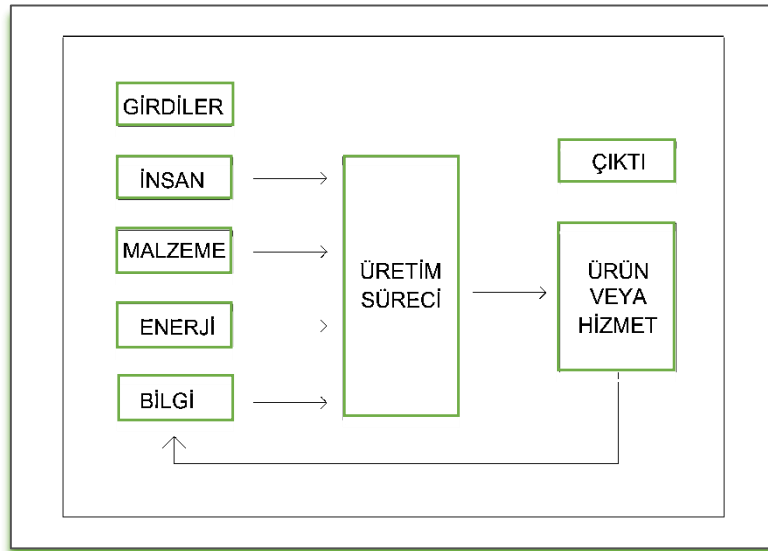
Özel perakende üretimlerin teknik çizim paftalarında tek ürünün ölçüleri yer alırken seri üretimlerin teknik çizim paftalarında birçok alınan mekân rölöveleri sonucunda sabit donatının derinlik, yükseklik ve modül genişliği açısından standartlama tekniğiyle gruplandırmaları yapılır ve aynı ölçülerdeki sabit donatı modüllerinden kaç adet yapılacağı şeklinde bilgilendirmelerde yer alır. Dolayısıyla seri üretimde birden fazla aynı üründen imal edileceği için oldukça dikkatli ve hassasiyetli yaklaşılmalıdır (Şekil 2.16.).

Üretim çizim paftaları, sabit donatı imalat firmalarında çalışan iç mimarlar tarafından çizilmektedir. İç mimar tasarımını ve üretim çizimini yaptığı sabit donatıların üretim paftalarının son halini müşteriye onaylattıktan sonra imalathaneye (atölye, fabrika vb.) üretime verilmek üzere gönderir. Bu kısımda iç mimar firmada

iş takip edecek usta başıyla proje hakkında değerlendirmeler yapar, üretim paftasında yer alması gereken mekânın fiziki özelliklerini, müşterinin beklentilerini, estetik açıdan donatı elemanının duruşunu bozacak herhangi bir montaj veya birleşim kolaylığına gidilmemesini, kullanılacak malzemeleri sözlü şekilde de sunum yaparak aktarır. Sonrasında son kez kontrol edilen üretim çizim paftaları üretime engel bir hata olmaması durumunda üretime verilir. İçmimarın hazırlamış olduğu üretim çizim paftaları, o projeyle ilgilenen tüm usta ve personellere verilir. Dolayısıyla iş takibini yapan iç mimarın, kendisi olmadan da çizimlerden her detayın anlaşılacağı, yorumlamaya gerek kalmadan her bilginin mevcut olduğu paftaları oluşturması firma kalitesi, iş sistemi ve kendi mesleki donanımı açısından önemlidir.

2.1.6. Sabit Donatıların (Mobilyaların) Üretim ve Teslim Süreci

Üretim; kullanıcı, malzeme, sarf edilen iş gücü ve enerji kaynaklarının talep edilen ürün veya hizmet desteğini karşılayabilmesi adına ilerlemesi gereken tüm iş eylemleri şeklinde ifade edilebilir (Yücel, 2015). Üretim programları, talep edilen ürünlerin veya hizmet desteğinin oluşturulması amacıyla kullanılan malzeme ve kaynaklar, sarf edilen insan gücü, yatırım gibi alt temellerin orantılı bir şekilde bir araya getiren programlardır (Aksu, 2001).

Şekil 2. 17. Üretim sistemi (Eroğlu, 2007)

Üretim sadece fabrika, atölye gibi sanayi sektörlerinin yanı sıra sağlık alanı olan hastanelerde, finans alanı olan bankalarda, etkinlik alış satış sistemlerinin olduğu alışveriş merkezlerinde ve esnaf, zanaatkarlarda da bulunan fakat sistematığı, aşamaları değişen çok yönlü bir kavramdır. Tüm bu sektörlerde üretim programına yukarıda bahsedildiği üzere malzeme, yatırım, makine, insan gücü gibi kaynaklar kullanılmakta ve bu kaynaklar değişim sürecinden geçerek ürün veya hizmet desteğine dönüşür (Şekil 2.17.). Dolayısıyla üretim aslında alt maddelerin birleşiminden ortaya çıkan bir değişim-dönüşüm sürecini meydana getirmektedir (Şenol, 2010). Şekil 2.17 de üretim sisteminin ana başlıklarını açıklayan şema örnek olarak alınmıştır (Eroğlu, 2007).

2.1.6.1. Üretimde İmalat Teknikleri

Sanayi alanının her kolunda kullanılan ve mobilya endüstrisinde de üretime yön veren imalat tekniklerinden biri bilgisayar destekli profesyonel makinelerdir. İnsan gücünü daha verimli, kullanılan malzemeyi fire vermeden en minimum seviyede kullanabilmeyi imkân sunan makine üretimi özellikle seri üretim sisteminde zamandan da tasarruf sağlamaktadır. Mobilya imalatı endüstrisinde bilgisayar destekli makinelere (CAM) geçiş yapmanın temel sebepleri aşağıdaki yer alan maddelerde sıralanmıştır (Gürpınar ve Barca 2007):

- ✓ İnsan gücü: İş programlarında, sistemin en temel parçası çalışan personel yani insandır. Dolayısıyla sistemin bütün ilerleyişi ve tekniği insanla uyumlu olarak düzenlenir. Üretimde en çok kullanılan makinelerden olan CNC makinelerine üretim akışı imalattan önce aktarıldığı için çalışan personel hatası minimum düzeylere inmektedir.
- ✓ İş kazası tehlikeleri: Üretim süreci esnasında personel ile çalışmakta olan makine arasında yakın bir mesafe olduğu için makinenin hareketli donanımı (freze bıçaklar, kayışlar, dönen miller vb.) kullanım öncesinde gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmaması, firmanın kurumsal umursamazlıkları, personelin makineyi kullanma bilgisi yetersizliği ve kişisel tedbirsizlikleri sonucu olması hiç istenmeyen iş kazaları yaşanabilmektedir. Aslında çoğu CNC makinelerde işlem

görecek ürünler makine tarafından sabitlenir ve makine kontrolünü sağlayan personel operatörler güvenlik alanında yalnızca yazılımsal olarak ayarladıkları makinenin çalışmasını, hata olmamasını takip etmektedirler. Kullanılan makinelerin birçoğunda üretim esnasında işlem yapılacak kısma müdahale ederek durduran acil durum butonları, optik gözler, kablo sistemleri mevcuttur. Dolayısıyla bu kazaların yaşanmaması adına makineyi kullanım bilgisi ve işlem öncesi alınan tedbirler hayati önem taşımaktadır.

- ✓ Üretim de oluşabilecek hataların ve hasarların önlenmesi: Üretimi yapılacak donatı elemanının parçaları CNC makinelere girmeden önce uzman personel ve ekip çalışanları tarafından tasarlanıp ölçüleri ayarlandığı için delik olan yerler, açılması gereken kanallar, birleşim yerleri, kesim ölçüleri vb. işlemlerde dikkatli yaklaşılması, her detayın üzerinden geçilmesi üretim sürecini kolaylaştırmanın yanı sıra kusursuz sonuçlara ulaştırmaktadır.
- ✓ Esnek üretim yapabilme durumu: Esnek üretim programları, ekstra planlama ve kontrol sistemi gerektirmeyen tam otomatik fabrika terimine kavramsal olarak en yakın iş programıdır (Gürpınar ve Barca 2007).

Günümüzde üretimde en çok kullanılan bilgisayar destekli iş sisteminin öncesinde programlanan ürün akışı ve özelliklerinin üretime hazırlanma tekniği her firmaya göre değişiklikler göstermekte olup çoğunlukla küçük ve orta ölçekli işletmelerde klasik teknikler uygulanmaktadır. Standartlama tekniği diye piyasa diliyle adlandırılan özellikle seri üretimde kullanılan yöntemin özünde aynı ölçülerde çok sayıda üretim yapmak ve aynı yerleşim planında olan farklı mekanlara montajını gerçekleştirmek amacıyla kullanılan yöntemdir. Mekanlar aynı yerleşim planına sahip olsa da saha ölçüleri (tavan, zemin, duvar, kolon kiriş aksı vb.) farklılık gösterebilmektedir. Dolayısıyla tüm mekanların rölöve ölçüleri alınır ve büyük bir değişiklik olmadığı sürece aynı tipte ürünler imal edilir. Donatı elemanlarının montajı sırasında yan kapamaların genişliği, baza ve taç kısımlarının yükseklikleri mekanların

ölçülerine göre yapılır. Böylece ana gövde tiplere ayrılmış olur, mekân sayısı kadar farklı ölçüde donatı elemanı yapılmamış olur. Bunun en büyük katkıları aşağıda sıralanmıştır:

- ✓ Müşteriyle sözleşmede belirlenen süre açısından zamandan tasarruf sağlanması ve olası koşullara karşı tedbir alabilme süresi kazanılması.
- ✓ Zamandan tasarruf edileceği için yeni ticari satışlara yer açılması ve planlamanın kontrollü bir şekilde ilerlemesi.
- ✓ Çalışan personelin hata yapma olasılığının düşmesi, verimin artması, dağıtım ve nakliye aşamasında tiplerine göre kolaylıkla dağıtılması.
- ✓ Donatı elemanının tasarımında kullanılan malzemenin çeşidinin belirlenmesi, temin edilebilme durumu, üretim öncesinde tedarik edilecek malzeme miktarının belirlenmesi (Tatlı, 2010).

Üretimde imalat teknikleri ürünün ortaya çıkarılmasının yanı sıra üretim kontrolünü de kapsamaktadır. Üretim kontrolü, bir firma da düzenlenen üretim planlarının olumsuz her koşulda veya hata yapma durumunda gerekli onarma ve düzeltilmelerin yapılabilmesi adına bilgi aktarımını oluşturan bir araçtır. Yani, imalat tekniklerinin gerektiği takdirde eylemsel şartlara ayak uydurmasını sağlayan bir kontrol sistemidir. Üretim kontrolü sistemi oluşturularak aslında sabit donatı imalat firmalarının anlaştığı bir işten hesapladığı kar oranını düşürmemek, talep edilen ürünün imalatında kullanılacak malzemenin tedarikini ve miktarını takip etmek ana hedeflerdir. Dolayısıyla üretim kontrolü; müşteri isteklerini, yatırım-bütçe durumunu, üretim kapasitesini ve iş gücünü devamlı olarak takip eden bir sistemdir. Üretim kontrol sistemi üç ana ögeden oluşur (Yıldırım, 1999):

- ✓ Tahmin: Üretilcek donatı elemanının miktarı üretim programına göre tahmin edilir.

- ✓ Planlama: Stok düzenlemesi yapılarak ve üretime ön hazırlık aşamasında üretim kapasitesini göz önünde bulundurularak planlama yapılır.
- ✓ Kontrol: donatı elemanın tasarımı tamamlanıp üretime verildikten sonra üretim miktarı hesaplanır, kullanılacak kaynakların ve giderlerin hesaplanması. Üretimi yapılan ürünlerin dağıtım listelerinin oluşturulması, nakliye edilmesi ve bu iş programlarının kayda geçilmesi, işlenmesi.

Üretim planlaması yapıldıktan sonra bu planlamaya uyulması için devamlı bir takip ve kontrol gereklidir. Bunu sağlayabilmek için mevcuttaki üretim süreciyle yapılan planlamalar karşılaştırılır eğer aksi bir durum varsa hangi aşamada olduğu tespit edilir ve düzeltilir (Öncer, 1991).

2.1.6.2. Nakliye ve Montaj Planlaması

Sabit donatı imalatında üretim aşamasından sonra ürünlerin nakliye ve montaj aşaması gelmektedir. Üretimi yapılan sabit donatı elemanının montaja hazır olup olmadığı kontrol edilmelidir. Bu kontrol çoğunlukla üretim bitiminde nakliye edilmeden fabrikada yapılmalıdır. Üretilen donatı elemanları, özelliklerine göre fabrikada veya montajı yapılacak mekânda montaj şekline getirilir. Buradan hareketle üretilen ürünlerin büyük bir kısmı fabrika içerisinde birleştirilmektedir. Fabrikada birleştirilen sabit donatılar, dolap, konsol, masa vb. gibi gövdeli ürünlerdir. Bu birleşim esnasında varsa aksesuarları, mekanizmaları, kapakları, birleşim detayları ayarlanır. Sonrasında toplanan ve montaja hazır olan ürünler montaj yapılmak üzere ölçülerine göre tasarlandığı mekanına gönderilir. Gövdeli olmayan ürünler ebatlarına ve montaj tekniklerine göre fabrikada ayarlanır.

Ürünleri paketlenme ve nakliye etme esnasında müşteriye ait satışı gerçekleşmiş ve sözleşmede yer alan tüm sabit donatı elemanlarının eksiksiz, hasarsız bir şekilde teslim edilmesi gerekmektedir (Oktar, 2020). Üretim kalitesi kadar üretilen ürünlerin teslimi aşamasında nasıl bir titizlik gösterildiği de firma imajını olumlu ya da olumsuz etkileyen önemli unsurlardan biridir. Her sektörde olduğu gibi sabit donatı imalat

sektöründe de bazı firmalar, ürünlerinin teslimi, nakliyesi ve paketlenmesi konusunda yeterli hassasiyeti göstermemektedir. Dolayısıyla ürünlerin hasar alması daha olası bir sondur. Bu durum firmanın imajına fazlasıyla zarar vermekte, müşteri memnuniyetsizliğine, firmanın kapasite olarak büyümesine hatta markalaşmasına kadar zarar verebilmektedir. Bunun aksine paketlemeye, nakliyeye, teslim sırasında düzenli ve sistemli dağıtımına önem veren firmalar ise daha çok büyüme kazanmakta hitap ettiği müşteri kitlesi artmaktadır. Paketleme aşamasında ürünlerin zarar görmemesi adına oluklu karton ve havalı daire şekilli naylon malzemeler kullanılmaktadır. Diğer ticari faaliyetlerde olduğu gibi mobilya endüstrisinde de nakliye ve teslim sürecinde büyük sorunlar yaşanabilmektedir (Gürpınar ve Barca, 2007). Mobilya endüstrisinde nakliye aracı olarak dünya genelinde en pahalı sevkiyat çeşidi olan karayoluyla ulaştırma yöntemi tercih edilmektedir. Donatı elemanlarında meydana gelen hasarların büyük çoğunluğu nakliye sırasında yaşanmaktadır. Mekâna uygun ölçü ve yerleşimlerde üretilen sabit donatı elemanlarının sevki sırasında ürünlerin paketli veya açık olarak taşınması göz ardı edilmemeli, nakliye sırasında oluşabilecek hasar oluşabilecek durumlar saptanmalı, alternatifli çözümler bulunmalı, ürünler hasara uğratmayacak kalitede paketlenmeli ve son anlarda bile mekâna dağıtımını takip edilmelidir (Gürpınar ve Barca, 2007).

Sabit donatının montajı yapılacak mekanlara olan nakliye planlaması ve paketleme sistemleri sabit donatıyı imal eden ve teslim eden firmanın kalite standartlarını ve teklif aşamasında ürün satış fiyatlarını belirleyen önemli göstergelerden birisidir. Çünkü her ne kadar işleyiş biçimleri aynı gibi dursa da her sabit donatı imalat firmasının bir çalışma sistemi vardır ve müşterinin teklif talep ettiği tasarım yapılmış bir sabit donatı elemanının estetik ve fonksiyonel işlevlerini, dengeli olup olmadığını kontrol etmek, profesyonel muhatap alınabilecek insanların çalışması gibi kurumsal firmalar sorun yaşansa bile firmaya ait güvenini koruyabilmektedir. Bazı firmalarda tekdüze ve geleneksel yöntemleri devam ettiren büyüme ve gelişim amacı olmayan fakat ekonomik açıdan uygun fiyatlı firmalar çıkabilmektedir. Büyük firmaların büyüme sürecinde müşterilerin güvenini sarsmamak adına en ufak detayı bile atlamadığı özellikle nakliye sırasında ekstra özen gösterilmesine dikkat edilmelidir (Oktar, 2020).

Üretimi tamamlanmış ve montaja hazır olan ürünlerin nakliyesi aşamasında önemli hususlardan bir tanesi de ürünün doğru yere ulaştırılmasıdır. İster gövdeli ürün (dolap, gardırop, masa vb.) olsun isterse gövdesiz ürün (dekor duvar ve tavan giydirmeler, pervazlar, çıtalar, aynalar vb.) olsun üretim aşamasından sonra paketleme esnasında dağıtım listelerine göre paketlenmesi ve montajı yapılacak mekânın paket üzerinde belirtilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde yanlış mekâna bırakılan ürünler hataya açık bir teslimat sebebiyet verir. Bu durumun önüne geçmek adına üretim esnasında dağıtım listelerinin eksiksiz hazırlanması ürünlerin doğru mekâna bırakılması proje teslimi açısından hayati önem taşır.

Şekil 2. 18. Nakliye sonrası montaj aşaması temsili örnek görsel (Kişisel Arşiv)

Sabit donatıların montaj aşaması, ölçülerine ve mimari özelliklerine göre üretildiği mekanların hazır olma durumuna göre nakledilmelidir. Çünkü yeni yapılan veya tadilatla olan her şantiyenin sonlanma aşaması sabit donatıların montajıyla tamamlanmaktadır. Dolayısıyla son aşamada olan donatı montajları yapılmadan önce

mekânın tasarıma veya kullanıma uygun şekilde hazırlanması gerekmektedir. Bu duruma örnek olarak sabit donatıların yerleşimine göre konuşlanan elektrik ve su tesisatlarının ayarlanması, seramik, parke gibi zemin döşeme işlerinin tamamlanması, duvar kâğıdı boya, alçı sıva gibi duvar ve tavan işlerinin halledilmesi gerekmektedir. Bu sayılan örnekler iç mekân düzenlemelerine ait iş akışını tanımlar ve bu iş programlarından önce zaten pencere duvar gibi kaba işler tamamlanmadan iç mekâna geçilmemelidir. Tasarım ve şantiye takibini bilmeyen, yanlış sıralama yapan kullanıcı veya işverenlerin çok ciddi sorunlarla karşılaşması kaçınılmazdır. Buradan hareketle sabit donatı montajı, tüm iş sistemlerinin bitiminde sahaya giren sonrasında ise mekânın yaşanılabilir bir alana dönüşmesini sağlayan en önemli iç mekân öğelerinden biridir.

Bu tez kapsamında çalışılan sabit donatı tasarım ve imalat firmasının Mekanların sabit donatı montajına geçmeden önce mekânın hazır hale getirilmesi aşamasında karşılaşılan en ufak sorun veya detayların iyi takip edilmesi gerekmektedir. Yoksa şantiye esnasında oluşan hatalı işler, aşılamayacak ciddi problemlere neden olur. Buradan hareketle, mekânın montaja hazır hale getirilmesi adına işletme gerekli tedbirleri almalıdır. Donatı elemanının mekâna montaj ve nakliye işlemi, kapasite ve iş gücü olarak küçük olan firmalarda kendi bünyesindeki personelleri tarafından yapılırken, güçlü alt yapı ve kapasiteye sahip büyük firmalarda ise alanında uzman personellerden oluşturulmuş profesyonel montaj ekibi, dışarıdan alanında uzman olarak kendi işini yapan taşeron montaj ekibi ya da markalaşmış donatı imalat firmalarının sahip olduğu servis ekibi aracılığıyla yapılmaktadır.

2.1.6.3. Teslim Sürecinin Tamamlanması

Mekânın tüm tasarım ve donatım işlerinin son aşaması olan sabit donatı montajının da tamamlanmasının ardından kullanıcıya hazır hale gelmesi, kullanıcı memnuniyeti, imal edilen donatı elemanlarının eksiksiz ve kusursuz teslimi firmanın kimliği, imajı ve kalitesi açısından son derece önemlidir (Cengiz, 2013).

Günümüz şartlarında firmaların üretim sistemleri ve yöntemleri incelendiğinde, montaj hatalarının, üretim eksikliklerin düzeltilmediği ve süreci adım adım sistematik şekilde takip edilmediği işlerin yanı sıra müşterinin şikâyeti

doğrultusunda hatalar düzeltilmesi sabit donatının teslim sürecinde karşılaşılan problemlerin en başında gelmektedir. Montaj hatalarının ve üretim eksikliklerinin önüne geçmek adına donatı elemanının çizimlerinin eksiksiz bir şekilde mekanın ölçülerine ve fiziki özelliklerine göre çizilmesi, üretim esnasında tüm imalatı yapılacak donatı elemanlarının malzeme ve ebatlarına göre gruplandırılması, üretim ölçülerinin listeler oluşturularak dijital olarak da saklanması ve üretimin aşamalarının dikkatli bir şekilde kontrol edilmesi ve takip edilmesi üretim ve teslim süreçlerinin sadece büyük firmalarda değil tüm firmalarda uygulanabilecek kolay ve pratik yöntemler geliştirilmelidir.

Tez çalışması kapsamında sabit donatı tasarım ve imalat yapan firmaların gözlemlenmesi ve konuya dair literatür kaynaklardan elde edilen verilerin değerlendirilmesi neticesinde ikinci bölümdeki üretim tiplerine ve proje çeşitlerine göre sınıflanan sabit donatılı işlerin teklif hazırlanması, ürün tasarımı ve imalatı, ürün nakliyesi ve teslimi süreçlerine dair adlandırılan konu başlıklarının özetlendiği şematik gösterimler Çizelge 2.4 ve Çizelge 2.5'te yer almaktadır.

Çizelge 2. 4. Özel perakende müşteri projelerinin teklif ve üretim süreçlerinin değerlendirilmesi

ÖZEL PERAKENDE MÜŞTERİ	Tasarım	Mevcut Tasarıma Göre Teklif Verilir
		Tasarım Yoksa Firma İçmimarı Tarafından Mobilya Tasarımı Yapılır ve Teklif Verilir.
	Müşteriye Teklif Gönderilir	1. Müşteri Teklifi İnceler ve Fiyat veya Başka Unsurdan Dolayı Reddedilir.
		2. Müşteri Teklifte Malzeme Revizeleri İster.
		3. Müşteri Tarafından Malzeme Revizesine İlave Olarak Ürün Eksiltilebilir.
		4. Müşteri Tarafından Teklif Son Haliyle veya İlk Haliyle Reddedilmesi Halinde Tasarım Ücreti Talep Edilir. Teklif Onaylanırsa Herhangi bir Tasarım Bedeli Alınmaz ve Üretim Aşamalarına Geçilir.
		5. Müşteri Onayladığı Teklif Üzerine İlave İşler Yaptırır.
	Teklif Onaylandıktan Sonraki Aşama	Müşteriyle Ön Görüşmeler Yapılır, İstek ve Gereksinimleri Son Haliyle Net Bir Şekilde Not Alınır.
		Şantiye Sahasına Gidilerek İncelemeler Yapılır, Elektrik ve Tesisat Yerleri, Mobilya Montajına Ne Zaman Hazır Olacağı Gibi Durumlar Planlanır ve Şantiye Hazırsa Ölçü Alınır.
	Teslim Süresi	Şantiyede Yapılan Planlamalardan Sonra Ölçü ve Taleplere Göre Üretim Teknik Çizimleri ve Seçilen Malzemelere Uygun 3d Görseller Hazırlanır.
		Çizimler Üretime Gönderilmeden Önce Şantiyedeki Planlamalar ve Revizeler Tekrar Kontrol Edilir.
		Üretim Çizimleri De Son Kez Kontrol Edilerek Üretime Atölyeye Gönderilir.
		Üretilen Mobilyalar Montajı Yapılmak Üzere Şantiyeye Nakliye Edilir.
		Montaj Esnasında ve İş Bitiminde Müşteri ile Birlikte Yapılan İşler Check Edilerek Teslim Aşaması Tamamlanır.

Çizelge 2. 5. Toplu müşteri projelerinin teklif ve üretim süreçlerinin değerlendirilmesi

TOPLU PROJE MÜŞTERİLERİ	Tasarım	Mevcut tasarım varsa incelenir, teknik şartnamesi incelenir, üretilebilir şekilde yenilenerek maliyet çalışılır, teklif hazırlanır.
		Tasarım yoksa firma iç mimarı tarafından standart mobilya tasarımı yapılır, teknik şartname hazırlanır ve teklif verilir.
	Müşteriye Teklif Gönderilir	1. Müşteri teklifi inceler ve başka mobilyacıardan aldığı tekliflerle kıyaslar, pahalı olan teklifi reddeder veya pahalı olan alanlar için tekrar fiyat revizesi talep eder.
		2. Teklif onaylanmazsa müşteri teklifte malzeme değişikliğine gider ve teklif güncellenir.
		3. Müşteri tarafından malzeme revizesine ilave olarak ürün eksiltilebilir.
		4. Müşteri Tarafından Teklif Son Haliyle veya İlk Haliyle Reddedilmesi Halinde Tasarım Ücreti Talep Edilir. Teklif Onaylanırsa Herhangi bir Tasarım Bedeli Alınmaz ve Üretim Aşamalarına Geçilir.
		5. Müşteri onayladığı teklif üzerine ilave işler yaptıracak olursa toplu iş olduğu için tekrar teklif hazırlanır ve sözleşme güncellenir.
	Teklif Onaylandıktan Sonraki Aşama	Şantiye sahasına gidilir, elektrik ve tesisat yerleri, mobilya montajına ne zaman hazır olacağı gibi durumlar planlanır ve şantiye hazırsa ölçü alınır.
		<u>Şantiyenin tamamlanma durumu çok önemlidir!</u> Kademeli veya tek seferde mobilyalar üretime alınmalıdır! Mutlaka şantiye belirli aralıklarla kontrol edilmelidir.
	Teslim Süresi	Şantiyede yapılan planlamalardan sonra ölçü ve taleplere göre üretim teknik çizimleri ve seçilen malzemelere uygun 3d görseller hazırlanır.
		Çizimler üretime gönderilmeden önce şantiyedeki planlamalar ve revizeler tekrar kontrol edilir.
		Üretim çizimleri de son kez kontrol edilerek üretime atölyeye gönderilir.
		Toplu konut/ ofis vb. mekân donatılarında <u>standartlama</u> diye adlandırılan üretim tekniği göz önünde bulundurularak çizimler yapılmalıdır ve tüm mekanların ölçü olarak kontrol edilmesi, rölövelerinin alınması önemlidir!
		Üretilen Mobilyaların Nakliyesi İçin Dağıtım Listeleri Hazırlanır ve Mobilyalar Bu Listelere Göre Paketlenir.
		Dağıtım Listeleri ve Paketlemenin Profesyonel Olması Adına <u>Kodlama Yöntemi</u> veya <u>Aynı Ölçüdeki Ürünleri Sınıflandırma Sistemi</u> Kullanılır.
		Üretilen mobilyalar montajı yapılmak üzere şantiyeye nakliye edilir.
		Ürünler dağıtım listelerine göre montajı yapılacak mahallere bırakılır.
		Montaj esnasında ve iş bitiminde müşteri ile yapılan işler check edilerek teslim aşaması tamamlanır.

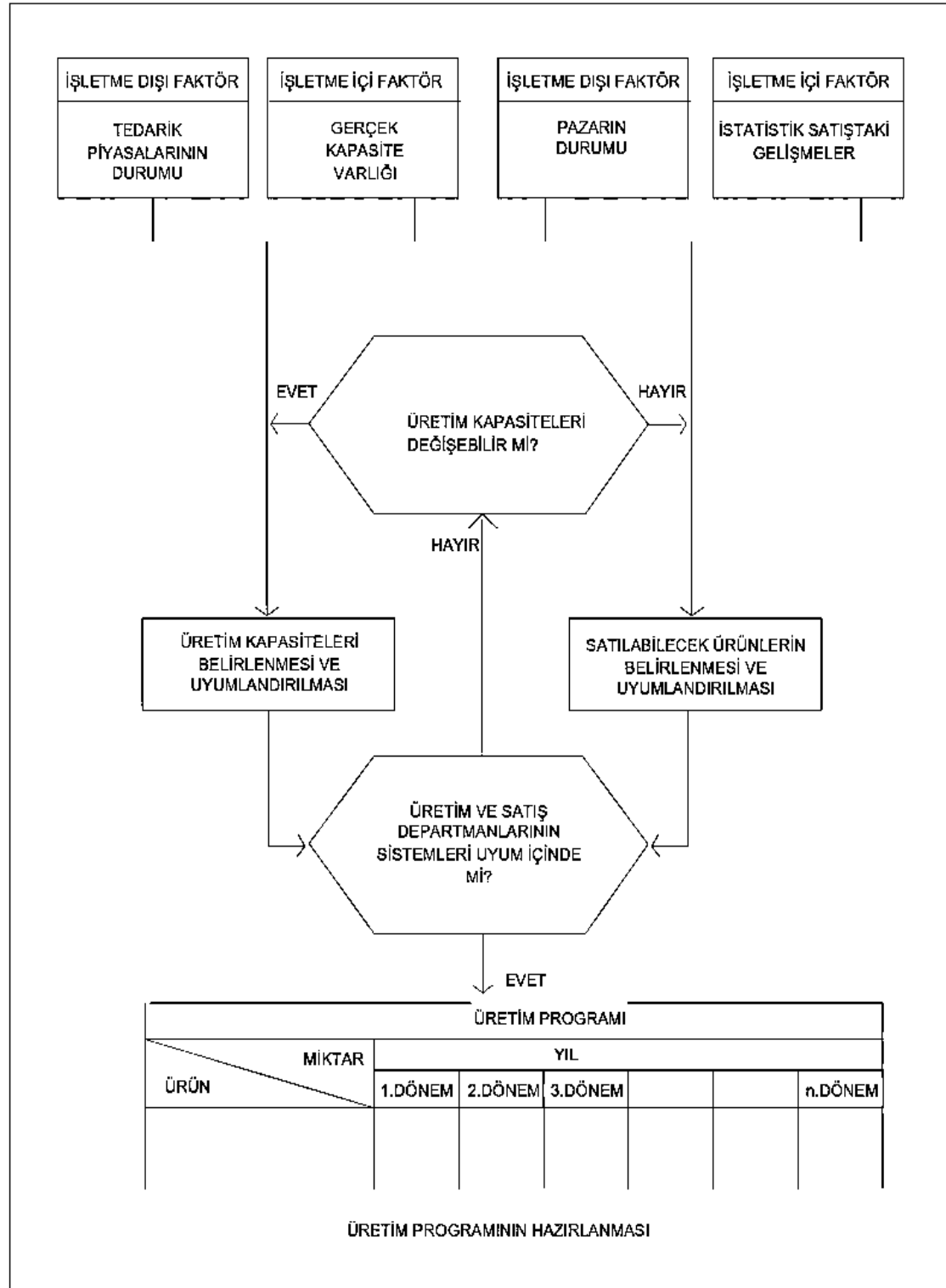
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Araştırmanın kapsamı, sınırlılıkları ve amacı doğrultusunda örneklem olarak Konya’da konumlanan orta ölçekli bir sabit donatı imalat firmasının yalnızca yüksek lisans çalışmasında bilgilendirme amaçlı alınan verileri doğrultusunda yüz adet müşteri profilleri, proje çeşitleri, projelerin tasarım durumları, imal edilmesi talep edilen sabit donatı elemanlarının mahalleri ve malzeme özellikleri, teklif ve üretim süreçlerinin ilerleyişi, teslim aşamasında yapılan planlamalar, teslim sonrasında oluşabilecek problemler araştırılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda bu sınıflandırmalar grafiksel oranları üzerinden sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmanın yöntemi olarak örneklem olarak belirlenen firmanın çalışanları ile görüşmeler yapılmış, projeler ziyaret edilmiş, müşteri ile ilişkiler yakından incelenmiş, satış ve teklif süreçleri gözlemlenmiş, elde edilen bulgular ana başlık altında aşamalarına göre belirlenen alt başlıkları doğrultusunda oluşturulan çizelgelerin ilerleyişine göre örnek veriler işlenmiştir. Müşteri veri analizi çizelgelerinde yer alan ana başlıklar ve alt başlıkların proje ve müşteri tipine göre şekillenen aşamaları Çizelge 3.1 de yer alan aşamalara göre hazırlanmıştır.

Bu bölümde, sabit donatı imalat firmalarının iş sistemi, teklif - üretim süreçleri ve teslim aşamalarının anlatıldığı ikinci bölümde örneklem olarak belirtilen sabit donatı imalat firmasının verileri doğrultusunda elde edilen bulgular çizelgeler şeklinde hazırlanmıştır. Şekil 3.1de yer alan Toplu Müşteri Projelerinin Teklif ve Üretim Süreçlerinin Değerlendirilmesi (Öncer, 1991) adlı şemadan yararlanılarak Çizelge 3.1 deki Veri analiz tablosu ile bu verilerin grafiksel olarak değerlendirildiği, örneklem olarak araştırılan sabit donatı imalat firmasının 100 adet müşterisinin projelerine vermiş oldukları ürün teklif aşamalarını kapsamaktadır. Çizelge 3.a.1. den Çizelge 3.d.13. e kadar hazırlanmış olan tüm çizelgelerde müşterilere göre sabit donatı teklif süreçleri ve ürün teslimatına dair sistem programları incelenmiştir.

Şekil 3. 1. Toplu müşteri projelerinin teklif ve Üretim süreçlerinin değerlendirilmesi (Öncer, 1991)

Çizelge 3. 1. Sabit donatı imalat sürecinde müşteri profilleri ve teklif değerlendirme aşamalarının veri analizi

Müşteri Profilleri	Müşteri Özellikleri	Proje Çeşitleri	Talep Edilen Mobilyalar ve Özellikleri	1. Aşama Tasarım Durumu	2. Aşama Teklif Hazırlama Süreci	3. Aşama Teklif Durumu (Red/Kabul)	4. Aşama Üretime Ön Hazırlık	5. Aşama Üretim Süreci	6. Aşama Teslim Süreci	Üretim Sürecinde Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler
a. Düzenli Müşteri	Cinsiyet	Özel Perakende Proje	1. Pişirme/Servis 2. Islak Hacim 3. Giriş Karşılama 4. Dinlenme ve Yatak odaları 5. Dekor Duvar Giydirmeler	Mevcut Tasarım ve Üretilbilirlik Durumu Tespiti	Ürünlerin Güncel Tasarımına Göre Maliyet Çalışılması	1. Adım: Piyasa Değerlendirmesine Göre Teklif Reddedilir ve Revize Talep Edilir	*Müşterinin İhtiyaç ve Talepleri Netleştirilir. *Şantiye Sahasında Elektrik Tesisat vb. Düzenlemeler Yapılır, Ölçü Alınır. *Şantiye Kontrolü ve Montaj Planlaması *Mobilyaların Kademeli veya Tek Seferde Üretime Girilmesi Planlanır	*Ölçü ve Rölövelere Göre Üretim Teknik Çizimleri ve 3d Görselleri Yapılır *Üretim için Müşteriden Onay Alınır *Çizimler Üretim Paftalarına Yerleştirilerek Atölyeye Gönderilir	Üretilen Donatıların Dağıtım Listeleri Hazırlanır	1. Durum: Teslim Süresi Kaynaklı Problemler
b. Referans Müşteri	Yaş			Ürünlerin Teknik Şartnameleri	Maliyet Çıkartıldıktan Sonra Satış Fiyatı Belirlenmesi	2. Adım: Pahalı Olan Ürünlerde Malzeme Değişikliğine Gider			Dağıtım Listelerine Göre Ürünler Paketlenir	2. Durum: Üretilen Ürünlerin Hasarlı veya Hatalı olarak Teslim edilmesiyle Oluşan Problemler
c. Vitrin Müşterisi	Meslek			Firma İçmimarının Mevcut Tasarımına Müdahale Durumu	Teklifin Hazırlanması ve Müşteriye İletilmesi	3. Adım: Malzeme Değişikliğine Ek Ürün Eksiltilebilir			Ürünler Nakliye Edilir	3. Durum: Montaj ve İşçilik Kalitesi Kaynaklı Problemler
d. İç mimarlık Ofislerinin Müşterileri	Donatıları Kullanacak Kişi Sayısı	Toplu Proje		Firma İçmimarının Ürün Tasarımı	Müşterinin Piyasa Değerlendirmesi	4. Adım: Teklif Son Haliyle Onaylanır Veya Tamamen Reddedilir			Ürünlerin Montajı Yapılır	4. Durum: Üretim Çizimlerine Göre Ayarlanan Mekan İçi Düzenlemelerin Doğru ve Eksiksiz Yapılmaması Kaynaklı Oluşan Problemler

Çizelge 3.a. 1. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024-2025) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (120 adet site içi daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak ve Kiler: lake + ahşap kap. kapak, *Wc-Lavabo + Banyo: ahşap kaplama kapak *Eb. Banyo+Çamaşır Odası: highgloss kapak, *Vestiyer+Dresuar: lake+ahşap kaplama *Eb. Giyinme odası: alüminyum çerveli reflekte camlı kapak, *Salon + Oturma Odası Tv Ünite ve Duvar giydirmeler: lake+ayna+ahşap kaplama
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Anlaşılmayan belirsiz bir çizim olmadığından tasarımda ve teknikte herhangi bir revizeye gidilmemiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*mevcut tasarıma göre 120 dairelik projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Mobilya firmalarının verdiği teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle onaylandı (4. adım).
4. AŞAMA (Üretim Ön Hazırlık)	*Müşteri talepleri netleşmesi adına 5 kez toplantı yapılmıştır.Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin kademeli olarak üretilmesine karar verilmiştir (1. ıslak hacimler, 2. giyinme odaları, 3. vestiyer modülü)
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri kademeli şekilde hazır olma durumuna göre alındı, ürünlerin tasarımları fonksiyonel olarak revize edildi, teknik çizimleri yapıldı. Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Ürünler kademeli hazırlandı. Giyinme odaları üretimi bitmek üzere dağıtım listeleri hazırlanıyor. 3. vestiyer modülü yeri şantiyede hazır olmadığı için henüz üretilmedi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	Ebeveyn giyinme odalarında dolap yükseklikleri tavana kadar tasarlanmıştır. Fakat sabit donatı imalat firmasının iç mimarları tarafından belirlenen tavan kotu (yüksekliği) her mekanda farklı olduğu için seri üretim esnasında süreyi uzatmış, ekstra mesai ve kontrol gerektirmiş, yerine montaj süresini uzatmıştır (4. Durum).

Çizelge 3.a. 2. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (18 adet site içi villa) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak *Kiler: lake kapak, *Wc Lavabo + Banyo: lake kapak, *Eb.banyo+çamaşır odası: highgloss kapak, *Vestiyerler: lake kapak, *Eb. Giyinme odası: alüminyum çerveli reflekte camlı kapak,*Örnek daire salon + ot. odası: lake+ayna
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre 18 adet villa projesinin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Teklif piyasa değerlendirmesine girmeden tek seferde onaylandı.
4. AŞAMA (Üretim Ön Hazırlık)	Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlendi. Ürünlerin kademeli olarak üretilmesi belirlendi. (1- örnek daire dekor donatılar, 2-mutfak + kiler + ıslak hacimler, 3- vestiyerler,*giyinme od.)
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri kademeli şekilde hazır olma durumuna göre alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. Müşteriden onay alındı, üretime gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler kademeli şekilde hazırlandı. *Dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi. Montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.a. 3. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (52 adet daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: highgloss kapak, *Kiler: suntalam gövde (kapaksız), *Vestiyerler: lake kapak *Wc Lavabo + Banyo: lake kapak, *Eb. Banyo+Çamaşır odası: highgloss kapak,
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre 52 adet daire projesinin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Teklif piyasa değerlendirmesine girmeden tek seferde onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir. (*mutfak + kiler + ıslak hacimler, vestiyerler)
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı, üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler kademeli şekilde hazırlandı. Dağıtım listelerine göre paketlenildi. Nakliye edildi ve montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.a. 4. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (1 adet site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak+ ahşap kaplama + al. çrv. camlı kapak *Wc Lavabo + Banyolar: ahşap kap.+lake + kumlama ledli ayna *Vestiyerler+Ayakkabılık: lake+mdflam, *Eb. Giyinme Odası: al. çerçveli camlı kapak, *Salon + Oturma Odası+Yatak Odaları+Hol, Tv Ünite, Duvar ve Tavan Giydirmeler: lake+ayna+ahşap kaplama
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre 52 adet daire projesinin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. *Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler kademeli şekilde hazırlandı, nakliye edildi. Montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Müşterinin tasarım desteği aldığı iç mimarlık ofislerinin sabit donatı elemanlarının montajına hazır olması gereken saha düzenlemeleri geciktiği için belirlenen sürede teslim edilemeyen ürünlerin teslim süresi uzamıştır. (1. Durum)

Çizelge 3.a. 5. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (12 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Vestiyer: highgloss kapak, *Çamaşır Odası: highgloss kapak, *Wc-Lavabo+Banyolar: highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri,tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 60 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine ve mevcut mutfak malzeme özelliklerine göre yerleşim yapıldı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.a. 6. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (16 adet daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: mat lak kapak, *Vestiyer+ayakkabılık: mat lak kapak *Wc Lavabo + banyolar: mat lak kapak, *Çamaşır Odası: mat lak kapak *saft kapakları ve kombi dolapları: mat lak kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri,tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin kademeli şekilde üretilmesine karar verilmiştir (*ıslak hacimler, mutfak, vestiyer ve en son ayakkabılık).
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.a. 7. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (ofis projesi)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Bodrum Kat Mutfak: mat lak kapak, *Islak Hacimler: mat lak kapak *Duvar dekorları+kolon giydirmeler: lake+mdflam+ayna+lambri *Tv Üniteleri+Dolaplar: lake+mdflam+al. çerçeveveli camlı kapak+ayna+lambri
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olarak tasarlanmıştır fakat müşterinin malzeme değişikliği talebinden dolayı tasarım revize edildi.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olması net olmadığı için belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesi kararlaştırıldı.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Müşterinin tasarım desteği aldığı iç mimarlık ofislerinin sabit donatı elemanlarının montajına hazır olması gereken saha düzenlemeleri geciktiği için ve müşteri tarafından tasarlanan sabit donatıların tasarımında malzeme ve işlev revizesine gidildiği için belirlenen sürede teslim edilemeyen ürünlerin teslim süresi uzamıştır (1. Durum).

Çizelge 3.a. 8. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (site içi 96 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak + Kiler: mat lak kapak, *Vestiyer: mat lak kapak *Wc Lavabo + Banyolar: lake kapak, *Çamaşır Mak. Dolabı: lake kapak *Eb. Giyinme: kapaksız, *Ayakkabılık: suntalam kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olması net olmadığı için belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmişti
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.a. 9. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2022-2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (12 adet site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Giriş Ayakkabılık: highgloss kapak, *Dresuar Alanı: lake+boy ayna *Salon + Oturma Odası Tv Ünite ve Duvar Giydirmeler: lake+ahşap kaplama *Çocuk Odaları Gardırop+ Makyaj-Çalışma Alanları: al. çrv. camlı kapak+lake *Eb. Giyinme Odası: alüminyum çerveli reflekte camlı kapak, taç ve baza lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Müşteri; üretici mobilya firmasının iç mimarlarından site içerisindeki başka müşterinin evi için tasarladıkları ürünlerin aynısı için teklif talep etmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teslim süresi 90-120 gün belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	3. Duruma göre teklif içerisinde teslim süresi kaynaklı ürün eksiltildi. 4. Duruma göre teklif son haliyle onaylandı. (sadece eb. giyinme odası)
4. AŞAMA (Üretim Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanın ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda fonksiyonel revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.a. 10. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (müstakil konut)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Kiler: lake kapak+ahşap görünümlü mdflam açık raflar + mdflam *Wc Lavabo + Banyolar: lake kapak, *Çamaşır Odası: highgloss kapak *Vestiyer+Dresuar Modülü: lake kapak *Salon + Oturma Odası Tv Ünite ve Duvar Giydirmeler: lake+ayna+ahşap kaplama (gövdesiz) *Eb. Giyinme Odası: lake+ alüminyum çerveli reflekte camlı kapak, *Çocuk Odaları Gardırop+ Makyaj-Çalışma Alanları: al. çrv. camlı kapak+lake *Çocuk Odaları Yatak Başlıkları: ahşap kaplama+ayna+lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Anlaşılmayan belirsiz bir çizim olmadığından tasarımda ve teknikte herhangi bir revizeye gidilmemiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe ve aventoslar dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teslim süresi teklife; üretim ölçüsü alınmasından itibaren 90-120 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Şantiye tamamlanmadığı için teklif geçersiz kaldı.

Çizelge 3.a. 11. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (site içi 84 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak ve Kiler, *Vestiyer ve Ayakkabılık, *Wc Lavabo ve Banyolar, *Çamaşır odası 1. Alternatif: highgloss kapak, 2. Alternatif: akrilik kapak, 3. Alternatif: lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe ve aventoslar dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi teklife; şantiye durumuna bağlı olarak belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirilir ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. *Teklif son haliyle reddedildi (4.Adım).

Çizelge 3.a. 12. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (site içi 78 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak, *Vestiyer, *Wc Lavabo ve Banyolar, *Çamaşır odası 1. alternatif: Suntalam kapak, 2. alternatif: Highgloss kapak, 3.alternatif: Mat lak kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Anlaşılmayan belirsiz bir çizim olmadığından tasarımda ve teknikte herhangi bir revizeye gidilmemiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe ve aventoslar dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teslim süresi teklife; şantiye durumuna bağlı olarak belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, tamamen reddedildi.

Çizelge 3.a. 13. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (3 adet müstakil konut)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Wc Lavabo + Banyolar: lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumu net olmadığı için belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif reddedildi.

Çizelge 3.a. 14. Müşteriye ait veri analizi

Düzenli Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Kiler: Suntalam kapak, *Vestiyer ve Ayakkabılık: Lake kapak *Ebeveyn Giyinme Odası: Suntalam kapaklı, *Çamaşır Odası: Suntalam kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımda üretilmesi mümkün olmayan yerlerde üretici firma iç mimarları tarafından üretilebilir tasarım revizelerine gidilmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 1. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024-Devam Ediyor) İSTANBUL	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (27 adet site içi villa) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak+ ahşap kaplama + al. çrv. camlı kapak, *Vestiyerler: ahşap kaplama *Wc Lavabo + Banyolar: ahşap kap.+kumlama ledli ayna *Eb. Giyinme Odası: al. çerçveli camlı kapak, *Örnek Daire Salon + Oturma Odası+Yatak Odaları+Hol, Tv Ünite, Duvar ve Tavan Giydirmeler: lake+ayna+ahşap kaplama
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımların çoğu üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur. Sadece tv ünitesi arka panelin çizimi üretilebilir şekilde revize edilmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre 27 adet villa projesinin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin şantiye durumuna göre kademeli üretilmesine karar verilmiştir (Her turda üç veya dört dairenin tüm mobilyaları).
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilyaya hazır olan dairelerde yapılacak mekanların ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı ve üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; 7. aşama başlıklarına uygun şekilde kademeli şekilde hazırlandı *Dağıtım listelerine göre paketleni ve nakliye edildi. Montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Üretim süreci devam etmektedir. Mutfak mahalinde seçilen ankastre buzdolabının temin edilememesi durumu (stokta bulunmama) kaynaklı buzdolap kabin mobilyalarında ölçü farklılığına gidildi. Mobilyanın seçilen ürüne özgü imal edilmesinin, özellikle toplu projelerde benzer sorunlara yol açabileceğini gösterdi. (2. durum)

Çizelge 3.b. 2. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2025) ANKARA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (heard quard office)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Tavan ve Duvar Giydirmeler: lake ve mdflam, *Islak Hacimler: mat lak kapak *Dolaplar ve Açık Raflar: lake ve mdflam kapak, *Kahve köşesi: mat lak kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olmasına göre 90-120 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirilir ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı ve üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; 7. aşama başlıklarına uygun şekilde kademeli şekilde hazırlandı *Dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Tesisat ve elektrik yerleri sabit donatı imalat firmasında çalışan iç mimarların gösterdiği yerlere doğru konumlanmadığı için üretimi tamamlanan ürünlerin montajı yapılamamış, teslim süresi uzamıştır (1. Durum).

Çizelge 3.b. 3. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2025) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Projesi (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Eb. Giyinme Odası: al. çrv. camlı kapak, *Çocuk Giyinme Dolapları: highgloss kapak *Vestiyer Odası: membran kapak, *Kiler: highgloss kapak *Tüm ürünler örnek daireye uygun tasarımda yapılacaktır.
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Anlaşılmayan belirsiz bir çizim olmadığından tasarımda ve teknikte herhangi bir revizeye gidilmemiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirilir ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için *Elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. *Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı ve üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı *Dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 4. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: mat lak kapak, *Eb. Giyinme Odası: kapaksız suntalam gövde *Islak Hacimler: mat lak kapak, *Çocuk Odası Dolapları: mat lak kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 90 gün belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Mobilya firmalarının verdiği teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle onaylandı (4. adım).
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı ve üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; 7. aşama başlıklarına uygun şekilde kademeli şekilde hazırlandı *Dağıtım listelerine göre paketlenildi ve nakliye edildi. Montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Talep edilen ürünlerin tasarım da kullanılan renkleri müşteri tarafından tek seferde beğenilmemiş, numune malzeme talep edilmiş, alternatif numune renklerine göre yeniden tasarım yapılmış, dolayısıyla teslim süresi uzatmaya gitmiştir. (1. Durum)

Çizelge 3.b. 5. Müşteriye ait veri analizi

Referans müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Giriş Ayakkabılık: al. çerçeve camlı kapak *Dresuar + Seperator Alanı: lake+boy ayna *Eb. Giyinme Odası: alüminyum çerveli reflekte camlı kapak, taç ve baza lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teslim süresi teklife; üretim ölçüsü alınmasından itibaren 90 gün belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif içerisinde teslim süresi kaynaklı ürün eksiltilir(dresuar+ ayakkabılık). müşteri yalnızca eb. giyinme odasına teklif talep etti ve onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Üretim öncesinde mekan mobilyaya hazır olduğu için herhangi bir düzenleme yapılmadı.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda fonksiyonel revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı ve üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; 7. aşama başlıklarına uygun şekilde hazırlandı *Nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 6. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri(2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende (site içi villa) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Giriş ayakkabılık: highgloss kapak, *Dresuar alanı: lake+boy ayna *Salon + oturma odası tv ünite ve duvar giydirmeler: lake+ahşap kaplama *Çocuk Odaları Gardırop+ Makyaj-Çalışma Alanları: al. çrv. camlı kapak+lake *Çocuk Odaları Yatak Başlıkları: kumaş kaplama *Eb. Yatak Odası Başlık+Makyaj Alanı+Komodinler: lake *Eb. Giyinme Odası: alüminyum çerveli reflekte camlı kapak, taç ve baza lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Müşteri; üretici mobilya firmasının iç mimarlarından site içerisindeki başka müşterinin evi için tasarladıkları ürünlerin aynısı için teklif talep etmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teslim süresi teklife; üretim ölçüsü alınmasından itibaren 90-120 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Teklif içerisinden teslim süresi kaynaklı ürün eksiltir. Teklif son haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanın ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda fonksiyonel revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı ve üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Ürünler nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 7. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) ANKARA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut ve Ticari Merkezler (Toplam 120 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *vestiyer+dresuar modülü: lake kapak *Wc Lavabo+ banyolar: lake kapak, *Çamaşır odası: lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Anlaşılmayan belirsiz bir çizim olmadığından tasarımda ve teknikte herhangi bir revizeye gidilmemiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe ve aventoslar dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Müşteri talepleri netleşmesi adına 3 kez toplantı yapılmıştır. Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin kademeli olarak üretilmesine karar verilmiştir (1. ıslak hacimler, 2. mutfaklar, 3. vestiyer modülü)
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri kademeli şekilde hazır olma durumuna göre alındı, ürünlerin tasarımları fonksiyonel olarak revize edildi, teknik çizimleri yapıldı, son kez müşteriden onay alındı, üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Ürünler kademeli şekilde hazırlandı, ıslak hacimler teslim edildi, sırasıyla mutfaklar ve vestiyerler üretildi dağıtım listeleri hazırlandı, nakliye edildi, montaj yapılmadı.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 8. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023-2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Projesi (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	* Eb. Giyinme Odası: Lake camlı kapak, *Vestiyer Odası: Membran kapak *Tüm ürünler örnek daireye uygun tasarımda yapılacaktır.
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil değildir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirilir ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı, üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı *Dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi. Montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 9. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (3 daireli müstakil konut)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: highgloss kapak, * Vestiyerler: lake kapak + ahşap görünümlü mdflam *Islak Hacimler: lake kapak, *Çamaşır Odası: highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teslim süresi 90-120 gün olarak belirtilmiştir..
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Müşteri talepleri netleşmesi adına 4 kez toplantı yapılmıştır. Elektrik tesisat yerleri mevcut tasarımda müdahale edilen yerlere göre belirlenmiştir. Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda fonksiyonel revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı ve üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; 7. aşama başlıklarına uygun şekilde tek seferde hazırlandı *Dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi. Montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Müşteriye teslim edilen ürünler müşteri kaynaklı hasar aldığı için yeniden imal edilmiş, kullanım süresi uzamıştır (1. Durum).

Çizelge 3.b. 10. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	Sabit donatıların imalat ve montajının üstlenildiği site içi 28 adet villa projesinde mutfakta ilave dolap modülü ve ada mutfakın iki modül büyütülmesi
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 60 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Teklif ilk haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine ve mevcut mutfakın malzeme özelliklerine göre yerleşim yapıldı, üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; dağıtım listelerine göre paketleni, nakliye edildi, montaj yapıldı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 11. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende proje (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	Sabit donatıların imalat ve montajının üstlenildiği site içi 28 adet villa projesinde mutfakta ilave dolap modülü ve ada mutfakın iki modül büyütülmesi
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 60 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Teklif ilk haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine ve mevcut mutfakın malzeme özelliklerine göre yerleşim yapıldı, üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; dağıtım listelerine göre paketleni, nakliye edildi, montaj yapıldı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 12. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023-2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Projesi (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Eb. Giyinme Odası: al. çrv. camlı kapak, *Çocuk Giyinme Dolapları: highgloss kapak *Vestiyer Odası: membran kapak, *Kiler: highgloss kapak *Tüm ürünler örnek daireye uygun tasarımda yapılacaktır.
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumu net olmadığı için belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için *Elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. *Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 13. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023-2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Projesi (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Eb. Giyinme Odası: lake çrv. camlı kapak, *Dekor Boy Aynalar: lake çerçevesi *Çocuk Giyinme Dolapları: al. çerçevesi fümecanlı kapak, *Kiler: highgloss kapak *Vestiyer Odası: membran kapak, *Tüm ürünler örnek daireye uygun tasarımda yapılacaktır.
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesi kararlaştırıldı.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 14. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023-2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	* Eb. Giyinme Odası: lake çrv. camlı kapak, *Çocuk Giyinme Dolapları: highgloss kapak *Vestiyer Odası: membran kapak, *Dekor Boy Aynalar: lake çerçeveli *Kiler: highgloss kapak, *Hobi Odası Mutfak: membran kapak *Tüm ürünler örnek daireye uygun tasarımda yapılacaktır.
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur (sadece boy aynalarda tasarımda revizeye gidilmiştir).
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumu net olmadığı için belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 15. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2021-2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (28 adet site içi villa) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Kiler: highgloss kapak, *Vestiyerler: lake kapak *Wc Lavabo + banyo: lake kapak + lake çerçeveli ayna *Eb. Banyo+Çamaşır Odası: highgloss kapak, *Eb. Giyinme Odası: lake çrv. camlı kapak Örnek daire Salon + Oturma Odası+Yatak Odaları+Hol: lake+ayna+ahşap kaplama
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre 52 adet daire projesinin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklifte teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir (*mutfak + kiler + ıslak hacimler, *vestiyerler).
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 16. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023)	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende (site içi villa) Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Giriş Ayakkabılık: highgloss kapak, *Dresuar Alanı: lake+boy ayna *Salon + Oturma Odası Tv Ünite ve Duvar Giydirmeler: lake+ahşap kaplama *Çocuk Odaları Gardırop+ Makyaj-Çalışma Alanları: al. çrv. camlı kapak+lake *Eb. Yatak Odası Başlık+Makyaj Alanı+Komodinler: lake *Eb. Giyinme Odası: alüminyum çerveli reflekte camlı kapak, taç ve baza lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teslim süresi teklife; üretim ölçüsü alınmasından itibaren 90-120 gün belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda fonksiyonel revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 17. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) ANKARA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut ve Ticari Merkezler (toplam 880 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Vestiyer+Dresuar Modülü: lake kapak *Wc Lavabo+ Banyolar: lake kapak, *Çamaşır Odası: lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe ve aventoslar dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmedi. Teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Müşteriyle 6 kez toplantı yapılmıştır. Elektrik tesisat yerleri mevcut tasarımda müdahale edilen yerlere göre belirlenmiştir. Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin kademeli üretilmesine kararlaştırıldı (1. ıslak hacimler, 2. mutfaklar, 3. vestiyer)
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, ürünlerin tasarımları fonksiyonel olarak revize edildi. Müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Ürünler kademeli şekilde hazırlandı. Islak hacimler teslim edildi, mutfaklar üretildi dağıtım listeleri hazırlandı, nakliye edildi, montaj yapılmadı. Vestiyer üretildi, dağıtım listeleri hazırlandı, nakliye edilmektedir.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 18. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (8 adet site içi villa) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak+ al. çrv. camlı kapak, *Vestiyerler: ahşap kaplama *Wc Lavabo + Banyolar: lake+kumlama ledli ayna, *Eb. Giyinme Odası: al. çrv. camlı kapak, *Örnek daire salon + oturma odası+yatak odaları+hol, tv ünite, duvar ve tavan giydirmeler: lake+ayna+ahşap kaplama
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre 27 adet villa projesinin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir. (*mutfak + kiler + ıslak hacimler, *vestiyerler)
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 19. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşterisi (2023) İSTANBUL	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Eb. Yatak Odası Tv Alanı + Gardırop: al. çerçevesli fümecanlı + mdfcam *Vestiyer: mat lak kapak, *Makine Dolabı: mat lak kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklifte teslim süresi 60 gün belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 20. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (heard quard office)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Tavan ve Duvar Giydirmeler: lake ve mdflam, *Çay Ocağı: suntalam kapak *Islak Hacimler: suntalam kapak, *Dolaplar ve Açık Raflar: lake ve mdflam kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 90-120 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 21. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşterisi (2023) İSTANBUL	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: mat lak kapak, *Islak Hacimler: mat lak kapak *Eb. Giyinme Odası: kapaksız suntalam gövde, *Çocuk Odası Dolapları: mat lak kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi 90 gün belirtildi..
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 22. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (34 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Vestiyer: Lake kapak *Islak Hacimler: Lake kapak, *Ebeveyn Giyinme Odası: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Teklif ilk haliyle (1. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 23. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (34 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi göre 90 gün belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Teklif ilk haliyle (1. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine ve mevcut mutfak kullanımına göre yerleşim yapıldı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Müşterinin tasarım ve üretim çiziminden sonra tercih ettiği mobilya mekanizma sistemleri olan aksesuarlara göre üretim çizimlerinin revize edilmesi ve teslim süresinin uzaması problemi oluşmuştur (1. Durum).

Çizelge 3.b. 24. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende (site içi villa) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Vestiyer: Lake kapak *Islak Hacimler: Lake kapak, *Çamaşır Odası: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Teklif ilk haliyle (1.Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 25. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022-2023) MUĞLA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (200 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Highgloss kapak, Vestiyer+Ayakkabılık: Highgloss kapak *Wc Lavabo + Banyolar: Highgloss kapak, Çamaşır Odası: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre 27 adet villa projesinin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin kademeli şekilde üretilmesine karar verilmiştir. (*Islak hacimler, mutfak, vestiyer ve en son ayakkabılık)
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı, üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 26. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (12 adet daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Highgloss+ alüminyum çerçeveli fümecamlı kapak, *Vestiyer: Highgloss kapak *Islak Hacimler: Highgloss kapak, *Çamaşır Makinesi Dolabı: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi 90 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Teklif ilk haliyle (1. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine ve mevcut mutfak malzeme özelliklerine göre yerleşim yapıldı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 27. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (2 adet örnek daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Highgloss+mdflam, *Ebeveyn Giyinme Odası: Kapaksız suntalam *Vestiyer Odası: Suntalam kapaksız, *Vestiyer Gizli Kapı: Lambri pofil kaplama *Islak Hacimler: Highgloss kapak, *Çamaşır Makinesi Dolabı: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi 90 gün belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3.b. 28. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (48 adet daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Mat lak kapak, *Vestiyer: Mat lak kapak *Islak Hacimler: Mat lak kapak, *Ebeveyn Giyinme Odası: Kapaksız suntalam
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 90 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine ve mevcut mutfakın malzeme özelliklerine göre yerleşim yapıldı, üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Müşterinin iskan alma durumları, şantiyenin hazır hale getirilememesi gibi durumlar neticesinde taahhüt verilen sürenin dışına çıkmış, teslim süresi uzamıştır (1. Durum).

Çizelge 3.b. 29. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2025) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Proje (81 adet Bungalov)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: alternatif 1: Lake kapak *Mutfak alternatif 2: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir ve üretilmesi mümkün olmayan yerlerde üretici firma iç mimarları tarafından üretilebilir tasarım revizelerine gidilmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Müşteri teklif üzerine herhangi bir revize talebinde bulunmadı, teklif reddedildi.

Çizelge 3.b. 30. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2025) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (ofis)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Giriş Alanı: Mdf lam malzeme, *Makam Odaları: Mdf lam+lambri *Mutfak: Mdf lam kapak, *Toplantı Odası: Mdf lam + ayna + profil kaplama lambri *Kolon ve Kiriş Giydirmeler: Mdf lam
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın iki boyutlu ölçülü çizimleri incelenmiştir. Mevcut tasarımdan üretilmesi mümkün olmayan yerlerde üretici firma iç mimarları tarafından üretilebilir tasarım revizelerine gidilmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Sabit mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revizesin talep etti. Müşteri verileri incelenen firmadan teklif üzerine herhangi bir revize talebinde bulunmadı, teklif reddedildi.

Çizelge 3.b. 31. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2025) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Proje (12 villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: mat lak kapak+ al. çrv. camlı kapak, *Kiler ve çamaşır od.: highgloss kapak *Vestiyer ve Rüzgarlık: lake kapak, *Wc lavabo + banyolar: mat lak +kumlama ledli ayna *Eb. giyinme odası: al. çrv. camlı + mat lak *Yatak odaları komodin + makyaj ve çalışma alanları: mat lak + lambri *Salon + ot. odası+yatak odaları+hol, tv ünite, duvar giydirmeler: mat lak + ayna
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Anlaşılmayan belirsiz bir çizim olmadığından tasarımda ve teknikte herhangi bir revizeye gidilmemiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgah işleri dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Teslim süresinin geç olmasından kaynaklı teklif ilk haliyle reddedildi.

Çizelge 3.b. 32. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2025) ANKARA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (52 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	* Eb. Giyinme Odası: al. Çerçevesi füm cam kapak, *Yatak Başlıkları: lake+ ayna *Salon + Oturma Od. Tv Duvarları ve Dekor Duvarlar: lake+ahşap kaplama
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmedi. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 60 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirilir ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle reddedildi.

Çizelge 3.b. 33. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (3+1 ve 4+1 örnek daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak, *Wc Lavabo ve Banyolar, *Çamaşır odası, *Vestiyer ve Dresuar alanı 1. alternatif: Mat lak kapak, 2. alternatif: Akrilik kapak *Salon ve oturma odası dekorlar: lake + ahşap kaplama, *Eb. yatak odası dekorlar: lake *Eb. giyinme odası: al. çrv. reflekte camlı kapak, taç ve baza lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlarla hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmedi. Teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, fiyatta revize yapılması üretici firma tarafından uygun bulunmadığı için tamamen reddedildi.

Çizelge 3.b. 34. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (132 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: highgloss kapak, *Vestiyer: highgloss kapak *Wc Lavabo ve Banyolar: highgloss kapak, *Çamaşır Odası: highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesua işleri güncel fiyatlarla hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe ve aventoslar dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmedi. Teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, fiyatta revize yapılması üretici firma tarafından uygun bulunmadığı için tamamen reddedildi. (1. Durum)

Çizelge 3.b. 35. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (müstakil villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak 1: lake kapak, *Mutfak 2: highgloss kapak *Vestiyerler: lake kapak + lake dekor + ayna, *Islak Hacimler: lake kapak, *Çamaşır Odası: highgloss kapak *Tv Üniteleri: lake boyalı, *Çocuk Odaları: highgloss kapak+yongalam+lambri *Eb. Yatak Odası: highgloss kapak+ayna, *Eb. Giyinme Odası: highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgah işleri dahil edilmedi. Teslim süresi 120 gün belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve reddedildi.

Çizelge 3.b. 36. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) ANKARA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (122 adet site içi daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: highgloss kapak, *Banyolar: suntalam kapak, *Vestiyer: lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgah işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumu net olmadığı için belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve reddedildi.

Çizelge 3.b. 37. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Projesi (site içi daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak, alternatif 1: akrilik+mdflam kapak, alternatif 2: lake+ahşap kaplama kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgah işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirilir ve reddedilir.

Çizelge 3.b. 38. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) İSTANBUL	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (24 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Vestiyer: highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik ve tezgah işleri dahil edilmedi. Teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve reddedildi.

Çizelge 3.b. 39. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (müstakil konut)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Kiler: highgloss kapak, *Hol Depolama Dolabı: lake kapak *Wc Lavabo + Banyolar: ahşap kap.+ kumlama ledli ayna, *Çamaşır Odası: highgloss kapak *Vestiyerler+Ayakkabılık: lake+ahşap kaplama, *Eb. Giyinme Odası: al. çerçveli camlı kapak,
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumu net olmadığı için belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve reddedildi.

Çizelge 3.b. 40. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende proje (müstakil konut)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Kiler ve Çamaşır Odası: highgloss kapak *Vestiyer: lake kapak, *Eb. Giyinme Odası: al. çrv. camlı kapak *Çocuk Giyinme Dolapları: highgloss kapak, *Çocuk Odası: lake çerçveli *Salon Tv Ünitesi: ahşap kaplama, *Wc-Lavabo+Banyolar: ahşap kaplama ve lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 60 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle reddedildi.

Çizelge 3.b. 41. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (12 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Salon + Oturma Odası Dekor ve Tv Duvarları: ahşap kaplama+lake * Eb. Giyinme Odası: al. çerçveli camlı kapak *Çocuk odaları Dolaplar+Çalışma Alanı: lake kapak, *Çocuk Od. Yatak Başlığı: kumaş+lake *Vestiyer: ahşap kaplama + lake + ayna, *Balkon Dolapları: ahşap kaplama ve lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle reddedildi.

Çizelge 3.b. 42. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (16 adet daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: highgloss kapak, *Wc-Lavabo+Banyolar: highgloss kapak *Vestiyer: highgloss kapak, *Ayakkabılık Puf Alanı: puf kumaş alanı+suntalam kapak *Eb. Giyinme Odası: kapaksız suntalam gövde
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplandı, satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmedi. Teslim süresi 60 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle reddedildi

Çizelge 3.b. 43. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (52 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Vestiyer+Vestiyer İç Makine Dolabı: lake kapak *Wc-Lavabo+Banyolar: ahşap kaplama ve lake, *Giriş Seperatör: ahşap kaplama * Eb. Giyinme Odası: al. Çerçevesi fümecam kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmedi. Teslim süresi 60 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 44. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşterisi (2023) İSTANBUL	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (52 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: highgloss kapak, *Vestiyer: lake kapak *Wc-Lavabo+Banyolar: highgloss+mdflam kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmedi. Teslim süresi 60 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 45. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşterisi (2023) İSTANBUL	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (343 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak(vestiyer içinde): lake kapak, *Wc-Lavabo+Banyolar: lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmedi. Teslim süresi 60 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 46. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (16 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*İki Kişilik Dolap: mdflam kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmedi. Teslim süresi 60 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 47. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (52 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	* Eb. Giyinme Odası: al. Çerçevevi fümecam kapak *Salon + Oturma Od. Tv Duvarları ve Dekor Duvarlar: lake+ahşap kaplama *Yatak Başlıkları: lake+ ayna
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 60 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 48. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Kiler: Highgloss kapak, *Vestiyer: Lake kapak *Islak Hacimler: Lake boyalı, *Çalışma Odası: Lake kapak, *Eb. Giyinme Od.: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi 60 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 49. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak ve Kızartma Mutfağı : Lake kapak, *Portmanto/Vestiyer: Lake kapak *Çamaşır Odası: Lake kapak, *Islak Hacimler: Lake kapak *Kitaplık: Lake kapak, *Ebeveyn Giyinme Odası: Lake kapaklı
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 50. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (78 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Portmanto/Vestiyer: Lake kapak *Çam. Odası: Lake kapak, *Islak Hacimler: Lake kapak, *Eb. Giyinme Odası: Lake kapaklı
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 51. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (126 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Highgloss kapak, *Portmanto/Vestiyer: Highgloss kapak *Çamaşır Odası: Highgloss kapak, *Islak Hacimler: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 52. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2023) İSTANBUL	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (34 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Banyo: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 53. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (126 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak ve Kızartma Mutfığı: Highgloss kapak *Portmanto/Vestiyer: Highgloss kapak, *Islak Hacimler: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 54. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşterisi (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Vestiyer: lake kapak, *Islak Hacimler: Lake kapak *Ebeveyn Giyinme Odası: Lake çerçeveli cam kapaklı *Duvar Dekor: Mdf lam + ayna + profil kaplama lambri
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımdan üretilmesi mümkün olmayan yerlerde üretici firma iç mimarları tarafından üretilebilir tasarım revizelerine gidilmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 55. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşterisi (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Islak Hacimler: Lake kapak, *Ebeveyn Giyinme Odası: Lake kapaklı
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımda üretilmesi mümkün olmayan yerlerde üretici firma iç mimarları tarafından üretilebilir tasarım revizelerine gidilmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 56. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Vestiyer: Lake kapak *Islak Hacimler: Lake kapak, *Ebeveyn Giyinme Odası: Kapaksız suntalam
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 57. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Vestiyer: Lake kapak, *Yüklük: Lake kapak *Islak Hacimler: Lake kapak, *Çamaşır Makinesi Dolapları: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 58. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (12 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Highgloss kapak, *Vestiyer: Highgloss kapak *Islak Hacimler: Highgloss kapak, *Çamaşır Makinesi Dolapları: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3.b. 59. Müşteriye ait veri analizi

Referans Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut Projesi (100 daire)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Membran kapak, *Vestiyer: Membran kapak *Islak Hacimler: Membran kapak, *Çamaşır Makinesi Dolapları: Membran kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3. c. 1. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşterisi (2025) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (müstakil konut)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Alternatif 1: Mat lak kapak, Alternatif 2: Lake kapak *Kilere Geçiş Mobilya Giydirme Gizli Kapı: lake boyalı
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın 3D görselleri incelenmiştir. Tasarımlar gerçek ölçüde tam oturmadığı için üretici firmanın iç mimarları tarafından yeniden tasarım yapılmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe, bir adet şişelik ve bir adet aventos kalkar kapak sistemi dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi teklife; 90-120 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Sabit mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Müşteri ekonomik olan malzemeyi seçti, mevcut tasarımda değişikliğe gitti. Teklif onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlendi. Ürünlerin tek seferde üretilmesi kararlaştırıldı.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekânın ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı. Üretim ölçüleriyle çizilen teknik çizim müşteriden onay alındı. Üretim için çizimler atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler hazırlandı. Nakliye edildi. Montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Mutfak dolaplarının kapakları, müşterinin onayladığı mat lak panel ürünü temin edilemediğinden highgloss kapak malzemesi kullanılmış, müşteri onayladığı ürünü talep ettiği için teslim süresi uzamıştır. (1. ve 2. Durum)

Çizelge 3. c. 2. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşterisi (2023-2024)	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Kiler: lake kapak, *Islak Hacimler: lake kapak *Vestiyerler: lake kapak + ahşap görünümlü mdflam duvar giydirme *Eb. Giyinme Od.: alüminyum çerveli reflekte camlı kapak, Örnek daire Salon + Oturma Od. Tv ünite: lake+ayna+ahşap kaplama
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi şantiyenin hazır olma durumu net olmadığı için belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Müşteri talepleri netleşmesi adına 3 kez toplantı yapılmıştır. Elektrik tesisat yerleri mevcut tasarımda müdahale edilen yerlere göre belirlendi. Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin tek seferde üretilmesi kararlaştırıldı.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda fonksiyonel revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı. Üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Müşteri kaynaklı mutfak alanında davlumbaz elektrik yeri ada mutfaktaki ocağın yerleşeceği ölçülere uygun konumlanmadığı için teslim süresi uzamıştır (4. Durum).

Çizelge 3. c. 3. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende (müstakil villa) Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Mat lak kapak, *Vestiyer/Ayakkabılık: Lake kapak *Islak Hacimler: Lake kapak, *Çamaşır Odası: Highgloss kapak *Ebeveyn Giyinme Odası: Alüminyum çerçeveli camlı kapak *Tv Üniteleri+Dekor Duvar Giydirmeler: Mdf lam/lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmedi. Teklifte teslim süresi 90 gün olarak belirtildi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirilir ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklifteki ürünlerde malzeme değişikliğine gidildi. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik ve tesisat yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Sabit donatıların montajının yapılacağı mekanlar müşteri kaynaklı montaja hazır olmadığı için teslim süresi uzamıştır (1. Durum).

Çizelge 3. c. 4. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşteri (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Bodrum Mutfak: Lake kapak, *Islak Hacimler: Lake kapak, *Vestiyerler: Lake kapak + mdf lam seperatör *Eb. Giyinme Odası: kapaksız suntalam gövde, *Antre yüklük depolama dolabı: lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mimari proje üzerinde tasarım yapılan yerleşime göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar işleri hesaplandı, satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe, iki adet çamaşır sepeti ve 1 adet şişelik dışındaki aksesuarlar dahil edilmedi. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmedi. Teslim süresi; 90 gün belirlendi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirilir ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklifteki ürünlerde malzeme değişikliğine gidildi. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Müşteri talepleri netleşmesi adına 2 kez toplantı yapıldı. Elektrik tesisat yerleşime göre belirlendi. Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verildi.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, 3d görseller hazırlandı. Son kez müşteriden onay alındı, üretim çizimleri yapıldı. Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır, kısa sürede sorunsuz teslim edildiği için müşteri memnuniyeti kazanılmıştır.

Çizelge 3. c. 5. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (müstakil villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake+al. çrv. camlı +ahşap kap. Kapak, *Kiler: highgloss kapak *Vestiyer odası: lake kapak, *Eb. Giyinme Odası: al. Çrv. reflekte camlı kapak, *Çamaşır Odası: highgloss kapak, *Wc-Lavabo+Banyolar: lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe ve aventoslar dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi 90-120 gnü olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, fiyatta revize yapılması üretici firma tarafından uygun bulunmadığı için tamamen reddedildi.

Çizelge 3. c. 6. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşterisi (2024) İSTANBUL	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (1 adet site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Vestiyer: lake kapak *Çamaşır Odası: highgloss kapak, *Wc Lavabo + Banyolar: lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmedi. Teklife teslim süresi şantiyenin hazır olma durumu net olmadığı için belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve teklif reddedildi.

Çizelge 3. c. 7. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşteri (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	1. Alternatif: mat lak kapaklı, 2. Alternatif: lake kapaklı
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlendi. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmedi. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmedi. Teklife teslim süresi belirtilmedi.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle reddedildi.

Çizelge 3. c. 8. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	1. Alternatif: mat lak kapaklı, 2. Alternatif: lake kapaklı
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle reddedildi.

Çizelge 3. c. 9. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	1. Alternatif: highgloss kapaklı, 2. Alternatif: lake kapaklı
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle reddedildi.

Çizelge 3. c. 10. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Projesi (müstakil konut)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak, *Kiler ve Çamaşır Odası: highgloss kapak *Vestiyer: lake kapak, *Salon+Oturma Od. Tv Üniteleri: ahşap kaplama *Wc-Lavabo+Banyolar: ahşap kaplama-lake, *Eb. Giyinme Odası: kapaksız suntalam gövde *Çocuk Giyinme Dolapları: lake kapak, *Çocuk Odası: lake çerçeveli
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 60 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	1. Duruma göre teklif ilk haliyle reddedildi.

Çizelge 3. c. 11. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşteri (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (34 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Highgloss kapak, *Vestiyer: Highgloss kapak, *Islak Hacimler: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik ve tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3. c. 12. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşterisi (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Vestiyer: Lake kapak *Islak Hacimler: Lake kapak, *Çamaşır Makinesi Dolapları: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3. c. 13. Müşteriye ait veri analizi

Vitrin Müşterisi (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Giriş Alanı: Mdflam, *Makam Odaları: Mdflam+suntalam, *Dinlenme Odası: Mdflam *Mutfak: Highgloss kapak, *Toplantı Odası: Mdflam + ayna + profil kaplama lambri
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Mevcut tasarımdan üretilmesi mümkün olmayan yerlerde üretici firma iç mimarları tarafından üretilebilir tasarım revizelerine gidilmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3. d. 1. Müşteriye ait veri analizi

Mimarlık Ofisi Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake + Ahşap kaplama kapak, *Kiler: Highgloss kapak, *Vestiyerler: Lake kapak *Islak hacimler: Lake kapak, *Eb. Giyinme Odası: Kapaksız suntalam gövde
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Anlaşılmayan belirsiz bir çizim olmadığından tasarımda ve teknikte herhangi bir revizeye gidilmemiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Güncel tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri güncel fiyatlara göre hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe ve aventoslar dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi şantiyenin hazır olma durumu net olmadığı için belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	*Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklifteki ürünlerde malzeme değişikliğine gidildi. Teklif son haliyle onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Müşteri talepleri netleşmesi adına 3 kez toplantı yapılmıştır. Elektrik tesisat yerleri mevcut tasarımda müdahale edilen yerlere göre belirlenmiştir. Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda fonksiyonel revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı ve üretim için atölyeye gönderildi
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı. Nakliye edildi. Montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Üretim çizimlerine göre ayarlanan mekân içi düzenlemelerin doğru ve eksiksiz yapılmamasından kaynaklı kilere geçiş alanı duvar boşluğu yeniden yapılacağı için teslim süresi uzamıştır. (4. Durum ve 1. Durum)

Çizelge 3. d. 2. Müşteriye ait veri analizi

Mimarlık Ofisi Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi teklife; üretim ölçüsü alınmasından itibaren 90-120 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Teklif tek seferde onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden yerleşim yapıldı. Son kez müşteriden onay alındı. *Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler hazırlandı. *Nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Mutfak alanında bulaşık makinesi ankastre mobilya kapağı ölçüleri hatalı olduğu için müşteriye ürünler tam teslim edilememiş, müşteri mobilyaları kullanım esnasında hata giderildiği için müşteri memnuniyetsizliği oluşmuştur. (2. Durum)

Çizelge 3. d. 3. Müşteriye ait veri analizi

İç Mimarlık Ofisi Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (site içi villa)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Dekor Boy Aynalar: lake çerçevesi, *Eb. Giyinme Odası: lake Çerçevesi camlı kapak, *Çalışma Odası: lake+profil kaplama lambri+mdflam, *Hol-Salon: çıta içi ayna dekorlar
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur. (sadece boy aynalarda tasarımda revizeye gidilmiştir)
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi net olmadığı için belirtilmemiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklif onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Tasarım firma iç mimarı tarafından müşteri talepleri doğrultusunda ilerlediği için elektrik yerleri tasarıma göre belirlenmiştir. Ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Tüm dairelerin mobilya yapılacak mekanlarının ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda revizelere gidildi. Son kez müşteriden onay alındı, üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	*Tüm ürünler tek seferde hazırlandı. *Dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Çizelge 3. d. 4. Müşteriye ait veri analizi

İç Mimarlık Ofisi Müşterisi (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: lake kapak + ahşap görünümlü mdflam kapak, suntalam gövde
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mimari proje üzerinde tasarım yapılan yerleşime göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuarlar hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe, başçek dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Teslim süresi 90 gün belirlenmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmalarının hazırladığı teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasına teklifin revize edilmesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Müşteri talepleri netleşmesi adına 4 kez toplantı yapılmıştır. Elektrik tesisat yerleşime göre belirlenmiştir. Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verilmiştir.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mutfak alanının ölçüleri alındı, rölöve ölçülerine göre tasarım değiştirilmeden ergonomik ölçülerde yerleşim yapıldı, ölçü uyuşmayan yerlerde tasarımda fonksiyonel revizelere gidildi. *Son kez müşteriden onay alındı. Çizimler atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; kademeli şekilde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Müşterinin tasarım desteği aldığı içmimarlık ofislerinin sabit donatı elemanlarının montajına hazır olması gereken saha düzenlemeleri geciktiği için ve müşteri tarafından tasarlanan sabit donatıların tasarımında malzeme ve işlev revizesine gidildiği için belirlenen sürede teslim edilemeyen ürünlerin teslim süresi uzamıştır (1. Durum).

Çizelge 3. d. 5. Müşteriye ait veri analizi

İçmimarlık Ofisi Müşterisi (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak *Islak Hacimler: Lake kapak *Vestiyerler: Lake kapak + dresuar arkası boy ayna
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Tüm sabit donatılar üretici mobilya firmasının iç mimarları tarafından müşterinin istek ve talepleri doğrultusunda tasarlanmıştır.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mimari proje üzerinde tasarım yapılan yerleşime göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışında aksesuarlar dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi; üretim ölçüsü alındıktan sonra 90 gün belirlenmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin fiyat olarak revize edilmesini talep etti. Teklifteki ürünlerde malzeme değişikliğine gidildi. Teklif son haliyle (4. Adım) onaylandı.
4. AŞAMA (Üretime Ön Hazırlık)	*Müşteri talepleri netleşmesi adına 2 kez toplantı yapılmıştır. Elektrik tesisat yerleşime göre belirlenmiştir. Şantiye son düzenlemelerden sonra kontrol edilmiş, ürünlerin tek seferde üretilmesine karar verildi.
5. AŞAMA (Üretim Süreci)	*Mobilya yapılacak mekanların ölçüleri alındı, mekanların rölöve ölçülerine göre yerleşim yapıldı, 3d görseller hazırlandı. Son kez müşteriden onay alındı, üretim çizimleri yapıldı. *Üretim için atölyeye gönderildi.
6. AŞAMA (Teslim Süreci)	Tüm ürünler; tek seferde hazırlandı, dağıtım listelerine göre paketlenildi, nakliye edildi, montajı tamamlandı ve teslim edildi.
Müşteri Tavrı ve Süreç Yönetiminde Karşılaşılan Problemler	*Lake boyalı ürünlerin bekleme süresinden kaynaklı teslim süresi uzamıştır (1. Durum).

Çizelge 3. d. 6. Müşteriye ait veri analizi

İç Mimarlık Ofisi Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel perakende (site içi villa) proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Vestiyer odası: al. çerçeve camlı kapak +mdflam, *Dekor Duvarlar: ahşap kaplama *Çocuk Odaları Gardırop+ Makyaj-Çalışma Alanları: camlı kapak+lake *Çocuk Odaları Yatak Başlıkları: kumaş kaplama+mdflam+gold çıta *Eb. Yatak Odası Makyaj Alanı: lake+ayna, *Komodinler: lake *Eb. Giyinme Odası: al. çrrv. reflekte camlı kapak, taç ve baza lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Anlaşılmayan belirsiz bir çizim olmadığından tasarımda ve teknikte herhangi bir revizeye gidilmemiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. *Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. *Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. *Teslim süresi teklife; üretim ölçüsü alınmasından itibaren 90-120 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, fiyatta revize yapılması üretici firma tarafından uygun bulunmadığı için tamamen reddedilir.

Çizelge 3. d. 7. Müşteriye ait veri analizi

İç Mimarlık Ofisi Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (ofis)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Dekor Duvar Giydirmeler + Tavan Giydirmeler: ahşap gör. mdflam+highgloss *Islak Hacim: lake kapak, *Tv Üniteleri: lake boyalı+mdflam *Makam Masa Arka Duvar: lake
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi 90-120 gnü olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve reddedildi.

Çizelge 3. d. 8. Müşteriye ait veri analizi

İç Mimarlık Ofisi Müşterisi (2024) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje (kafe)
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Servis mutfak: lake+ahşap kaplama, *İç mutfak: highgloss kapak *sedirler, *Bar alanı: ahşap kaplama
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi 90-120 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi ve reddedildi.

Çizelge 3. d. 9. Müşteriye ait veri analizi

İç Mimarlık Ofisi Müşterisi (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak 1: lake kapak, *Mutfak 2: highgloss kapak *Vestiyerler: lake kapak + lake dekor + ayna, *Tv Üniteleri: lake boyalı *Islak Hacimler: lake kapak, *Çamaşır Odası: highgloss kapak *Eb. Yatak Odası: highgloss kapak+ayna, *Eb. Giyinme Odası: highgloss kapak *Çocuk Odaları: highgloss kapak+yongalam+lambri
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mimari proje üzerinde tasarım yapılan yerleşime göre projenin ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışında aksesuarlar dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teslim süresi; üretim ölçüsü alındıktan sonra 90 gün belirlenmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3. d. 10. Müşteriye ait veri analizi

İçmimarlık Ofisi Müşterisi (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Tv Ünitesi: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3. d. 11. Müşteriye ait veri analizi

İçmimarlık Ofisi Müşterisi (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Lake kapak, *Kiler: Highgloss kapak, *Salon Duvar Dekorları: Lake kapaklı *Balkon Dolap: Lake kapak, *Misafir Dolap: Lake kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif (4. Adım) reddedildi.

Çizelge 3. d. 12. Müşteriye ait veri analizi

İç Mimarlık Ofisi Müşterisi (2023) KONYA	
PROJE TİPİ:	Toplu Konut (126 adet site içi daire) Projesi
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Mutfak: Highgloss kapak, *Portmanto/Vestiyer: Highgloss kapak *Çamaşır Odası: Highgloss kapak, *Islak Hacimler: Highgloss kapak
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımlar üretilebilir olduğundan yeniden tasarım yapılmamış olup mevcut tasarıma uyulmuştur.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, mermer-porselen vb. tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif (4. Adım) reddedildi.

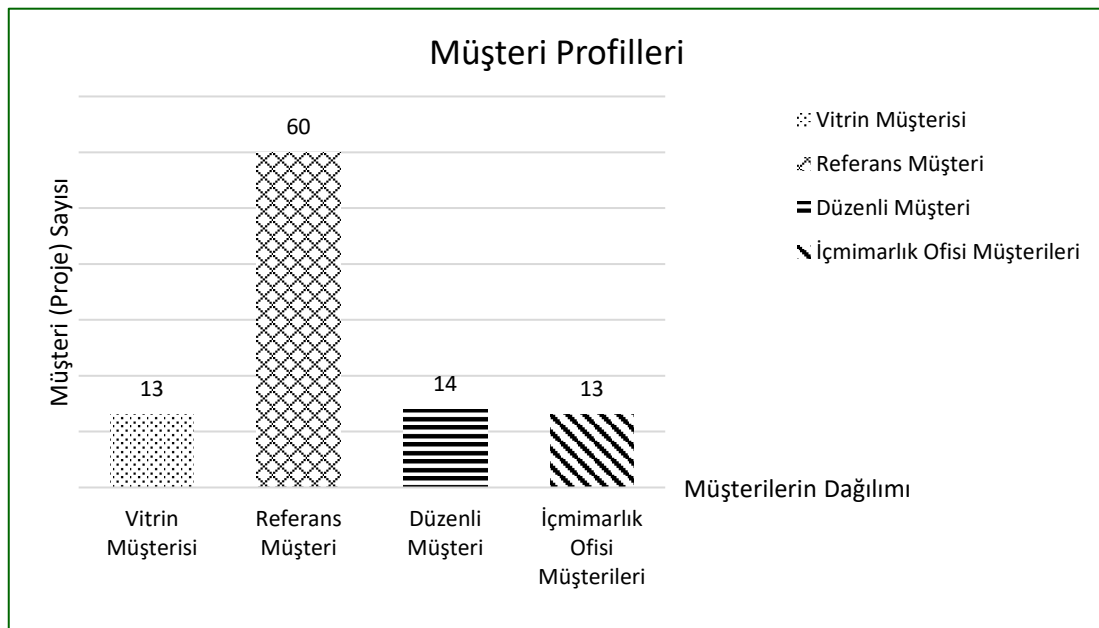
Çizelge 3. d. 13. Müşteriye ait veri analizi

İçmimarlık Ofis Müşterisi (2022) KONYA	
PROJE TİPİ:	Özel Perakende Proje
TALEP EDİLEN MOBİLYALAR:	*Giriş Alanı: Mdflam malzeme, *Makam Odaları: Lake boyalı *Mutfak: Highgloss kapak, *Misafir Odası: Mdflam + ayna + profil kaplama lambri
Teklif Hazırlama ve Değerlendirme Süreci	
1. AŞAMA (Tasarım Durumu)	Mevcut tasarımın teknik şartnamesi ve çizimleri incelenmiştir. Tasarımda üretilmesi mümkün olmayan yerlerde üretici firma iç mimarları tarafından üretilebilir tasarım revizelerine gidilmiştir.
2. AŞAMA (Teklif Hazırlama)	*Mevcut tasarıma göre ahşap işleri, hırdavat işleri, aksesuar (mekanizma) işleri, ayna işleri hesaplanmış olup satış fiyatları belirlenmiştir. Teklife çekmece, menteşe dışındaki mobilya mekanizmaları dahil edilmemiştir. Led elektrik işleri, tezgâh işleri dahil edilmemiştir. Teklifte teslim süresi şantiyenin hazır olma durumuna göre 90 gün olarak belirtilmiştir.
3. AŞAMA (Teklif Durumu) (Red/Kabul)	Mobilya firmaları tarafından verilen teklifler müşteri tarafından değerlendirildi, işi vermek istediği mobilya firmasından teklifin revizesini talep etti. Teklif son haliyle (4. Adım) reddedildi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

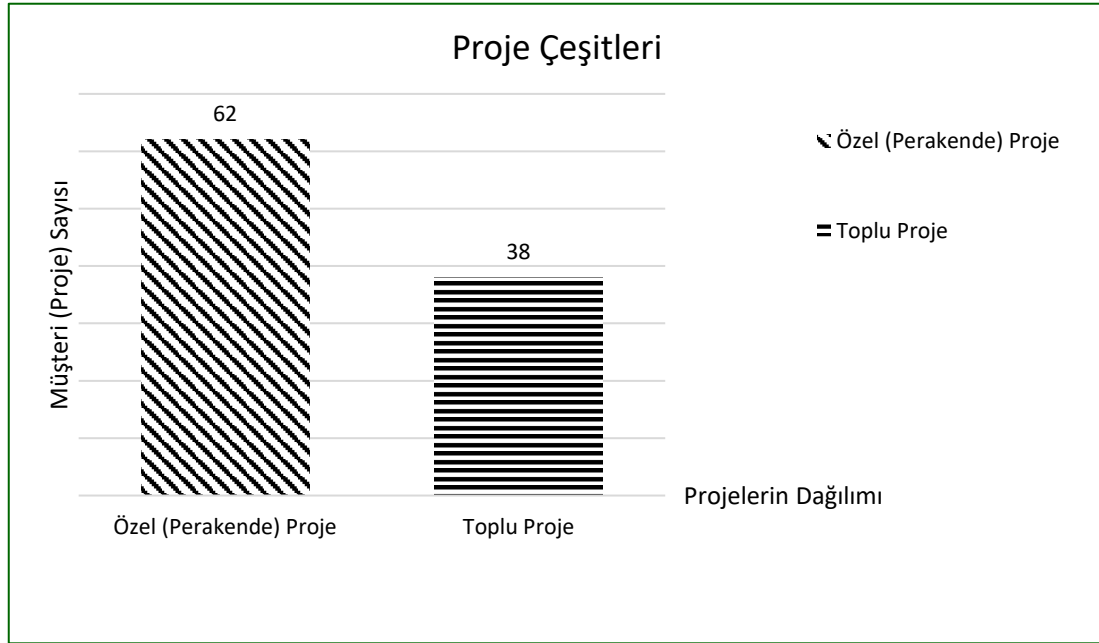
Yüz adet müşterinin mimari projelerine dair talep ettikleri sabit donatı tekliflerinin onaylanma veya reddedilme durumları, teklifi onaylanan üretim süreci başlayan sabit donatı elemanlarının tasarım, üretim ve teslim süreçlerinin incelendiği tablodan elde edilen veriler aşağıda yer alan grafik ve şekillendirmelerle şematize edilmiştir:

Şekil 4. 1. Müşteri Profilleri (grafik)

Şekil 4.1’ de yer alan müşteri profillerinin gösterildiği grafiksel verilere göre yüz müşteride altmış müşterinin kapsadığı oranla en çok “Referans Müşteri” teklif talebinde bulunmuştur. Bu oranın yüksek olmasında etki eden faktörler arasında, firmanın pazarlama departmanında yer alan satış uzmanlarının güncel mimari projeleri gezmesi, firmasını tanıtmayı ve referans olarak teslim edilen projelerin yer aldığı sunumlar hazırlamasıyla referans müşteri tipinin artışına katkı sağlamaktadır. Bir başka açıdan teslim edilen projelerin sahibi veya yürütücüsü firmalar iş sisteminden, müşteri ilişkilerinden memnun kaldığı sabit donatı imalat firmalarını yeni projelerinde de önceliği olmaktadır. Firmanın büyüme ve pazar payını etkileyen bir başka müşteri tipi olan “Düzenli Müşteri” tablodaki yüz projeden on dört müşterinin firmayla

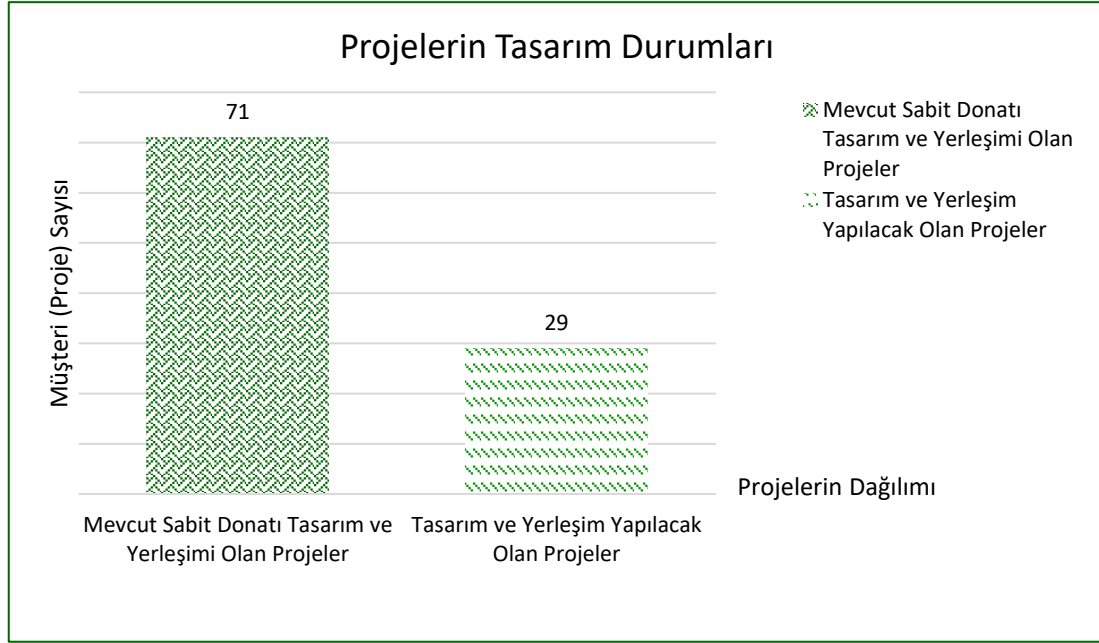
devamlı iş yapan müşterileri kapsamaktadır. Burada müşterinin tarzı, mimari projelerindeki kimliği sabit donatı tasarımlarına yansıdığı ve firma çalışanlarıyla iletişim güçlü olduğu için üretim süreci daha kolay ve pratik geçmektedir. Bunun yanında düzenli müşteri veya referans müşteriye aday olabilecek on üç adet vitrin müşterileri yer alır ve sabit donatı imalat firmalarının showroom mağazalarının atmosferi, estetik görüntüsü, firma bünyesinde çalışan iç mimarın iletişimi dili gibi hususlar bu müşteri tipinin artışında etkilidir.

Şekil 4. 2. Proje Çeşitleri

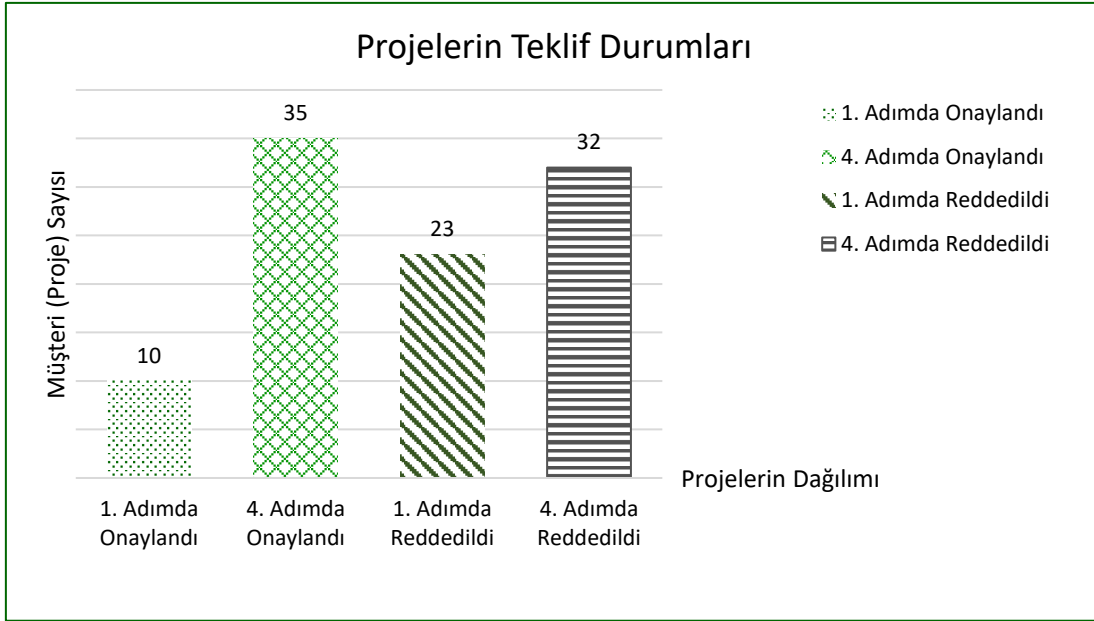
Şekil 4.2’ de yer alan grafik üzerinde proje çeşitlerinin gösterildiği verilere göre yüz müşteride altmış iki müşterinin kapsadığı oranla en çok “Özel (Perakende) Proje” tipi teklif talebinde bulunulmuştur. Konut ve diğer (restoran, kafe, ofis, hastane, klinik, okul vb.) olarak sınıflandırılan mekân tipleri arasında 52 adet proje konut mekanlarını oluştururken, 10 adet proje diğer mekân tiplerine talep edilen sabit donatıların teklif miktarını oluşturmaktadır. Restoran, kafe, ofis, okul vb. diğer mekanların yerleşim planları, işlevleri farklı olduğu için mekâna ve kullanıcıya özgü özel perakende proje tiplerinde daha çok görülmektedir. Tabloda yer alan yüz müşteriden otuz sekizi “Toplu Proje” tipini oluşturmaktadır. Toplu projeleri de konut mekanları ve diğer mekanlar olarak sınıflandırdığımızda müşteri veri analizlerine daire oluşturulmuş çizelgelerde ve Şekil 4.2’ de yer aldığı üzere toplu projelerde konut

mekanları haricinde diğer mekân tiplerinden toplu şekilde teklif talebinde bulunulmamıştır. Çünkü toplu projelerde çoğunlukla mekân işlevleri standart aynı işlevde olduğu için kişiye ve mekâna özgü projeler, mekânın temel sabit donatı işleri tamamlandıktan sonra kullanıcının zevkine, istek ve gereksinimlerine göre imal edilmektedir. Dolayısıyla farklı kullanıcıların farklı istek ve gereksinimleri mekâna özgü donatı tasarımını desteklemektedir.

Şekil 4. 3. Projelerin Tasarım Durumları

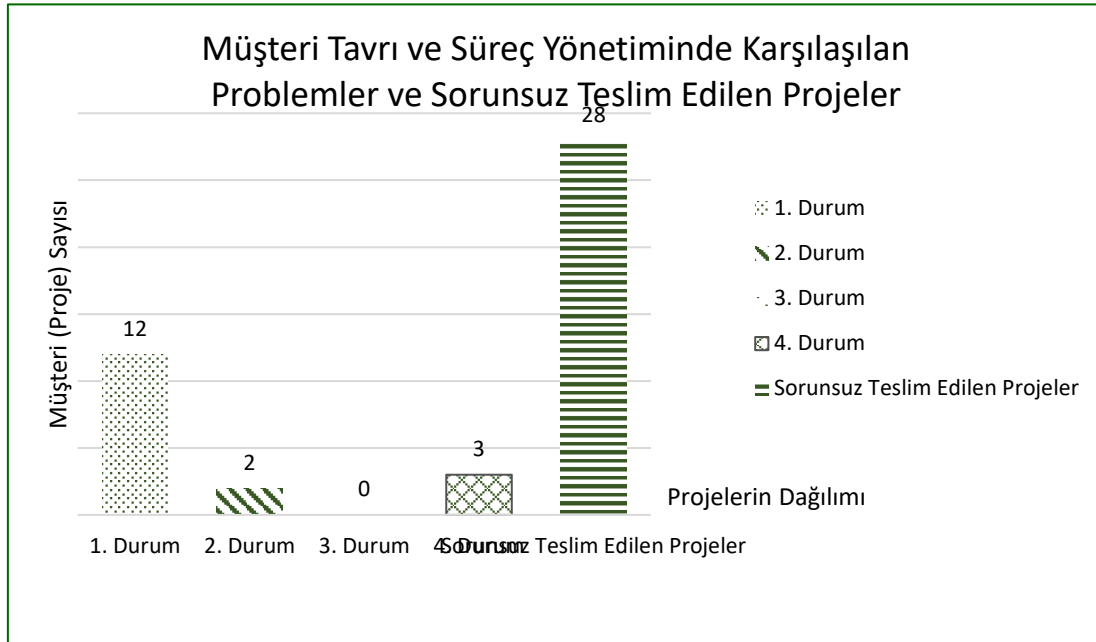
Şekil 4.3’ de yer alan projelerin tasarım durumlarına göre yüz adet incelenen projenin yetmiş bir tanesi tasarımı yapılmış bir şekilde sabit donatı imalat firmasından teklif talep ederken, yirmi dokuz tanesi mekân tasarımıyla alakalı bir çalışma yapmamış, sabit donatı imalat firmasında çalışan iç mimarlardan donatı elemanlarının tasarımı için çözüm önerileri talep etmiştir. Mekân tasarımı mevcutta olmayan yirmi dokuz adet projede müşteri, sabit donatı elemanları dışında tüm mekân öğelerine kendisi karar verir fakat elektrik-tesisat-havalandırma-ısıtma gibi sistemler donatı tasarım ve imalatını etkilediği için firma iç mimarıyla beraber hareket etmelidir. Sabit donatı elemanına tasarım yapılırken mekânın fiziki özelliklerine de dikkat edilmelidir.

Şekil 4. 4. Projelerin Teklif Durumları

Şekil 4.4’ te yer alan grafikte, müşterilere ait veri analizlerinin oluşturulmuş çizelgelerde yer alan yüz müşterinin talep ettiği tekliflerin son durumları belirtilmiştir. Satış fiyatlarına göre belirlenen tekliflerin ilk aşamasında yüz müşterinin projesi arasında yirmi üç müşterinin projesi ilk seferde reddedildi. Teklif ilk seferde reddedilmediği durumda geriye kalan yetmiş yedi adet proje sahibi müşterilerin teklifinde satış fiyatı revizesine gidilmiştir. Satış fiyatı revizesi üzerine malzeme değişikliğine ve ürün eksiltilmeye de giden projelerde dahil olmak üzere yüz müşteri projesinden otuz ikisine hazırlanan sabit donatıların teklifi 4. Adımda müşteri tarafından reddedilmiştir. Yüz müşteriden teklif olarak onaylanan ve imalatı planlanan projelerin on tanesi teklifte herhangi bir değişiklik yapılmadan tek seferde onaylanmıştır. Teklifte satış fiyatında revizeye gidilen, malzeme değişikliği ve ürün eksiltilmesiyle oluşan otuz beş adet projenin teklifleri ilk aşama yerine 2,3,4. adımlarda onaylanmıştır. Kırk beş adet müşterinin projesine verilen teklif onaylanmış, elli beş adet müşterinin projesine verilen teklif reddedilmiştir. Reddedilen tekliflerin oran olarak fazla olmasındaki sebeplerden bir tanesi de sektördeki hitap edilen hedef kitle ve piyasadaki pazar payıdır. Firmanın kapasitesini, kurumsallığını, profesyonel bir fabrika sistemiyle her kesime hem ekonomik hem de iş sistemi olarak uymayan

büyük ölçekli işletmeler özellikle hitap ettiği hedef kitle doğrultusunda giderlerini hesaplayarak satış fiyatını belirlemektedir.

Şekil 4. 5. Müşteri tavrı ve süreç yönetimi

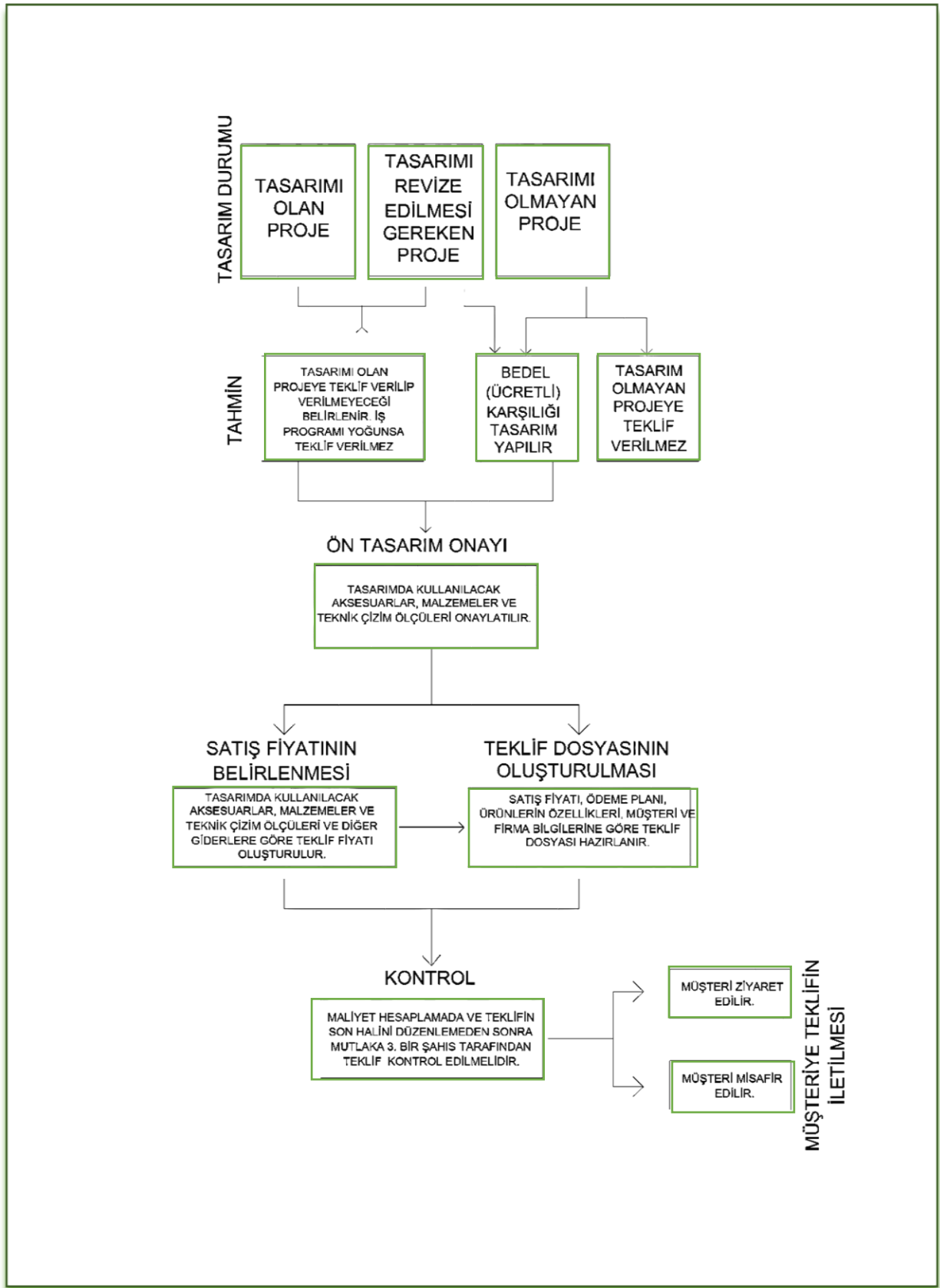
Şekil 4.5’ te yer alan grafiksel oranlara göre yüz projeden yalnızca on yedi projede süreç yönetiminde teknik problemlerle karşılaşılmıştır. Müşterinin saha sisteminin bozulduğu, sabit donatı montajı öncesi planlanan işlerin hatalı veya eksik olması durumunda teklif ve sözleşmelerde belirtilen sabit donatıların mekâna montajı ve teslim süresi uzamakta dolayısıyla 1. Durumdaki on iki adet projenin tesliminde karşılaşılan problemlerin sınıfına girmektedir. Yüz müşteri projesinde iki adet müşteri projesindeki ürünlerin tesliminde yaşanan üretim hatalı veya hasarlı olan sabit donatı elemanlarının iadesi kabul edilmiş ürünler eksiksiz ve sorunsuz bir şekilde teslimi tamamlanmıştır. Verilerin toplandığı ve tabloya aktarıldığı sabit donatı imalat firmasının montaj ve işçilik sistemi taşeron işinde uzman ustalara bırakılmaktadır. Her işin profesyonel şekilde yapılmasını mümkün kılan bu sistemde işveren ve işçi arasındaki hak edişler, yapılan işin hesaplanması, teslim süresi gibi durumlar sorunsuz ilerlemelidir. Yüz adet müşterinin en çok talep ettiği usta montajcılar alanında uzman ekiplerden oluştuğu takdirde nakliye ve montaj aşamasında bir problem yaşanmamıştır. Sabit donatıların teslim öncesi mekânın hazırlanması, sabit donatıların yerleşimlerine göre diğer araçların belirlenmesi gerekir. Bu iş planlamalarının

aksaması ve eksik yapılması durumunda ürünler yanlış montajlanabilir, üretim de yeniden imalatlara gidilebilir ve teslim süresi uzayabilmektedir. Üretim sürecinde müşteri tavrı ve süreç yönetiminde karşılaşılan problemler başlığında 4. Durumda yer alan, yüz müşteri projesinde üç müşterinin karşılaştığı problemler olarak sınıflandırılabilir.

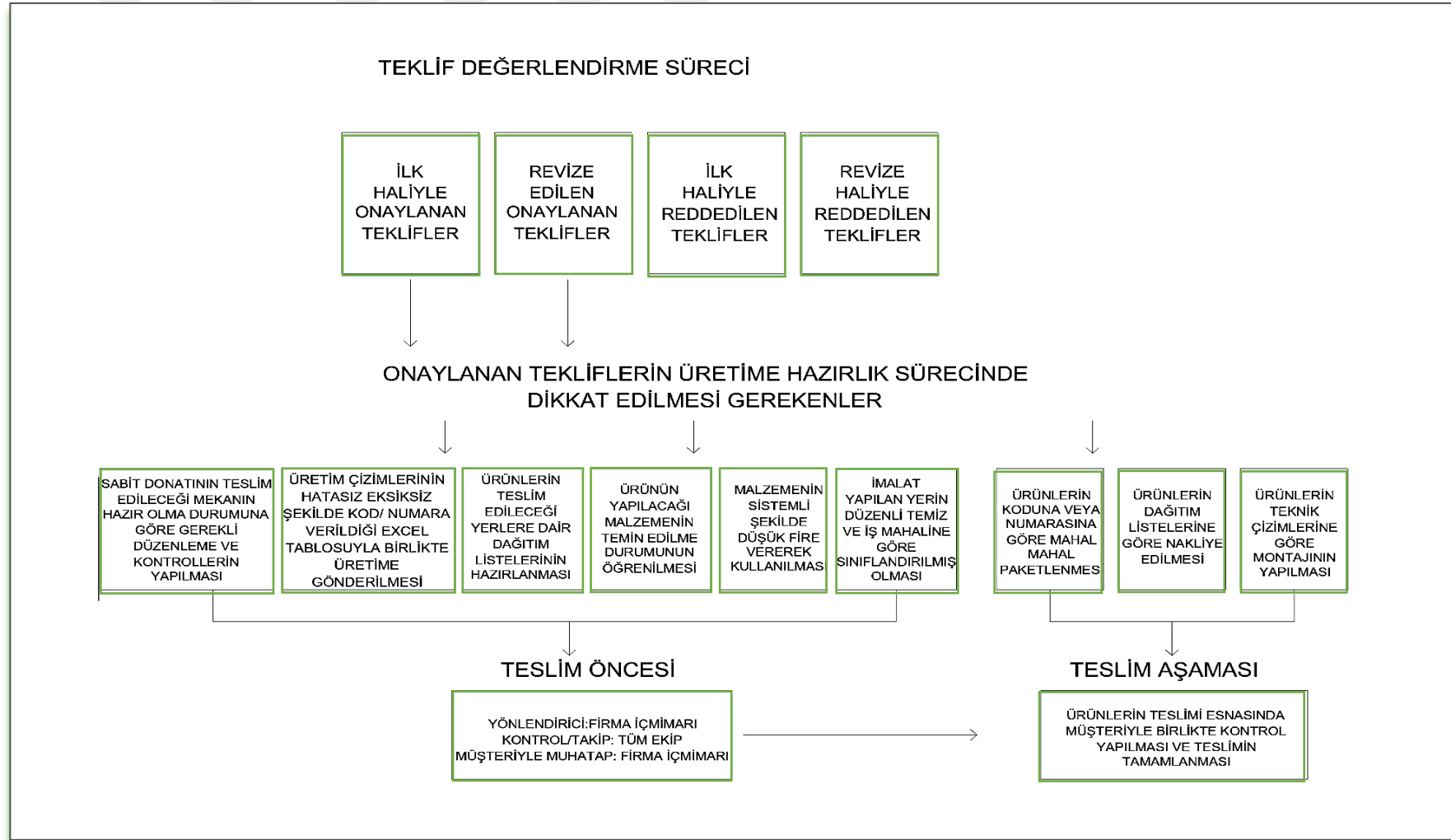
Mekân; durağan sabit bir yapıya sahip değildir, değişkendir. İç mimarların mekânı tasarlama ve işlevlendirmesinde önemli rol alan sabit donatı tasarımlarında da ciddi oranda değişkenlik hakimdir. Bu değişkenlik bazı durumlarda mekânın işlevinden kaynaklı olurken bazı durumlarda kullanıcıların istek ve gereksinimleri, ekonomik durumu, yaşam koşulları vb. şeklinde sıralanabilmektedir. Kullanıcının istek ve gereksinimlerine göre şekillenen sabit donatı tasarımlarının sürecinde tasarımcılar kullanıcıyı memnun etmek ve işini en doğru şekilde ilerletmek adına yapacakları tasarım için mekânın ruhunu iyi tanımalıdır. Bu doğrultu da ortaya çıkacak tasarımın başarılı ve kaliteli bir tasarım olabilmesi gereksiz ayrıntılarda zaman kaybetmeden asıl probleme odaklanmak ve bu tasarım problemi çerçevesinde mekânı çözmek sabit donatı tasarım sürecini en iyi şekilde yönetmenin püf noktasıdır. Buradan hareketle iç mimarlık mesleğinin temeli olan mekanların tasarımını en çok etkileyen ögesi donatı elemanlarıdır.

Çalışma konusu olarak iç mimarlık mesleği, mekan içi sabit mobilyaların tasarımları, sabit mobilya tasarımı ve imalatı yapan firmaların teklif hazırlama süreci, üretim öncesi hazırlıkları, ürünlerin teslim süreçlerinde karşılaşılan problemler, süreç yönetimindeki eksiklikler gibi çalışma sistemlerini konu edinen araştırmadan elde edilen veriler sonucunda; sabit mobilyaların tasarımından teslimine kadar olan süreç içerisinde iç mimarların izleyeceği yolu en doğru şekilde ilerletmek ve tasarlanan mekâna özgü sabit donatının estetik kaygı düzeyinin yanında üretilmesi mümkün olan tasarımlar yapması, tasarımında kullandığı malzemelerin teknik özelliklerine hakim olması, tasarımıyla mekanda uyumayan alanlara dair çözüm önerisinde bulunabilecek bilgiye sahip olması ve mekan içerisinde yerleşimi en çok etkileyen sabit donatıların üretimi öncesinde planlanması gereken aşamalarda yönlendirici olması gerekmektedir. Bunların yanında tasarımın fonksiyonel olması, kullanıcının ihtiyaç ve isteklerine

hitap etmesi, kullanıcının fiziki ölçütlerini (ergonomi), yaşam koşullarını, sosyoekonomik durumunu gözeterek ilerletilmesi önemli bir noktadır. Ayrıca mekan içi tasarım ve yerleşimde, sabit donatı yerleşimini etkileyen pencere – kapı boşlukları, balkon – veranda gibi yarı açık alanları, merdiven altı gibi ölü alanlar vb. fiziki özelliklerde ilk aşamalarda ele alınmalı ve tüm bunları kapsayan bir örnek planlama oluşturulmalı sonucuna ulaşılmıştır. Aşağıda bu tez kapsamında çalışılan sabit donatı tasarım ve imalat firmasından edinilen veriler ve literatür kaynak taramasının kazandırdığı bilgi birikimi sayesinde sabit donatıların teklif ve teslim süreçlerinin doğru yönetilmesi ve sorunsuz ilerlemesi adına önerilen sistem planlaması şemaları hazırlanmıştır. Şekil 4.6’ da teklif hazırlama sürecinde ilerlenmesi gereken aşamaların örnek bir şeması yer alırken, Şekil 4.7’ de teklifte onaylanan projelerin tekliften teslim sürecine kadar sorunsuz ilerlemesi adına ilerlemesi gereken örnek aşamalar şematize edilmiştir.

Şekil 4. 6. Teklif Hazırlama Sürecinde İlerlenmesi Gereken Aşamaların Örnek Bir Şeması

Şekil 4. 7. Teklifte onaylanan projelerin teslim sürecinde ilerlenmesi gereken aşamaların örnek bir şeması

Donatı elemanlarının bir alt dalı olan sabit mobilyaların teklif ve teslim süreçlerinin incelendiği örneklem olarak belirlenen alan çalışmasında kullanılan orta ölçekli sabit donatı imalat firmasının verileri ve çalışma sistemleri incelendiğinde, bir mimari projede birbiriyle ilişkili gibi gözükmeyen tüm iş sisteminin aslında adım adım tüm iş sistemlerini etkilediği görülmektedir. Burada tüm koşullar göz önüne geldiğinde sabit donatı montajı ve teslimi inşaat alanının ince işleri olup en son sırada planlanmaktadır. Ama sabit donatı elemanlarının tasarımı ve yerleşimi; mimari yapının ve iç mekânın tüm fiziki özelliklerini, yerleşimlerini kısacası yapıya dair tüm şantiye işlerini belirlemektedir. Dolayısıyla sabit donatı imalat firmalarında çalışan iç mimarlar, ustalar başta olmak üzere tüm şantiye ekibi, iş takibinde yer aldığı tüm projeler için bu hassasiyette yaklaşılmalı, müşterinin beklentileri doğrultusunda üretim öncesinde mekânın fiziki özellikleri kontrol edilmeli, diğer işlerinin uygun olup olmadığı kontrol edilmeli ve üretim planlamasını etkileyecek, tasarımda revizeye götürecek tüm olumsuz durumlara karşı tedbir alınmalıdır. Şantiye esnasında sabit donatıların tasarımını ve yerleşimini etkileyen tüm hususlar için devamlı takip yapılmalıdır. Sabit donatı elemanlarının teslim sürecinde karşılaşılan problemler göz önünde bulundurulduğunda, ürünlerin hasarsız, eksiksiz yapılması, doğru şekilde paketlenmesi ve belirli bir sistem dahilinde teslimatının gerçekleşmesi kontrol edilmelidir.

KAYNAKLAR

- Acuner, T., & Keskin, H.D. (2000). Toplam Kalite Yönetiminde Pazarlamanın Yeri. *Pazarlama Dünyası Dergisi*, 14(12), 29-32.
- Apaydin, B. (2015). Eğitimci Gözüyle Tasarımda Yaratıcılık Söylemi. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication*. 5(3), 12-21
- Altınok, M., *Mobilya Üretiminde Endüstriyel Tasarım*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 15-25 (1987).
- Altun Akyol, T. D. (2007). Geleceğin Mimarlığı: Bilimsel Teknolojik Değişimlerin Mimarlığa Etkileri. Dokuz Eylül Üniversitesi, *Fen ve Mühendislik Dergisi*, Cilt 9, Sayı No 1, s.77-91.
- Aksu, B., (2001), Türkiye’de Büyük Ölçekli Sanayi İşletmelerinin Yönetimsel ve Örgütsel Yapılarının Analizi, İstanbul Üniversitesi, *Orman Fakültesi Dergisi*, A-51 (2), 95-115.
- Arslan, M.E., 2006. 20. Yüzyıl Teknolojik Ütopyalarının, Hareketlilik, Esneklik/Uyabilirlik ve Teknoloji Kavramları Bağlamında Çağda Konut Tasarımına Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aslan, F., Aslan, E., & Atik, A. (2015). İç Mekânda Algı. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 5(11).
- Aydın, İ. (1998). *Mobilya Üretim Sistemlerinde Kapasite Üzerine Etkili Faktörlerin İncelenmesi (Trabzon Elbe Mobilya Fabrikası Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü), Trabzon.
- Aydıntan, E. (2001). *Yüzey Kaplama Malzemelerinin İç Mekân Algısına Anlamsal Boyutta Etkisi Üzerine DeneySEL Bir Çalışma*, Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Baltacı, A., & Özçelik, D. G. (2011). Mağaza Atmosferi. (https://www.academia.edu/70452801/Mağaza_Atmosferi) (Erişim Tarihi: 01.10.2025)
- Özer Baş, G., & Onaran, B. S. (2022). *İç Mimarlık Meslek Süreci*. Ankara: İksad Yayınevi.
- Burdurlu, E. ve Ejder, E., (1999), Dar Hacimli Toplu Konutlara Uygun Modüler Mobilya Tasarımı, *I. Uluslararası Mobilya Kongresi*, İstanbul, 335-661.
- Canbakal Ataoğlu, N. (2020). Çağdaş Vitrin Tasarımlarının Temel Tasarım İlkeleri ile İncelenmesi, *IDA: International Design and Art Journal*, 2(2), ss.262-280.
- Canbolat, T. Ö. (2017). İç Mekân Tasarımında Renk Armonisi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26(3), 287-301.

- Cengiz, I. (2013). *Müşteri Memnuniyetini Oluşturan Faktörlerin Müşteri Sadakatine Etkisinin Lojistik Regresyon Analizi ile İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Çelik, G. Ğ. (2008). *İç Mimarlık Eğitim Programlarının Karşılaştırmalı Analizine Yönelik Bir Çalışma*, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- da Silva Carvalho, J. R. (2021). *Como o Design de Mobiliário se Integra em Espaços Pré-Concebidos* (Master's thesis, Instituto Politecnico do Porto (Portugal).
- Erdem, T. (2007). *Mobilya Tarihine Genel Bakış ve Art Deco*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Eroğlu, F., (2007), *Ankara Mobilyacılar Sitesinde Faaliyet Gösteren Küçük ve Orta Ölçekli Mobilya İşletmelerinin Analizi ve Çözüm Önerileri*, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 39, Ankara.
- Erdoğan, N. Ş., Duru, M. O., & Koç, İ., *Yapı Üretiminde Alternatif Yaklaşım: Sürdürülebilir Yapı Malzemeleri*. Mimarlık Alanında Akademik Analizler. Yaz Yayınları, 2024.
- Fettahlioğlu, H. S. (2014). Tüketicilerin Mağaza Atmosferinden Etkilenme Düzeylerinin Demografik Faktörler Açısından İncelenmesi. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 6(11), 27-40.
- Gürpınar, K. & Barca M, (2007). Türk Mobilya Sektörünün Uluslararası Rekabet Gücü Düzeyi ve Nedenleri, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, *İ.İ.B.F Dergisi*. 2007, 2(2), 41-61, 2(2), 41-61.
- İnal, M. E., & Toksarı, M. (2006). Mobilyacılık Sektöründe Karşılaşılan Pazarlama Sorunları ve Bu Sorunlara Çözüm Üretmeye Yönelik Bir Araştırma: Kayseri Örneği. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 2(4), 105-121.
- Kaptan, B. B. (2013). İçmimarlıkta Meslek Kuruluşu ve Örgütlenme Sorunu 2 Türkiye ve TMMOB İçmimarlar Odası. *İç mimari, tasarım ve yaşam kültürü dergisi*, 31, 73-77.
- Kaptan, B. B. (2003). *20. Yüzyıldaki Toplumsal Değişimler Paralelinde İç Mekân Tasarımı Eğitiminin Gelişimi*. Yayımlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kaptan, B. B. (2012). İçmimarlık Kültürü, Kökenleri, Oluşumu ve Gelişimi. *Standard Ekonomik ve Teknik Dergi*, 589, 58-63.
- Kalay, T. (2017). İç Mekân Kurgusunda Mobilya'nın Yeri: Minimalist Yaklaşımlar. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 6(3), 133-144.
- Karahan, M. G. (2019). *Tasarımcı Kimliğinin İç Mekân Tasarımına Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Kaynak, F. F. (2019). *Mobilya Tasarımının Mekân Kimliğine Etkisi*, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Koç, K., & Aksu, B. (1995). Küçük Ölçekli Bir Mobilya İşletmesinde Üretim Sürecinin Analizi. *Journal of the Faculty of Forestry Istanbul University*, 45(2), 79-92.
- Kolektif, 1994. Ana Britanica Genel Kültür Ansiklopedisi, Ana Yayıncılık A.Ş., 16, 252-253 İstanbul.
- Kolektif, 1994. Dictionnaire Larousse, Milliyet Gazetecilik A.Ş., 3, 1122, İstanbul.
- Küçükhemek, H., (2010). *Perakende Sektöründe Müşteri İlişkileri Yönetimi: Teorik ve Uygulamalı Bir Çalışma*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Olca, H. (2012). *İç Mimarlığın Türkiye'deki Serüveni: Ortaya Çıkışı ve İlk Eğitim Uygulamaları*. Yüksek Lisans Tezi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Ankara.
- Oğuzhan, C., & Ultav, Z. T. (2024). Mağaza Atmosferinin Mobilya Perakendesi Özelinde Müşteri Alışveriş Davranışı Üzerindeki Etkileri. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(33), 253-276.
- Oktar, Z. T. (2020). Toplam Kalite Yönetimi Kapsamında Mobilya İmalat Endüstrisinde Kalite Maliyetlerinin Analizi: Vaka Analizi. *İşletme*, 1(1), 29-42.
- Ölçer E., (2015). *Kinetik Mimari Kavramı ve İç Mekân Tasarımına Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Öncer, M. (1991). *Orman ürünleri sanayiinde üretim planlaması ve kontrolü*. Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları 443, Ankara.
- Özturan, Ö. (2010). Teknolojik Gelişmelerin İç Mekân Biçimlenişine Etkisi, *Tasarımda Genç Bakışlar Sempozyumu İstanbul Bildiriler Kitabı*, 26- 28 Ekim 2010, 129-131.
- Pakben, U. (2013). *Tarihi Yapıların Rölöve Ve Analizlerinde Kullanılan İleri Belgeleme Teknikleri*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Petermans, A., & Pohlmeier, A. (2014). Design for subjective well-being in interior architecture.
- Şenol, S. (2010). *Kütahya Mobilya İmalat Sanayisinde Mobilya Tasarımı-Üretim Süreci Etkileşimi*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Tanyel, F. (2000). *Küçük ve orta ölçekli mobilya sektörümüz*. Basın Yayın Danışmanlığı, KOSGEP Yayınları, Ankara.

- Tanrıkut, B. (2019). *Mekânsal Algıyı Etkileyen Tasarım Parametreleri ve Marka Kimliği İlişkisi*, Yüksek Lisans Tezi, T.C. İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul.
- Tate, A. ve Smith, C. R. (1986). *Interior design in the 20th century*. New York: Harper & Row.
- Tatlı Y. (2010). *Esnek Üretim Sistemlerinin Kriz Ortamındaki İşletmelerin Performansına Etkilerinin Belirlenmesi: Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Topak, V., & Demirtaş, P. Ö. (2022). Perakende Mağazalarının Marka Kimliği Altında Tasarlanması. *Tasarım Mimarlık ve Mühendislik Dergisi*, 2(2), 111-122.
- Tuncel, A. (2009). *Lokanta, Yeme İçme ve Eğlence Mekanlarında Aydınlatma Tasarımı Işık ve Rengin Atmosfer Oluşumuna Etkisi*. Sanatta Yeterlilik Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Turan, E., Dandıl, B., & Bal, C. (2020). Grafikselsel Arayüz Tabanlı Mermer Sınıflandırma Uygulaması Geliştirme. *Gazi University Journal of Science Part C: Design and Technology*, 8(4), 1034-1050.
- Uslu, N.D., (2008). *İç Mimarlık Tasarımlarının Sunum Aşamasında, El Çizimi ve Bilgisayar Destekli Çizimin Kullanımı*, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Uzun, O., & Perçin, O. (2023). İç Mekân Alanı Öğrencilerinin Mobilya Öğesine İlişkin Görüşleri. *Konya Sanat*, (6), 25-41.
- Uzun, O., & Sarıkahya, M. (2021). Mutfak Mobilyası Üretiminde Kullanıcı Tercihlerinin Belirlenmesi. *Konya Sanat*, (4), 29-35.
- Üst, S. (2015a). Konutlarda İç Mekân ile Mobilya Etkileşimi Bağlamında Mobilyaya Dair Özelliklerin İncelenmesi. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(15), 103-118.
- Üst, S. (2015b). *Toplu Konutlarda Yaşama Mekanları ile Seri Üretim Mobilya Etkileşimi Üzerine Bir Araştırma*. Doktora tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, K. (1999). *Konut Mutfaklarının Mekân ve Donatı Organizasyonunda Ergonomik Yaklaşım*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım, K., Uzun, O., & Kahraman, N. (2009). İki Farklı Kültürel Bölgede Bulunan Apartman Konut Yaşama Mekânlarının Kullanım Sürecinde Değerlendirilmesi. *Politeknik Dergisi*, 12(2), 113-120.
- Yücel, T. F. (2015). *Cumhuriyet Türkiye'sinin Sanayileşme Öyküsü*. 1. Baskı, Ankara: TTGV Yayınları.

İnternet Kaynakları

URL-1: [Kataloglar | Yıldız Entegre](#) (Erişim Tarihi: 04.09.2025)

URL-2: <https://selcukmetal.com/> (Erişim Tarihi: 02.09.2025)

URL-3: <https://tr.jecatrim.com/news/inox-u-type-listello-profiles-for-decorative-w-33401758.html> (Erişim Tarihi: 02.09.2025)

URL-4:

<https://yandex.com.tr/gorsel/search?text=kitchen%20decoration%20architect%20drawing/>
(Erişim Tarihi: 02.09.2025)

URL-5: <https://ares-trinity.com.tr/cad-lisans-nedir-ve-neden-onemlidir> (Erişim Tarihi: 11.10.2025)

URL-6: <https://welsofthome.com/dolaplariniz-icin-en-guzel-kulp-modelleri/>
(Erişim Tarihi: 10.10.2025)

URL-7: <https://www.sozerorman.com/mobilya-kulp-malzemeleri-nelerdir-kulp-satin-alirken-neye-dikkat-edilir/> (Erişim Tarihi: 11.10.2025)

URL-8: <https://caglayanorman.com.tr/EN/index.html> (Erişim Tarihi: 11.10.2025)

URL-9: https://www.kastamonuentegre.com/tr_tr (Erişim Tarihi: 14.10.2025)

URL-10: <https://www.bellona.com.tr/blog/icerik/ev-dekorasyonunda-dogru-olcu-alma-yontemleri> (Erişim Tarihi: 08.10.2025)

URL-11: <https://www.havasis.com.tr/public/en/product-details/bosch-glm-40-professional-laser-rangefinder/4141>
(Erişim Tarihi: 08.10.2025)